

JEVANĐELJE PO MATEJU

april, maj, jun 2016.

Sadržaj:

1. Sin Davidov	5
2. Početak službe	13
3. Propoved na Gori	21
4. »Ustani i hodi!«	29
5. Vidljivi i nevidljivi rat	37
6. Odmor u Hristu	45
7. Gospod Jevreja i neznabožaca	53
8. Petar i kamen	61
9. Idoli duše	69
10. Isus u Jerusalmu	77
11. Događaji poslednjih dana.	85
12. Isusovi poslednji dani	93
13. Raspet i vaskrsao	101

Jevanđelje po Mateju

Autor: Endi Neš

Broj: 2/2016.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara:

Igor Bosnić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Dragana Todoran

Lektura: Tomislav Stefanović

Izdaje:

TIP Preporod, Beograd

Za izdavača:

Dragan Pejovski,

11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tabele zalaska Sunca priprema: mr Radomir Grujić

Štampa: Euro Dream, Nova Pazova, 2016.

Tiraž: 4000

© [2016] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve*. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagođava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve*. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

UVOD

JEVANĐELJE

PO MATEJU

Dok je dolazio na ovaj svet, Riku Hojtu pupčana vrpca omotala se oko vrata, što je prouzrokovalo oštećenje mozga i onesposobilo ga da kontroliše svoje udove. Lekari su mesecima kasnije rekli Rikovoj porodici da će ostatak svog života provesti kao biljka i da bi trebalo da ga smeste u određenu ustanovu.

»Međutim, porodica Hoyt nije pristala na to«, napisao je Rik Rajli u sportskom ilustrovanom časopisu (20. jun 2005). »Zapazili smo kako nas Rik prati pogledom po sobi. Kada je imao 11 godina, odveli smo ga na posebno odeljenje na Univerzitetu Tufts i pitali da li dečaku mogu pomoći da ostvari komunikaciju sa nama.

’Dobili smo odričan odgovor’, rekao je Dik Hoyt. ’Njegov mozak ni na šta ne reaguje.’

’Ispričajte mu neku šalu’, Dik je bio uporan. Učinili su to i Rik se nasmejao. Ispostavilo se da njegov mozak, ipak, reaguje na spoljašnje uticaje.«

Povezali su ga zatim sa kompjuterom. Bilo mu je omogućeno da upravlja kursorom pritiskajući prekidač glavom. Rik je konačno mogao da komunicira sa drugima. Ova tehnologija omogućila mu je da započne novi život. Između ostalog, jednom prilikom otac ga je vozio u invalidskim kolicima na dobrotvornom maratonu. Posle trke, Rik je napisao: »Tata, dok smo trčali, osećao sam se kao da više nisam hendikepiran.«

Dik je odlučio da, kad god može, Riku omogući taj osećaj. Četiri godine kasnije, učestvovali su na Bostonskom maratonu. Onda im je neko predložio da se prijave na triatlon, i od tada učestvovali su u stotinama sportskih događaja, u kojima je otac vozio sina u kolicima.

»Nema sumnje«, Rik je napisao. »Moj tata je otac veka.«

Imamo dosta zajedničkog sa Rikom Hojtom zato što imamo Oca koji nas voli, i više nego što Dik Hojt voli Rika, brine o nama i bio je spreman da se žrtvuje za nas.

Poput Rika, i mi smo hendikepirani strašnim i razornim uticajem greha. Ako se oslanjamo samo na svoju snagu, život kojim živimo neće ni izbli-za biti sličan životu kojim bi trebalo da živimo. Ma koliko se trudili, nikada nećemo sebe učiniti dovoljno dobrim da bismo bili spaseni. »Usled greha naše stanje je neprirodno i sila koja nas preporuča mora da bude natprirodna, inače ona nema nikakvu vrednost.« (Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 428. original) Pošto je očigledno da sami sebe ne možemo spasiti, spasenje moramo primiti spolja.

Zbog toga ljudi ponekad uzdižu svoj pogled u noćno nebo i traže pomoć koja dolazi izvan njih: od Izbavitelja. Naši duhovni preci, Izrailjci, nazvali su ovog Izbavitelja kome se nadamo, koga poznajemo kao Isusa iz Nazareta, Sin Davidov.

Nadahnuti izveštaj o Isusovom životu dat je u Jevanđelju po Mateju, koje je predmet proučavanja u ovom tromesečju. Matej, Jevrejin, jedan od prvih Isusovih učenika, pripoveda o Isusu iz svoje Duhom prožete perspektive. Pored zajedničkih tema, koje obrađuju i Marko, i Luka i Jovan, kao što su Isusovo utelovljenje, život, smrt, vaskrsenje i vaznesenje, Matej se usredsređuje na činjenicu da je Isus obećani Mesija. Želeo je da njegovi čitaoci shvate da je otkupljenje Izrailja u Isusovim rukama, Onoga o kome su proroci govorili i na koga ukazuju svi simboli Staroga zaveta.

Iako su Njegovi slušaoci prvenstveno bili Jevreji, Njegova poruka nade i otkupljenja odnosi se i na nas; ljude kojima je, poput Rika Hojta, potreban Neko da učini ono što sami ne možemo da učinimo za sebe.

Matej beleži izveštaj o Njemu, Isusu, koji čini upravo to.

Endi Neš, doktor nauka, radi kao profesor i pastor na Južnom adventističkom univerzitetu u Koledždeju, u Tenesiju. Autor je nekoliko knjiga, među kojima su »Crkva kao plast sena« i »Jevanđelje po Mateju: Spasi nas sada Sine Davidov«.

SIN DAVIDOV

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 1; Marko 12,35-37; Isaija 9,6.7; Rimljanima 5,8; Jovan 2,25; Jeremija 29,13; Matej 2,1-14.

Tekst za pamćenje: »Jer će On izbaviti svoj narod od grijeha njihovijeh.« (Matej 1,21)

Jevandelista Matej, nadahnut Svetim Duhom započeo je Jevandelje rodoslovom; ali ne bilo kakvim, već rodoslovom Isusa Hrista, navodeći određene pretke koje većina ljudi ne bi volela da nazove svojim.

Možda se Matej, koji je i sam na neki način bio odbačen, mogao poistovetiti sa ovim precima. Uostalom, bio je jevrejski carinik, koji se podredio neprijatelju i koji je zapravo platio Rimu za priliku da naplaćuje porez od svog naroda. On sigurno nije bio omiljen među Jevrejima.

Međutim, ljudi gledaju na spoljašnji izgled, a Bog gleda na srce. Bog je bez sumnje, gledajući u Matejevo srce, izabrao njega, prezrenog carinika, za jednog od svojih učenika. Kada mu je poziv bio upućen, Matej ga je prihvatio, odričući se svog predašnjeg života zbog novog života u Isusu.

Matej je sledio svog Gospoda, beležio događaje i jednoga dana mogao je da nešto vredno vrati svom narodu i svetu. U pitanju nije bila poreska priznanica, već dragoceni izveštaj o Isusovom životu.

KNJIGA POSTANJA

»Rodoslov Isusa Hrista, sina Davidova...« (Matej 1,1)

Matej na samom početku koristi reč rodoslov. Grčka reč prevedena kao »rodoslov« ili »naraštaj« potiče od reči koja se može prevesti i rečju »postanje«. Otuda možemo reći da je Matej započeo Jevanđelje »Knjigom postanja«.

Kao što Stari zavet počinje knjigom koja govori o stvaranju sveta, Matej započinje Jevanđelje (samim tim i Novi zavet) izveštajem o Stvoritelju lično i delu otkupljenja koje jedino Stvoritelj može da izvrši.

Šta sledeći tekstovi govore o Isusu? Jovan 1,1-3; Jevrejima 1,1-3; Mihej 5,2; Marko 12,35-37.

»Gospod Isus Hristos bio je Jedno sa Ocem od večnih vremena; On je bio 'obličje Boga', obličje Njegove veličine i veličanstva, 'sjajnost slave'... Došavši da prebiva među nama, Isus je želeo da otkrije Boga i ljudima i anđelima. On je bio Reč Božja – Božja misao koja se mogla čuti.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 19. original)

Hristovu božansku prirodu, međutim, Matej nije isticao u prvi plan, čime se razlikovao od apostola Jovana (vidi: Jovan 1,1-4), koji je pisao o Hristovoj božanskoj prirodi na samom početku svog Jevanđelja, pre nego što se osvrnuo na Isusovu ljudsku stranu (vidi: Jovan 1,14). Matej se u velikoj meri usredsređuje na Hristovu ljudsku prirodu, na Hrista kao »sina Davidova Avraamova sina«. On, zatim, prati lozu Isusovih predaka od Avrama do Isusovog rođenja, u želji da pokaže čitaocima da je Isus iz Nazareta zaista Mesija prorečen u proročanstvima u Starom zavetu.

Naravno, porodica i poreklo su važni. Međutim, prema Jevanđelju, naši roditelji, babe, dede ili drugi preci nisu najvažniji. Šta je zapravo važno i zašto? Vidi: Galatima 3,29.

Bez obzira na različita gledišta, koja su Jevreji zastupali u vezi sa Mesijinim dolaskom, jedno je bilo sigurno: Mesija će doći iz Davidovog doma. (Čak i danas mnogi religiozni Jevreji koji čekaju Mesiju veruju da će On doći iz Davidovog doma.) Zato je Matej započeo Jevanđelje upravo na način na koji je započeo: želeo je da utvrdi Isusov identitet kao Mesije. Pošto Mesija treba da bude potomstvo Avramovo (1. Mojsijeva 22,18; Galatima 3,16), potomstvo oca jevrejske nacije, i od Davidove loze, Matej je bez odlaganja hteo da prikaže Isusovu lozu i kako je neposredno bio povezan, ne samo sa Avramom (sa kojim je većina Izrailjaca bila povezana) već i sa carem Davidom. Mnogi komentatori veruju da je Matej prvenstveno imao Jevreje na umu, dok je pisao Jevanđelje; otuda njegovo snažno naglašavanje i potvrđivanje mesijanske uloge Isusa iz Nazareta.

Pročitajte sledeće tekstove. Kako nam pomažu da shvatimo suštinu na koju je Matej želeo da ukaže?

2. Samuilova 7,16.17.

Isaija 9,6.7.

Isaija 11,1.2.

Dela 2,29.30.

Ovi tekstovi pomažu nam da shvatimo zašto Jevanđelje po Mateju počinje sledećim rečima: »Rodoslov Isusa Hrista, sina Davidova.« (Matej 1,1) Isus Hristos je prvenstveno prikazan kao »Sin Davidov«. Novi zavet ne samo da počinje ovakvim opisom Isusa, već On, takođe, pred kraj Novog zaveta izgovara ove reči: »Ja Isus poslaha anđela svojega da vam ovo posvjedoči u Crkvama. Ja sam Korijen i Rod Davidov, i sjajna Zvijezda Danica.« (Otkrivenje 22,16) Pored svega što Isus jeste, On ostaje »Korijen i Rod Davidov«.

Ovo je zaista snažno svedočanstvo o Isusovoj ljudskoj prirodi; naš Stvoritelj povezao je Sebe sa nama na način koji jedva možemo zamisliti.

ISUSOVO RANO PORODIČNO STABLO

Koga još pored Davida nalazimo na Isusovom porodičnom stablu? Matej 1,2,3.

Žene obično nisu nabrajane u rodoslovima; pa zašto je onda žena po imenu Tamara navedena u ovom tekstu? Ko je bila ona da se od nje počne?

Tamara je bila Hananejka koja je dva puta stupila u brak sa Judinim sinovima. Obojica su umrli, a Tamara nije imala dece. Njen svekar, Juda, obećao je Tamari da će je udati za svog trećeg sina kada on dovoljno odraste. Međutim, ovo se nikada nije ostvarilo.

Šta je Tamara, ipak, učinila? Prerušila se u prostitutku i bila je ni sa kim drugim do Judom, koji nije znao da je ona zapravo Tamara. Mesecima kasnije, kada je njena trudnoća postala očigledna, Juda je bio spreman da usmrti ovu nemoralnu ženu; sve dok nije otkrila Judi da je on otac njenog deteta.

Koliko god ovo podsećalo na neukusnu sapunsku operu, ipak je deo Isusovog ljudskog porekla.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 1,4.5. Čija nas spomenuta imena na neki način iznenađuju?

Rava, hananska prostitutka? Očigledno je tako. Nakon što je pomogla izraelskim uhodama u Hananu, pridružila se Božjem narodu, i stupanjem u brak postala deo Isusove loze.

Ko još pripada ovoj lozi? Matej 1,5.6.

Ruta je bila žena koja je imala mnogo vrlina. Ne svojom krivicom, popticala je iz omraženog moavskog plemena – koje je bilo plod incestnog odnosa između pijanog Lota i jedne od njegovih kćeri. Urijina supruga, Vitsaveja, bila je, naravno, žena koju je car David sebično uzeo za sebe, dok je njen suprug Urija bio na bojnopolju. David je, takođe, grešnik kome je bio potreban Spasitelj. David je imao mnogo izuzetnih osobina, ali nije bio primer porodičnog čoveka, to je sigurno.

Ako nas Bog prihvata uprkos našim greškama i nedostacima, kako možemo naučiti da se na isti način odnosimo prema drugima, uprkos njihovim greškama i manama?

DOK SMO JOŠ BILI GREŠNICI

Šta sledeći tekstovi govore o ljudskoj prirodi? Kakve snažne dokaze imamo u prilog ovim istinama? Rimljanima 3,9.10; 5,8; Jovan 2,25; Jeremija 17,9.

Iako se često napominje, vredno je ponoviti da Biblija ne prikazuje ljudsku prirodu ružičastim bojama. Od pada u Edemskom vrtu (1. Mojsijeva 3) do pada Vavilona u poslednjim danima (Otkrivenje 18), žalosno stanje ljudskog roda je lako uočljivo. Iako smo skloni da idealizujemo, na primer, Crkvu u ranim danima pre velikog »otpada« (2. Solunjanima 2,3), to je greška (vidi: 1. Korinćanima 5,1). Svi smo pala, nesavršena bića, a upravo i takve ljude obuhvata loza iz koje je Isus potekao.

»Istinitost, i neverovatnoća, ovog rodoslova«, piše Majkl Vilkins, »sigurno je zapanjila Matejeve čitaoce. Isusovi preci bili su ljudi sa svim slabostima, i mogućnostima, običnih ljudi. Bog je delovao preko njih da donese spasenje. Isusova loza ne predstavlja primer pravednosti. Nju čine preljubočinci, bludnice, junaci i neznabošci. Zli Rovoam bio je otac zlog Avijama, koji je bio otac dobrog cara Ase. Asa je bio otac dobrog cara Josafata..., koji je bio otac zlog cara Jorama. Bog je delovao preko brojnih naraštaja, i dobrih i zlih, da izvrši svoje namere. Matej pokazuje da Bog može svakoga da upotrebi – ma koliko bio odbačen ili prezren – da izvrši svoje namere. Ovo su upravo onakvi ljudi kakve je Isus došao da spase.« (*Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary: Matthew* [Grand Rapids: Zondervan, 2002], str. 9)

Ovo je suština koju treba da zapamtimo, ne samo kada posmatramo druge, već i sebe. Ima li hrišćanina koji se u nekom trenutku nije obeshrabrio, nije doveo u pitanje svoju veru, nije zapitao da li se iskreno obratio? Razlog našeg obeshrabrenja je često naša pala priroda, naši gresi, naši nedostaci. Usred očajanja možemo i treba da se držimo nade da Bog zna sve ovo i da je Hristos došao na ovaj svet radi ljudi kao što smo mi.

Kojih biblijskih obećanja možeš da se držiš u trenucima obeshrabrenja i duhovnog očajanja?

ROĐENJE DAVIDOVOG BOŽANSKOG SINA

Jedne noći između događaja opisanih u 1. i 2. poglavlju Jevanđelja po Mateju, rodio se Isus. To se nije dogodilo 25. decembra. U skladu sa vremenom u kome je sveštenik Zaharija (Zarija) vršio službu u Hramu, naučnici ukazuju da je Isus verovatno rođen u jesen, možda krajem septembra ili u oktobru, kada su ovce još uvek bile na poljima.

Ironično je to što su ovi ljudi koji su potražili jevrejskog Mesiju i poklonili Mu se bili neznabošci. Iako je veliki deo Isusovog naroda (i veoma sumnjičav polu-Jevrejin, car Irod) smatrao da zna kakvog Mesiju očekuju, ovi putnici sa istoka bili su otvorenog uma i srca. Ovi mudraci bili su cenjeni filozofi iz Persije koji su posvetili svoj život traženju istine, bez obzira odakle potiče. Ne čudi zato što su se našli u prilici da se poklone pred Onim koji je zaista bio »Istina«. Iako je okvir drugačiji, u ovom događaju vidimo primer istinitih reči izgovorenih vekovima ranije: »I tražićete Me, i naći ćete Me, kad Me potražite svijem srcem svojim.« (Jeremija 29,13)

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 2,1-14. Po čemu se razlikuje stav ovih mudrih ljudi od stava cara Iroda?

Ovi neznabošci poklonili su se i proslavili Isusa, za razliku od jevrejskog naroda koji je hteo da Ga ubije.

Ovaj izveštaj treba da posluži kao snažan podsetnik, koji nas upućuje na činjenicu da pripadanje Crkvi nije potvrda da smo u pravu zajednici sa Bogom. Takođe, treba da bude podsetnik da je veoma važno ispravno shvatanje istine. Da su Irod i sveštenici bolje razumeli proročanstva o Mesiji, Irod bi znao da Isus nije predstavljao pretnju kakve se plašio. Shvatio bi da ne treba da brine zbog »cara jevrejskoga«, i da od Njega štiti svoju političku moć.

**Kako se mi kao adventistički hrišćani, ljudi blagosloveni velikim vide-
lom, možemo sačuvati od pogrešnog shvatanja da imati videlo znači
imati pravu zajednicu sa Bogom? Kako nam u isto vreme videlo može
pomoći da imamo bolju zajednicu sa Bogom, jer smo u prilici da cenimo
Njegov karakter koji nam istina otkriva?**

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Na taj način svaki grešnik može doći Hristu. 'Ne za dela pravedna koja mi učinimo, nego po svojoj milosti spase nas.' (Titu 3,5) Kad ti sotona govori da si grešnik i da ne smeš da se nadaš da ćeš primiti Božji blagoslov, reci mu da je Hristos došao na svet da spase grešnike. Mi nemamo ništa što bi nas preporučilo Bogu; ali razlog koji možemo uvek iznositi je naše krajnje bespomoćno stanje, koje Njegovu otkupljujuću silu čini neophodnom.' (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 317. original) Zaista snažna ideja: naše »krajnje bespomoćno stanje« čini Hrista, našeg Otkupitelja neophodnim. Ova istina se ne razlikuje kada prvi put dođemo Isusu ili kada celog svog života hodamo sa Njim. Poput ljudi u Isusovom ovozemaljskom rodoslovu, i mi smo grešnici kojima je potrebna blagodati. Naša poslušnost Zakonu, naša pobjeda nad grehom i iskušenjem, i naš rast u Hristu, iako je sve to deo hrišćanskog života, posledica su spasenja, nikako njegov uzrok. Bez obzira da li je u pitanju razbojnik na krstu ili sveta osoba koja će doživeti vaznesenje prilikom Isusovog drugog dolaska, svi smo mi u »krajnje bespomoćnom stanju koje Njegovu otkupljujuću silu čini neophodnom«. Veoma je važno da nikada ne zaboravimo ovu osnovnu istinu.

ZA RAZGOVOR:

1. Kao što smo ove sedmice videli, Irod je imao pogrešno shvatanje o proročanstvu koje ga je podstaklo da učini zastrašujuće poduhvate. Razmislite o nekim pogrešnim savremenim shvatanjima proročanstava. Na primer, mnogi veruju da će verni hrišćani tajno i neprimetno biti vazneti na Nebo, dok će porodica i prijatelji biti »ostavljeni«, pitajući se zašto su ovi ljudi iznenada nestali. Kakve su moguće opasnosti takvog pogrešnog shvatanja proročanstava? Ili, šta mislite o ideji da Hram u Jerusalmu ponovo mora biti izgrađen i da u poslednje vreme prinošenje žrtava mora biti ponovo uspostavljeno u ovozemaljskoj istoriji? Kakva druga pogrešna shvatanja proročanstava treba da nam pokažu koliko je zaista važno shvatiti proročke poruke na ispravan način?

2. U mnogim kulturama i društvima često se pridaje velika važnost činjenici ko su vam roditelji i u kakvom društvenom staležu ste rođeni. Čini se da se ovakav običaj može naći u čitavoj istoriji i da je, čak i danas, duboko ukorenjen u mnogim mestima. Zašto je ova sveopšta ideja suprotna svemu što Jevadželje uči? Kako ideja o »ponovnom rođenju« utiče na način na koji posmatramo celokupno pitanje klasa ili društvene strukture u kojoj smo rođeni?

POČETAK SLUŽBE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 3,1-12; 2. Petrova 1,19; Filibljanima 2,5-8; Matej 4,1-12; Isaija 9,1.2; Matej 4,17-22.

Tekst za pamćenje: »I reče im: Hajdete za Mnom, i učiniću vas lovcima ljudskijem.« (Matej 4,19)

Jedna od najvećih borbi sa kojom se ljudski rod suočava jeste shvatanje smisla i svrhe života i kako živeti u skladu sa tim. Uostalom, prilikom rođenja ne dobijamo pisana uputstva o tome kako treba da živimo, zar ne?

»Nisam shvatao šta je smisao života«, rekao je sedamnaestogodišnji dečak iz imućne porodice, koji je postao zavisnik od droge. »Još uvek ne shvatam, ali mislio sam da svi ostali shvataju, mislio sam da postoji velika tajna koju su svi otkrili osim mene. Mislio sam da svi znaju zašto smo ovde, i da su svi srećni na nekom tajnom mestu bez mene.«

Pol Fejerabend, nemački pisac, priznao je u autobiografiji: »Tako dani prolaze jedan za drugim i nije mi jasno zašto čovek treba da živi.«

Otuda Biblija, Jevanđelje i izveštaj o Isusu i onome što je učinio za nas. U Isusu – Njegovom prapostojanju, rođenju, životu, smrti, službi na Nebu, Drugom dolasku – možemo pronaći odgovore na najvažnija životna pitanja. Ove sedmice osvrnućemo se na početak Hristovog života i rada ovde na Zemlji, života i rada koji jedino može dati puni smisao našem životu.

JOVAN KRSTITELJ I »SADAŠNJA ISTINA«

Treće poglavlje Jevanđelja po Mateju počinje izveštajem o Jovanu Krstitelju, čije su prve zabeležene reči iskazane u obliku zapovednog načina: »Pokajte se«. (Matej 3,2) Ovo je na neki način bila sažeta poruka koju je Bog upućivao ljudskom rodu još od pada: Pokajte se, prihvatite Moje oprostjenje, odbacite grehe i pronaći ćete otkupljenje i odmor dušama svojim.

Ipak, ma koliko ova poruka bila sveopšta, Jovan, takođe, uz nju iznosi posebnu »sadašnju istinu« (2. Petrova 1,12), poruku za ljude tog vremena.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 3,2.3. Kakvu je »sadašnju istinu« Jovan propovedao, zajedno sa pozivom na pokajanje, krštenje i priznanje? Vidi: Matej 3,6.

Jovan čini nešto što je prisutno u celom Novom zavetu. On navodi stihove iz Starog zaveta. Starozavetno proročanstvo oživljava u Novom zavetu: bilo da je Isus, Pavle, Petar ili Jovan, svi navode tekstove iz Starog zaveta da bi potvrdili, dokazali ili objasnili smisao svega što se događalo u Novom zavetu. Zato ne treba da nas čudi što Petar, čak i kada su u pitanju čuda kojima je lično prisustvovao, ipak naglašava »najpouzdaniju proročku riječ« (2. Petrova 1,19), kada govori o Isusovoj službi.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 3,7-12. Kakvu poruku Jovan upućuje vođama? Uprkos ostrim rečima, kakvu im nadu, ipak, nudi?

Zapazite da je Isus u središtu Jovanovog propovedanja. Sve je čak i tada bilo povezano sa Isusom, i pitanjem ko je On i šta će učiniti. Iako je Jevanđelje bilo predstavljeno, Jovan je, takođe, istakao da će nastupiti konačno razdvajanje pšenice i kukolja, i da će Onaj koji je prorečen izvršiti to razdvajanje. Ovo je još jedan pokazatelj koliko je Jevanđelje neodvojivo od suda. Takođe, ovo je primer kako se u Bibliji Prvi i Drugi Isusov dolazak posmatraju kao jedinstven događaj, kao što vidimo u Jovanovom primeru koji u neposrednom okviru Hristovog prvog dolaska govori i o Drugom.

»Tada Isusa odvede Duh u pustinju da Ga đavo kuša.« (Matej 4,1)

Zamislite ovaj događaj sa sotonine tačke gledišta. Božansko, uzvišeno Biće, koje poznaje kao Božjeg Sina, sada je ponizilo Sebe – uzevši ljudsko telo – da bi spaslo ljudski rod. Ovo je bio isti Isus protiv koga je zaratio na Nebu i koji je zbacio njega i njegove anđele (vidi: Otkrivenje 12,7-9). Međutim, sada je ovaj Isus bio – šta? Slabo ljudsko biće, samo u surovj pustinji bez očigledne podrške? Činilo se da je Isus sada postao laka meta za sotonine obmane.

»Kada su se sotona i Božji Sin po prvi put susreli u borbi, Hristos je bio Zapovednik nebeske vojske i sotona, vođa pobune na Nebu, bio je prognan. Sada je njihovo stanje očigledno obrnuto i sotona koristi najviše od svoje prividne prednosti.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 119. original)

Kakva suprotnost: iako je Lucifer nekada težio da se izjednači sa »Višnjim« (Isaija 14,14), Isus je napustio slavu Neba. Ovde, u ovom događaju, možemo uočiti veliku razliku između sebičnosti i nesebičnosti, svetosti i greha.

Uporedite tekstove iz Knjige proroka Isaije 14,12-14. i Filibljanima poslanice 2,5-8. Kako ovi tekstovi prikazuju razliku između Isusovog i sotoninog karaktera?

Zamislite kako su anđeli, koji su poznavali Isusa u Njegovoj nebeskoj slavi, posmatrali susret ova dva neprijatelja, koji su stajali licem k licu u međusobnoj borbi kakvu nikada ranije nisu doživeli. Iako imamo posebnu prednost da znamo kako se sve završilo, anđeli, zapravo celo Nebo, tada sve nisu znali; sigurno su posmatrali ovaj sukob sa velikom i pomnom pažnjom.

Sotona je uzvisio sebe. Isus se ponizio do same smrti. Šta možemo naučiti iz ovog snažnog kontrasta, i kako možemo primeniti ovu važnu istinu u svom životu? Kako bi ona trebalo da utiče na način na koji donosimo određene odluke, naročito kada je u pitanju naše ja?

ISKUŠENJE

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 4,1-12. O kakvim iskušenjima je reč? Zašto je Isus morao da doživi ovo iskustvo? Kako je ovaj izveštaj povezan sa spasenjem? Kako je Isus izdržao tako snažna iskušenja pod tako teškim uslovima, i šta nam to govori o odolevanju iskušenjima?

Tekst u Jevanđelju po Mateju započinje neobičnom mišlju: Duh je poveo Isusa u pustinju da Ga đavo kuša. Trebalo bi da se molimo da nas đavo ne uvede u iskušenje. »I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla.« (Matej 6,13) Zašto bi, onda, Sveti Duh poveo Isusa ovim putem?

Odgovor pronalazimo u prethodnom poglavlju, kada Isus dolazi k Jovanu da se krsti. Videći Jovanov otpor, Isus kaže: »Ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu.« (Matej 3,15) Da bi ispunio svaku pravdu – odnosno, da bi učinio ono što je potrebno da bi postao savršen primer i savršen Predstavnik ljudskog roda – Isus je morao biti kršten, iako je bio bezgrešan.

Isus je u iskušenjima u pustinji morao da prođe istim putem kao i Adam. Bilo je potrebno da izvojuje pobjedu nad iskušenjem koju mi, od Adama pa nadalje, nismo uspjeli da postignemo. Čineći tako, »Hristos je morao da otkupi Adamov prestup« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 117. original), jedino što je On to učinio pod uslovima koji nisu bili u potpunosti isti sa onima sa kojima se Adam suočio.

Isus je svojom pobjedom pokazao da nemamo izgovor za greh, da nemamo opravdanja za njega, i da ne moramo da padnemo kada smo u iskušenju, već da pobjedimo verom i poslušnošću. Kao što nam je rečeno: »Pokorite se, dakle, Bogu, a protivite se đavolu, i pobjeći će od vas. Približite se Bogu, i On će se približiti vama.« (Jakov 4,7.8)

Kako ovaj izveštaj, koji na tako upečatljiv način pokazuje da nema izgovora za greh, čini našu potrebu za Hristovom pravdom tako neophodnom? Zamislite da moramo da stojimo u svojoj pravdi ne primajući opravdanja za svoje grehe! Kakvu bismo nadu imali?

ZEMLJA ZAVULONOVA I NEFTALIMOVA

U tekstu iz Jevandelja po Mateju 4,12. spominje se Jovanovo utamničenje i kraj njegove službe. Isusova služba u ovom trenutku »zvanično« počinje. Tekst ne govori zašto je Isus, kada je čuo vest o Jovanu otišao u Galileju, već samo da je tako učinio (vidi: Marko 1,14-16. i Luka 4,14). Dok je Jovan propovedao, Isus možda nije želeo da se previše ističe, da ne bi nastupilo suparništvo? Grčki glagol u Jevandelju po Mateju 4,12. koji se često prevodi kao »otide« može da označi ideju »povlačenja« u smislu izbegavanja opasnosti. Tako, oprezan kao i uvek, Isus je želeo da izbegne nevolju.

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 4,13-16. (vidi: Isaija 9,1.2) koji govori o Isusovom boravku u oblasti Zavulonovoj i Neftalimovoj. Šta ovi tekstovi govore o Isusovoj službi?

Zavulon i Naftalim bila su dva Jakovljeva sina (vidi: 1. Mojsijeva 35,23-26). Njihovi potomci pripadali su plemenima koja su se nastanila u lepoj severnoj oblasti.

Nažalost, ova dva plemena bila su među deset plemena koja su se odrekla svoje vere u Boga i okrenula ovome svetu. Mnogi starozavetni proroci ukazivali su na grešnost, svetovnost i zlo ovih severnih plemena, koja su na kraju pala pod vlast Asiraca i rasejala se širom tadašnjeg poznatog sveta. Umesto njih neznabošci su se naselili u Izrailju, a Galileja je postala mračno i nesređeno mesto, nastanjeno mešovitim stanovništvom. Najpoznatiji galilejski prorok bio je Jona što treba da nam nešto bliže kaže o njihovoj posvećenosti. Kakvi god problemi da su postojali u Galileji, u Knjizi proroka Isaije nalazi se ovo divno proročanstvo – da čak i u tamnoj zemlji Zavulonovoj i Neftalimovoj »onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasvijetli Vidjelo«. (Matej 4,16) Drugim rečima, tu – gde je potreba bila velika, gde su ljudi smatrani prostima, neljubaznima i grubima – Isus je došao, živeo i obavljao službu među njima. Ma koliko bio uzvišen, vidimo Isusovu spremnost da se ponizi radi drugih. Takođe, zapažamo još jedan primer o važnosti Starog zaveta u Isusovoj službi.

Kako možemo izbeći iskušenje da određene ljude smatramo nedostojnima naših napora da im služimo i svedočimo? Šta je pogrešno u takvom stavu?

POZIV UPUĆEN RIBARIMA

»Pokajte se, jer se približi Carstvo nebesko.« (Matej 4,17) Isus je, kao i Jovan Krstitelj, započeo svoju službu pozivom na pokajanje. On je poznao, kao i Jovan, palu prirodu ljudskog roda i potrebu da se svi ljudi pokaju i upoznaju Boga. Zato nas ne iznenađuje što je Njegovo prvo javno obraćanje narodu, kako je zabeleženo u Jevanđelju po Mateju, bilo poziv na pokajanje.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 4,17-22. Šta ovi tekstovi govore o sveobuhvatnosti poziva koji nam Isus upućuje?

Ovde, u zaboravljenoj galilejskoj zemlji, četiri mlada čoveka, dva i dva brata, udružila su se u ribarskom poslu. Svoja srca očigledno su upravili Bogu, jer su neki od njih za određeno vreme sledili Jovana Krstitelja. Međutim, na njihovo iznenađenje, Jovan Krstitelj uputio ih je na drugog mladog čoveka iz njihove neposredne okoline.

Ovi ljudi prišli su Isusu iz Nazareta i zamolili Ga da određeno vreme provedu sa Njim (vidi: Jovan 1). Prema tamošnjem običaju ljudi bi prišli učitelju i upitali ga mogu li da ga slede. Učitelj je konačno odlučivao o tome ko će biti njegov učenik. Kada bi učitelj pozvao nekoga da bude njegov učenik, bio je to veoma uzbudljiv trenutak.

Mnogi ljudi smatraju da kada je kraj mora Isus pozvao učenike, da su Ga tada prvi put sreli. Ali iz Jevanđelja po Jovanu od 1. do 5. poglavlja znamo da su ovi ljudi već proveli godinu dana sa Isusom – očigledno povremeno.

»Isus je izabrao neobrazovane ribare zato što nisu bili školovani na predanjima i pogrešnim običajima svoga vremena. Oni su bili ljudi prirodno obdareni, ponizni i poučljivi, ljudi koje je On mogao da vaspitava za svoj rad. U svakodnevnom životu ima mnogo ljudi koji strpljivo obavljaju obične naporene poslove, nesvesni da poseduju takve moći koje bi ih, ako bi ih razvili, izjednačile sa najcjenjenijim ljudima u svetu. Potreban je dodir vešte ruke da probudi te uspavane sposobnosti. Takve ljude Isus je pozvao da budu Njegovi saradnici i dao im prednost da se druže sa Njim.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 250. original)

ZA DALJE PROUČAVANJE

Jedan jevanđelista došao je u grad i najavio svoje predavanje na sledeći način: »Dođite i vidite govornika koji će otcepiti stranicu iz Biblije!« Ovakav poziv je bez sumnje privukao mnoštvo ljudi. On je stao pred njih, otvorio svoju Bibliju i na njihovo zaprepašćenje istrgao jednu stranicu. »Ova stranica«, rekao je, »nikada nije trebalo da bude ovde. To je stranica koja razdvaja Stari i Novi zavet.« Šta god mislili o teatralnosti, govornik je ukazao na suštinu. Ove dve knjige su zaista jedno. Stari zavet se navodi u celom Novom zavetu. Događaje u Novom zavetu Isus lično ili novozavetni pisci objašnjavaju stihovima iz Starog zaveta. Koliko često je Isus izjavio, na ovaj ili onaj način, da će se Pismo sigurno ispuniti? Isus, koji je neprestano ukazivao na starozavetne spise (vidi: Jovan 5,39; Luka 24,27; Matej 22,29; Jovan 13,18), Pavle, koji je uvek navodio tekstove iz Starog zaveta (Rimljanima 4,3; 11,8; Galatima 4,27), Knjiga Otkrivenja, koja 550 puta ukazuje na Stari zavet, neprestano povezuju Novi sa Starim zavetom. Stari i Novi zavet su Božja pisana otkrivenja o planu spasenja upućena ljudima. Iako, bez sumnje, neke pojedinosti iz Starog zaveta, kao što je žrtveni sistem, više nisu obavezne za hrišćane, ne treba da činimo grešku i Stari zavet smatramo manje važnim u odnosu na Novi. Biblija se sastoji iz oba zaveta, i iz oba upoznajemo ključne istine o Bogu i planu spasenja.

ZA RAZGOVOR:

- 1. Zapažamo različite načine na koje je sotona kušao Isusa i kako Isus nijednom nije podlegao iskušenju i obmani koja se krila iza tog iskušenja. Zapazite, takođe, koliko je Božja reč u tim prilikama bila u središtu. Iako je Isus bio Gospod lično, sada u »obličju tijela grjehovnoga« (Rimljanima 8,3), koristio je Pismo kao sredstvo odbrane protiv sotoninih iskušenja. Ako je Isus lično to morao da čini, šta to govori koliko Biblija mora biti ključna i suštinski važna u našem životu, naročito ako se borimo sa iskušenjem? Iako možda načelno znamo da treba da koristimo Bibliju u borbi sa iskušenjem, kako to činimo u praktičnom životu? Na koje načine možemo upotrebiti Bibliju da nam pomogne da se odupremo napadima sa kojima se suočavamo?**
- 2. Zašto je poniznost toliko važna osobina hrišćana? Kako možemo postati i ostati ponizni? Kakvu ulogu krst treba da ima u ovoj važnoj oblasti?**

PROPOVED NA GORI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 5-7; Rimljanima 7,7; 1. Mojsijeva 15,6; Mihej 6,6-8; Luka 6,36; Matej 13,44-52; Rimljanima 8,5-10.

Tekst za pamćenje: »I kad svrši Isus riječi ove, divljaše se narod nauči Njegovoj, jer ih učeše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.« (Matej 7,28.29)

U 2. Mojsijevoj zabeleženo je da je Bog izveo decu Izrailjevu iz Egipta, »krstio« ih u Crvenom moru, vodio kroz pustinju 40 godina, činio znake i čuda, i lično se susreo sa narodom na Gori kada im je dao svoj Zakon.

U Jevanđelju po Mateju zapažamo da Isus izlazi iz Egipta, krštava se u reci Jordan, provodi u pustinji 40 dana, čini znake i čuda, lično se susreće sa Izrailjem na Gori i proširuje isti Zakon. Isus je stupio u istoriju izrailjskog naroda, postao Izrailj, i u Njemu su se ispunila sva zavetna obećanja.

Propoved na Gori najsnažnija je propoved ikada izgovorena. Njegove reči duboko su uticale ne samo na najbliže slušaoce, već na sve koji su u kasnijim vekovima, sve do našeg vremena, slušali Njegove poruke koje menjaju život.

Ipak, ovu propoved ne treba samo da slušamo; moramo, takođe, da je primenimo u svom životu. Ove sedmice nećemo samo proučavati šta je Isus rekao u Propovedi na Gori (Matej 5-7), proučaćemo i o tome šta je Isus rekao u 13. poglavlju Jevanđelja po Mateju o primeni Njegovih reči u našem životu.

NAČELA I MERILA

Pročitajte Propoved na Gori koja je zabeležena u Jevandelju po Mateju od 5. do 7. poglavlja. Zabeležite ukratko na sledećim linijama šta je na vas ostavilo najjači utisak?

»Možda nijedan verski govor u istoriji čovečanstva nije privukao toliku pažnju kakva je bila posvećena Propovedi na Gori. Filozofi i aktivisti koji zastupaju različita nehrišćanska gledišta i odbijaju da služe Isusu, ipak se dive Njegovoj etici. Mahatma Gandhi bio je najpoznatiji nehrišćanski pobornik ove propovedi.« (Kreg L. Blomberg, *The New American Commentary: Matthew* [Nashville: B&H Publishing Group, 1992], 22. sveska, str. 93.94).

Ovu propoved ljudi shvataju na različite načine. Neki je posmatraju kao izuzetno visoko moralno merilo koje nas vodi na kolena i podstiče da tražimo Isusovu pravdu kao jedinu nadu spasenja zato što smo svi daleko od božanskog merila na koje nas Bog poziva, kao što je otkriveno u Propovedi na Gori. Drugi je smatraju razgovorom o građanskoj etici i pozivom na očuvanje mira. Neki u njoj vide društveno jevanđelje, poziv da ljudskim naporima dovedemo Božje carstvo na Zemlju.

Verovatno svako od nas na određeni način prepoznaje sebe u propovedi zato što snažno dotiče ključne oblasti u našem životu; svi reagujemo na nju na drugačiji način.

»U Besedi na Gori pokušao je da raskopa delo stvoreno pogrešnim vapitanjem i svojim slušaocima da pravi pojam o svom Carstvu i sopstvenom karakteru... Istine koje je učio nisu manje značajne za nas nego što su bile za mnoštvo koje Ga je sledilo. Ništa manje nama nije potrebno nego što je bilo njima da naučimo osnovna načela Božjega carstva.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 299. original)

U Propovedi na Gori upoznajemo osnovna načela Božjeg carstva. U njoj saznajemo kakav je Bog kao Vladar i kakvi treba da budemo kao podanici Njegovog carstva. Ona predstavlja radikalni poziv da napustimo načela i merila carstva ovoga sveta i prihvatimo načela i merila Carstva koje će zauvek trajati. (Vidi: Danilo 7,27)

PROPOVED NA GORI NASUPROT ZAKONU

Neki hrišćani smatraju Propoved na Gori novim »Hristovim zakonom«, koji je zamenio »Božji zakon«. Smatraju da je sistem legalizma sada zamenjen sistemom blagodati, i da se Isusov zakon razlikuje od Božjeg zakona. Ovakva gledišta rezultat su pogrešnog shvatanja Propovedi na Gori.

Šta sledeći tekstovi govore o Zakonu i posredno o ideji da je Propoved na Gori zamenila Zakon (Deset zapovedi)? (Matej 5,17-19.21.22.27.28; vidi: Jakov 2,10.11; Rimljanima 7,7)

Kreg S. Kiner zapisao je sledeće: »Većina Jevreja shvatala je zapovedi u okviru blagodati...; s obzirom na Isusove zahteve da narod u većoj meri pokaže milost u svakodnevnom životu (... Matej 9,13; 12,7; 18,21-35), On je nesumnjivo naznačio zahteve Carstva u svetlu blagodati (uporedite: Matej 6,12; Luka 11,4; Marko 11,25; Matej 6,14.15; Marko 10,15). Prema izveštajima iz Jevanđelja Isus prihvata one koji se ponize i priznaju Božje vladalačko pravo, čak iako u praksi ne dosežu cilj moralnog savršenstva (Matej 5,48). Carstvo blagodati koje je Isus objavio nije predstavljalo nedelotvornu blagodat kakva je velikim delom u zapadnom hrišćanstvu; u Jevanđeljima vest o ovom Carstvu menja one koji ga ponizno prihvataju, i slama ohole, i one koji su zadovoljni u verskom i društvenom smislu.« (*The Gospel of Matthew: A Socio-Rhetorical Commentary* [Grand Rapids: William B. Eerdmans Publishing Company, 2009], str. 161.162)

Pročitajte tekst iz 1. Mojsijeve 15,6. Kako nam ovaj tekst pomaže da shvatimo da se spasenje uvek primalo verom?

Vera Isusa Hrista nije bila nova vera; bila je to ista vera još od vremena pada. Propoved na Gori nije predstavljala spasenje blagodaću koje je zauzelo mesto spasenju delima. Spasenje blagodaću je oduvek postojalo. Deca Izrailjeva bila su spasena blagodaću pored Crvenog mora pre nego što je zatraženo od njih da pokažu poslušnost na Sinaju (Vidi: 2. Mojsijeva 20,2).

Kako bi vaše iskustvo sa Gospodom i Njegovim zakonom trebalo da vas nauči da se spasenje uvek prima verom, a ne putem Zakona?

PRAVDA KNJIŽEVNIKA I FARISEJA

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 5,20. Šta Isus misli kada kaže da ako ne bude »veća pravda vaša nego književnika i fariseja«, nećemo ući u Božje carstvo?

Iako se spasenje uvek primalo verom, iako je judaizam, onako kako je trebalo da bude sproveden u život, uvek predstavljao sistem blagodati, legalizam se ipak uvukao, kao što se uvlači u svaku religiju koja ozbiljno shvata poslušnost, kao na primer u Hrišćansku adventističku crkvu. U Hristovo vreme mnoge (ali ne sve) verske vođe zastupale su »strogu i krutu farisejsku pravovernost, bez skrušenosti, nežnosti i ljubavi« što ih je ostavilo bez »sile koja bi svet sačuvala od pokvarenosti«. (Elen Vajt, *Misli s gore blagoslova*, str. 53. original)

Spoljašnja forma, naročito ona koju je čovek uspostavio, nema silu da promeni život ili preobrazi karakter. Jedina prava vera je ona koja kroz ljubav radi (Galatima 5,6); jedino ona spoljašnja dela čini prihvatljivim u Božjim očima.

Pročitajte tekst iz Knjige proroka Miheja 6,6-8. Na koji način ovaj tekst predstavlja kratak pregled Propovedi na Gori?

Čak i u vreme Starog zaveta, prinošenje žrtava nije predstavljalo krajnji cilj, već sredstvo da se dođe do krajnjeg cilja, a taj krajnji cilj bio je život u kome Božji sledbenici odražavaju Božju ljubav i karakter, koji se može postići samo potpunim predanjem Bogu i potpunim oslanjanjem na Njegovu spasonosnu blagodat. Uprkos spoljašnjoj pobožnosti i veri, mnogi književnici i fariseji nisu bili uzor na koji Gospodnji sledbenici treba da se ugledaju u svom životu.

Čak i ako verujete u spasenje verom, i da vas samo Isusova pravедnost može spasti, kako možete biti sigurni da niste prihvatili blaže oblike legalizma?

CARSKA NAČELA

Verovatno najznačajnije Isusovo učenje nalazimo u Jevanđelju po Mateju 5,48. Pročitajte tekst. Kako bismo mi, naročito kao grešnici, trebalo to da postignemo?

Od svih učenja u Propovedi na Gori, ovo je sigurno jedno od najzadivljujućih, i »najsnažnijih«. Biti savršen kao »Otac koji je na nebesima«? Šta to znači?

Gljučna reč za shvatanje ovog teksta je reč »dakle«. Ona ukazuje na zaključak koji proističe iz prethodnog teksta. Šta je rečeno u prethodnom tekstu?

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 5,43-47. Kako ovi stihovi, koji su povezani sa 48. stihom, pomažu da bolje shvatimo šta je Isus mislio da kaže u Jevanđelju po Mateju 5,48? Vidi: Luka 6,36.

Ovakva ideja ne javlja se prvi put u Bibliji. U 3. Mojsijevoj 19,2. Gospod kaže svom narodu: »Budite sveti, jer sam Ja svet, Gospod Bog vaš.« U Jevanđelju po Luki 6,36. Isus je rekao: »Budite, dakle, milostivi kao i Otac vaš što je milostiv.«

Tekst u Jevanđelju po Mateju 5,43-48. ne govori o spoljašnjem skladu sa pravilima i merilima, ma koliko to bilo važno. Ovaj odeljak usredsređen je na ljubav prema ljudima, ne samo onima koje svako može da voli, već i onima koje, po ovozemaljskim merilima, ne bismo voleli (radi se o merilima Božjeg carstva, ne ljudskog).

Ovde je važno da zapamtimo da Bog ne traži od nas ono što ne može da postigne u nama. Da smo prepušteni sebi, da nama vlada grešno sebično srce, ko bi pokazao ljubav prema svojim neprijateljima? Svet ne deluje na takav način, ali zar mi nismo sada stanovnici drugog Carstva? Imamo obećanje da ako se predamo Bogu, onda »će Onaj koji je počeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista«. (Filibljanima 1,6) Postoji li uzvišenije delo koje Bog može učiniti u nama od toga da nas podstakne da u svom okruženju volimo kao što On voli nas?

Koliko bi se vaš život sada razlikovao ako volite svoje neprijatelje?

PRIHVATANJE REČI IZ CARSTVA

Gora nije bila jedino mesto na kome je Isus propovedao. Istu poruku o Carstvu propovedao je širom Izrailja. U 13. poglavlju Jevandelja po Mateju zabeleženo je da je Isus poučavao narod iz čamca »a narod sav stajaše po brijegu«. (Matej 13,2) Isus je pričajući priče narodu želeo da naglasi koliko je važno primeniti Njegovu reč, a ne samo slušati.

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 13,44-52. Šta je u ovoj priči rečeno što je od posebne važnosti za nas da bismo shvatili kako da istine otkrivene u Propovedi na Gori primenimo u svom životu?

U prve dve od navedenih priča ističu se dve pojedinosti. U obe se javlja ideja odvajanja, oslobađanja nečega što osoba poseduje da bi stekla nešto novo, bilo da je blago u polju ili biser. Druga ključna pojestinost je velika vrednost koju su obe osobe pripisale onome što su pronašle. U oba slučaja, otišle su i prodale sve što su imale da bi dobile taj predmet. Iako spasenje ne može da se kupi (Isaija 55,1.2), suština priča je jasna: ništa što imamo u ovom carstvu, ovom svetu, nije toliko vredno da bismo izgubili ono što smo pronašli.

Dakle, da bismo u svom životu primenili ono što Bog traži od nas, treba da odlučimo da se odvojimo od svih stvari ovoga sveta, svega telesnog, i dozvolimo Božjem Duhu da nas ispuni (vidi: Rimljanima 8,5-10). Ovo možda neće biti lako, jer zahteva smrt našeg ja i uzimanje krsta. Međutim, ako pred sobom uvek imamo vrednost onoga što nam je obećano, to bi trebalo da bude dovoljan podsticaj da donesemo potrebne odluke.

Pročitajte sledeću priču (Matej 13,47-50). I ona govori o razdvajanju. Na koji način odvajanje iz prve dve priče pomaže da shvatimo šta se događa u trećoj?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U pričama iz Jevanđelja po Mateju 13,44-46. dva čoveka pronašla su dragoceni predmet. Uzimajući u obzir kontekst, naročito nakon što je Isus ispričao treću priču (Matej 13,47-50), oni su zapravo pronašli istinu, istinu koja vodi u večni život, nasuprot večnom uništenju u »peći ognjenoj«. Ovo je važno zato što živimo u vremenu u kome se ideja o »istini« smatra zastarelom u najboljem slučaju i opasnom u najgorem. Nažalost, neki hrišćani su prihvatili ovu lažnu ideju. Ipak, poruka ovih priča je da istina ne samo da postoji, već u svačiji život unosi promenu za večnost. Ovo ne treba da nas iznenađuje. Biblija se temelji na ideji o apsolutnoj istini. Uostalom, Isus je rekao: »Ja sam Put i Istina i Život; niko neće doći k Ocu do kroza Me.« (Jovan 14,6) Ako ovo nije objavljivanje apsolutne istine, šta onda jeste? Naravno, kada je neko u tolikom poznavanju istine, kao što je bio Pavle, rekao da »nešto znamo« (1. Korinćanima 13,9), očigledno je da mnogo ne znamo. Međutim, njegova izjava da »nešto« znamo ukazuje da ne poznajemo istinu u potpunosti, istinu koja nam u doslovnom smislu pomaže da se odlučimo za večni život ili večnu smrt. Večni život ili večna smrt? Ne postoji jasnija podela od ove.

ZA RAZGOVOR:

1. Kako bi izgledalo živeti u svetu u kome se svi pridržavaju načela koja pronalazimo u Propovedi na Gori?

2. Isus je gledajući obalu Galilejskog jezera ispričao priču o mudrim i nerazumnim graditeljima (vidi: Matej 7,24-27). U vreme suše razlika između stena i peska na obali bila je toliko neprimetna da je graditelj mogao da izgradi kuću na pesku misleći da gradi na steni. Kada su pale kiše, temelj na pesku bi popustio i kuća bi se srušila. Isus upoređuje one koji slušaju Njegovu reč, ali je ne primenjuju, sa onima koji grade na pesku. Kako oluje u našem životu otkrivaju da li je naš temelj izgrađen na steni ili pesku? Kako možemo imati temelj koji će nas usred najgorih iskušenja držati uspravnim i čvrstim?

»USTANI I HODI!«

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 8; 3. Mojsijeva 13,44-50; Danilo 7,7,8; Jovan 10,10; Matej 9,1-8; 1. Jovanova 1,9.

Tekst za pamćenje: »Jer šta je lakše reći: Opraštaju ti se grijesi; ili reći: Ustani i hodi!« (Matej 9,5)

Ako biste zapisali sve čega se najviše plašite, kako bi ta lista izgledala? Mnogi od nas bi u tu listu uključili smrt člana porodice ili sopstvenu smrt. Iako je takav strah sasvim razumljiv, razmislite koliko je usredsređen na ovozemaljski život. Da li je ovo zaista čega treba najviše da se plašimo, gubitka života na Zemlji, naročito kada znamo da svakako ne traje dugo?

Kada bi Bog trebalo da navede čega se najviše plaši, to bi sigurno bio naš gubitak večnog života.

Naravno, Bog brine o fizičkoj bolesti i smrti, ali u najvećoj meri brine o duhovnoj bolesti i večnoj smrti. Iako je Isus izlečio mnoge ljude, i mrtve vraćao u život, bilo je to samo privremeno. Svi su umrli fizičkom smrću, osim svetih koje je Isus vaskrsao prilikom svog vaskrsenja. (Vidi: *SDA Bible Commentary*, 5. sveska, str. 550. i Elen Vajt, *Čeznja vekova*, str. 786. original)

Pored svega što je Isus učinio za nas, plan spasenja nije nas poštedeo fizičke bolesti i smrti. Imajući ovo na umu, razmotrimo nekoliko izveštaja o izlečenju, i fizičkom i duhovnom, i utvrdimo kakve važne pouke o veri možemo dobiti iz njih.

Posle Propovedi na Gori, u kojoj je opisao načela Božjeg carstva, Isus se ponovo susreo sa sotoninim carstvom, hladnim, mračnim mestom, čija su načela suprotna svemu što On zastupa. U to vreme, jedan od najupečatljivijih primera koliko je sotonino carstvo palo i iskvareno bila je bolest guba. Iako je nekoliko puta bila upotrebljena kao oblik božanske kazne, kao u slučaju Mojsijeve sestre Marije (vidi: 4. Mojsijeva 12,9-12), u širem biblijskom okviru ona predstavlja snažan i strašan primer šta znači živeti u palom i uništenom svetu.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 8,1-4. Šta je značajno u tome što je Isus dodirnuo bolesnika koga je izlečio od gube (vidi: 3. Mojsijeva 13,44-50)?

Oboleli od gube klekao je pred Isusa i rekao: »Gospode, ako hoćeš, možeš me očistiti.« Grčka reč prevedena kao »možeš« je *dunamai*, poput reči »dinamit«, koja znači *pun sile*. »Ako hoćeš, možeš promeniti moj život jer si pun sile.« Isus odgovara da je spreman da izleči gubavca i to odmah čini.

Mnoštvo koje je posmatralo kako Isus dodiruje bolesnog čoveka sigurno je zadrhtalo. Naravno, Isus je mogao, kao što je činio u drugim prilikama (sledeće zabeleženo izlečenje) samo da izgovori reč, i čovek bi bio izlečen. Zašto ga je ipak dotakao?

»Hristovo delo očišćenja ovog gubavca od strašne bolesti je slika Njegovog dela očišćenja duše od greha. Čovek koji je došao Isusu bio je 'sav u gubi'. Njen smrtonosni otrov prozeo je celo njegovo telo. Učenici su hteli da spreče svog Učitelja da ga dodirne, jer onaj koji se dotakne gubavca i sam postaje nečist. Međutim, polaganjem svoje ruke na gubavca, Isus se nije oskrvniio. Njegov dodir preneo je životodavnu silu. Gubavac se očistio. Tako je i sa gubom greha – duboko ukorenjenom, smrtonosnom, koju je nemoguće izlečiti ljudskom silom.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 266. original)

Isus je dodirujući gubavca pokazao da bez obzira koliko da je naš greh strašan, On će se približiti onima koji žele da prime oproštenje, da budu izlečeni i očišćeni.

Da li trenutno poznajete ljude koji pate od onoga što danas smatramo »gubom«, odnosno, onoga od čega ljudi obično ustuknu sa užasom i osuđom? Kako Isusov primer može da nam pomogne da shvatimo kako da se odnosimo prema tim osobama?

RIMLJANIN I MESIJA

Postoji dobar razlog zašto je u Knjizi proroka Danila mnogo vremena posvećeno pitanju četvrte zveri (vidi: Danilo 7,7.8.19-21; Danilo 8,9-12.23-25) To je zbog njene velike sile, koja je trajala i u Hristovo vreme. Ipak, rimski kapetan, koji je ne samo simbol rimske sile, već i izraz njegove moći, dolazi Isusu. Bio je bespomoćan pred svakodnevnim iskušenjima i nesrećama koje pogađaju svakoga od nas. To je velika pouka o tome da ovozemaljska moć poznaje određene granice. Najveće i najuticajnije vođe, najbogatiji ljudi, bespomoćni su pred mnogim uobičajenim životnim borbama. Iskreno, kakvu nadu imamo bez božanske pomoći?

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 8,5-13. Kakve su važne istine o veri i o tome šta znači imati veru, otkrivene u ovom izveštaju? Kako se ovaj tekst odnosi na nas adventističke hrišćane s obzirom na prednosti koje su nam date?

Centurion je bio rimski vojni zapovednik koji je obično nadgledao 80 do 100 vojnika. Pošto je služio u vojsci oko 20 godina, nije mu bilo dozvoljeno da ima porodicu. Prema tome, sluga je možda bio njegova jedina prava porodica.

U tadašnjoj kulturi jedina osoba prezrenija od neznabošca bio je gubavac; tako da je ovaj kapetan verovatno pretpostavljao da Isus neće hteti da uđe u njegov dom, iako je Isus rekao da hoće. Moleći Isusa samo da izgovori reč, ne tražeći Njegovo fizičko prisustvo, kapetan je pokazao veliku veru koja i nama danas govori: Isusova reč je silna kao i Njegov dodir. Kapetan je verovao da Isusu nije teško da izleči nekoga. To je bilo kao kada oficir izda naređenja vojniku, što je bilo uobičajena pojava.

Takođe, pogledajmo šta Isus kaže u tekstu iz Jevanđelja po Mateju 8,11.12. Ovo je stroga opomena onima kojima su date velike prednosti. Nama, kao adventističkim hrišćanima, takođe su date velike prednosti, i treba da obratimo pažnju na ove reči.

Kakve svakodnevne odluke donosite? Kako ove odluke utiču na vašu veru? Šta možete da učinite da bi vaše odluke podstakle rast vaše vere?

DEMONI I SVINJE

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 8,25-34. Čemu nas ova oba izveštaja uče o Božjoj sili? Kakvu utehu primamo posmatrajući Njegovu silu, naročito kada se borimo sa onim što je mnogo jače od nas?

U jevrejskoj misli samo je Bog imao pravo da vlada nad prirodom i demonima. Nakon što je umirio snažnu oluju jednostavnom rečju (Matej 8,23-27), Isus stupa na istočnu obalu Galilejskog jezera, ne samo u nezna-božaćku oblast, već i u mesto u kome su živela dva opsednuta čoveka.

Tekstovi iz Jevanđelja po Marku 5,1-20. i Luki 8,26-39. dodaju određene pojedinosti izveštaju o opsednutim ljudima. Prva pojedinost je da su demoni sebe nazvali »legionom«. Legion je u vojsci činilo 6000 vojnika. Druga pojedinost je da su demoni poslali u 2000 svinja.

Mnogi se pitaju zašto su demoni tražili da ih Isus pošalje u svinje. Po jednom predanju demoni se najviše gnušaju besciljnog lutanja; više vole neku vrstu doma, čak i ako je u pitanju nečista svinja. Prema drugom predanju demoni se plaše vode, i Isus je lično rekao da demoni traže »bezvodna mjesta«. (Matej 12,43)

Ipak, najvažnije je sledeće: razorno stanje dva čoveka iz ovog izveštaja upravo je ono razorno stanje u kakvom sotona želi da se nađu Božja deca. Međutim, Isus je potpuno promenio njihov život. Sve što sotona teži da učini u našem životu, Isus može da poništi i poništiće u životu onih koji predaju sebe Hristu. U suprotnom smo bespomoćni u borbi protiv sotone.

Mi smo u velikoj borbi ili na jednoj ili na drugoj strani. Ma koliko oštro i nepopustljivo zvučalo, Isus ovu istinu nije mogao jasnije da izrazi nego kada je rekao: »Koji nije sa Mnom, protiv Mene je, i koji sa Mnom ne sabira, propisa.« (Luka 11,23) Od nas zavisi na kojoj strani ćemo biti.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Jovanu 10,10: »Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; Ja dođoh da imaju život i izobilje.« Kako ovaj stih možemo primeniti ne samo na demone, već i na sebe i naš život? Na koje načine možemo i treba da doživimo obećanja koja su nam ovde data?

»USTANI I HODI!«

U pouci od ponedjeljka zapazili smo da je Isus rekao da nije pronašao nikoga u Izraelju sa tako velikom verom. Međutim, u to vreme u Izraelju jedan čovek našao se na mestu na kome je njegova želja za izlečenjem srca bila veća od želje za izlečenjem tela.

**Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 9,1-8. Kakvu veliku nadu nam ovaj tekst pruža u vezi sa obećanjem o oprostjenju greha? Vidi: Rimljani-
ma 4,7; 1. Jovanova 1,9; 2,12.**

Zadivljujuće je to što se Isus, kada su pred Njega doneli oduzetog čoveka, prvo posvetio njegovom duhovnom stanju. Isus je očigledno dobro znao šta je čovekov stvaran problem. Uprkos čovekovom jadnom fizičkom stanju, Hristos je znao da je dublji problem bila čovekova krivica zbog grešnog načina života. Znajući čovekovu želju za oprostjenjem, Isus izgovara najuzvišenije i najutešnije reči za one koji shvataju stvarnost i cenu greha: »Opraštaju ti se grijesi tvoji.«

Elen Vajt dodaje: »Ipak, nije toliko želeo telesno ozdravljenje koliko oslobođenje od tereta greha. Ako bi mogao da vidi Isusa i dobije s Neba čvrsto obećanje o oprostjenju i pomirenju, bio bi zadovoljan da živi ili umre, u skladu sa Božjom voljom.« (*Čežnja vekova*, str. 267. original)

Jedan adventistički propovednik često je propovedao o tome da treba da imamo dovoljno vere u trenucima kada nismo izlečeni. Najveću veru od svih pokazujemo kada pogled usmerimo dalje od fizičkih okolnosti i usredsredimo se na večne prilike. Naše molitve toliko često se tiču naših fizičkih potreba, iako se Bog stara o tome. Međutim, u Propovedi na Gori Isus je rekao da treba da tražimo »najprije carstva Božijega i pravde Njegove«. Prema tome, i pored trenutnih fizičkih potreba, veoma je važno da u svetu u kome je sve privremeno i prolazno, pred sobom uvek imamo večna pitanja.

Kave god fizičke borbe da imamo, čak i u nagorem mogućem slučaju, one će uvek biti samo privremene. Zašto je važno da nikada ne zaboravimo ovu istinu?

»NEKA MRTVI UKOPAVAJU SVOJE MRTVACE...«

Pročitajte tekst iz Jevandjelja po Mateju 8,18-22. Kako Isus govori ovim ljudima o tome šta znači slediti Ga?

U tekstu u Jevandelju po Mateju 8,18-22. vidimo da dva čoveka prilaze Isusu u želji da postanu Njegovi učenici. Obojica su iskreni; pa ipak izgleda da oklevaju zbog nečega. Isus, koji poznaje naše misli, odmah otkriva suštinu. On se pita da li je prvi čovek zaista spreman da se odrekne svega, čak i svoje udobne postelje, da bi Ga sledio. To ne mora da znači da će osoba izgubiti sva ovozemaljska dobra ako sledi Isusa, već jednostavno da osoba treba da bude spremna da to učini.

Isus zatim pita drugog čoveka da li je zaista spreman da Njega stavi ispred svoje porodice. Na prvi pogled, Njegove reči upućene drugom čoveku izgledaju veoma grube. Sve što je čovek želeo da učini jeste da sahrani svoga oca. Zašto nije mogao prvo to da učini, a zatim da pođe sa Isusom, naročito kada je u jevrejskoj veri briga oko dostojne sahrane roditelja smatrana poštovanjem pete zapovesti?

Međutim, neki tvrde da je čovekov otac još bio živ, ili na samrti; čovek je zapravo govorio Isusu: »Dopusti mi da sve sredim u svojoj porodici, i onda ću te slediti.«

Otuda takav Isusov odgovor.

Još jedan poziv za vreme učenja pronalazimo u Jevandelju po Mateju 9,9-13. Poziv je upućen Mateju, prezrenom cariniku. Isus je poznavao njegovo srce, koje je očigledno bilo otvoreno za istinu, što je pokazao njegov odgovor na poziv. Isus je sigurno znao da će pozivanje nekoga poput Mateja izazvati određenu reakciju, što se, kako saznajemo iz teksta, i dogodilo. Sa naše tačke gledišta teško je da uvidimo koliko je poziv upućen nekome kao što je bio Matej uznemirio ondašnje ljude. Ovde vidimo još jedan primer – koliko je poziv Jevandjelja zaista sveopšti.

Pročitajte tekst iz Jevandjelja po Mateju 9,13. Iako je kontekst drugačiji, kako ova načela možemo primeniti čak i danas, čak i kada zamenimo ceremonijalne žrtve Isusovom žrtvom? Odnosno, kako možemo biti pažljivi da ne dozvolimo verovanjima ili verskoj praksi, bez obzira koliko su ispravni, da nam stanu na put i onemoguću da činimo ono što je Bogu zaista važno?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Nemci imaju izreku koja glasi: »Einmal ist keinmal.« U doslovnom prevodu znači: »Jednom kao nijednom.« To je idiomatski izraz koji predstavlja ideju da ako se nešto jednom dogodi, onda nema veliku vrednost, nije važno. Ako se nešto jednom dogodilo, moguće je da se više nikada neće ponovo dogoditi. Bilo da se slažete sa ovim ili ne, razmišljajte o ovoj ideji u okviru lekcije od četvrtka, kada je Isus rekao čoveku, koji je prvo želeo da sahrani svoga oca, a zatim i učenicima: »Hajde za Mnom, a ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace.« (Matej 8,22) Šta je Isus mislio time što je nagovestio da je čovek, živi čovek, mrtav? Pa, ako je »Einmal ist keinmal«, ako je »Jednom kao nijednom«, ako se na ovoj Zemlji živi samo jednom, bez večnosti koja bi usledila, možda onda ni vi nikada niste ni bili rođeni. Možda ste već mrtvi (Jovan 3,18). Svetovni ljudi, koji ne veruju u večni život, žale se zbog besmislenosti života kojim živimo samo jednom i koji traje prilično kratko, pre nego što nestane za svu večnost. Pitaju se u čemu je smisao ako posle ovog kratkog razdoblja zauvek nestanemo i budemo zauvek zaboravljeni? Nije čudno, onda, što je Isus izgovorio upravo ove reči. Želeo je ljudima da ukaže na stvarnost uzvišeniju od onoga što ovaj svet, sam po sebi, nudi.

ZA RAZGOVOR:

- 1. Razmišljajući o prethodno iznetoj ideji, pročitajte ponovo izveštaj iz Jevanđelja po Mateju u kome Isus govori čoveku šta da čini u vezi sa sahranom svoga oca. Šta bi taj događaj trebalo da nam kaže o tome koliko je važno da kad nešto radimo na umu uvek imamo veliku sliku? Kako nam teologija pomaže da shvatimo koliko je slika zaista velika?**
- 2. Ne znamo uvek kakva je Božja volja u vezi sa fizičkim izlečenjem, ali uvek znamo kakva je Njegova volja za duhovno izlečenje. Na koji način ovo treba da utiče na vaš molitveni život?**
- 3. Šta vam je najvažnije? Napravite listu i donesite je u subotnoškolski razred. Šta možete naučiti iz najviših vrednosti drugih učenika u razredu? Šta naše najviše vrednosti govore o nama i našem posmatranju sveta, Boga i drugih ljudi? Koliko bi se lista razlikovala kada bi je sastavila grupa ateista?**

VIDLJIVI I NEVIDLJIVI RAT

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 11,11-12; Otkri-
venje 5,5; Matej 12,25-29; Isaija 27,1; Matej 11,1-12; Jevrejima 2,14.

Tekst za pamćenje: »A od vremena Jovana Krstitelja dosad
Carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga.« (Ma-
tej 11,12)

Svakoga dana donosimo važne odluke o načinu života, od-
nosima, karijeri, najvišim vrednostima, vrsti zabave i prijateljima.
Da bismo zaista shvatili značaj ovih odluka, moramo biti sigurni
da razumemo svet u kome živimo. Treba da povučemo zavesu i
usmerimo pogled na ono što se ne vidi, zato što Biblija uči da po-
stoji nevidljiva stvarnost koja u velikoj meri utiče na stvarnost koju
možemo da vidimo.

S obzirom da živimo u doba nauke, ne bi trebalo da nam bude
teško da poverujemo u nevidljivu stvarnost. Pošto znamo za X-
zrake (rendgenske zrake), radio-talase i bežični vid komunikaci-
je, trebalo bi lako da poverujemo da postoji nešto što ne možemo
da vidimo. Svakom upotrebom mobilnog telefona, bilo da nekom
upućujemo poziv ili da primamo poziv, ili satelitskog vida komu-
nikacije, oslanjamo se na nevidljivu stvarnost koja naša iskustva
čini stvarnim time što nekoga možemo da čujemo ili vidimo.

Velika borba između Hrista i sotone predstavlja nevidljivu po-
zadinu vidljivog sveta u kome stičemo svakodnevna iskustva. Ove
sedmice proučavaćemo tekstove iz Jevanđelja po Mateju (i drugih
biblijskih knjiga), koji će nam pomoći da otkrijemo ove nevidljive
sile i način na koji utiču na naš život i odluke.

JEVANĐELJE PO MATEJU 11, 11.12.

Sveto pismo u kome je jasno prikazan plan spasenja je Božja reč. Ipak, neke tekstove teško je razumeti. Ovo ne bi trebalo da nas iznenađuje. Uostalom, u svakoj oblasti ovozemaljskog života susrećemo se sa pojedinostima koje ne razumemo. Koliko više je to slučaj sa Božjom rečju koja otkriva duhovne i natprirodne istine i stvarnost?

Elen Vajt jasno je izrazila ovu ideju: »Najnezatniji oblici života predstavljaju problem koji ni najmudriji filozofi ne mogu da objasne. Svuda se suočavamo sa čudima koja prevazilaze moć našeg shvatanja. Zar se onda možemo iznenaditi, kad utvrdimo da u duhovnom svetu postoje tajne koje ne možemo dokučiti? Teškoće se nalaze u slabosti i skrušenosti ljudskog uma. Bog nam je u Svetom pismu dao dovoljno dokaza o svom božanskom karakteru i mi ne treba da sumnjamo u Njegovu reč zato što ne možemo da shvatimo sve tajne Njegovog providenja.« (*Put Hristu*, str. 106.107. original)

Na primer, jedan od teško razumljivih tekstova nalazi se u Jevanđelju po Mateju 11, 11.12: »Zaista vam kažem: Nijedan između rođenijeh od žena nije izišao veći od Jovana Krstitelja; a najmanji u Carstvu nebeskome veći je od njega. A od vremena Jovana Krstitelja dosad Carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga.«

Pročitajte još jednom navedeni tekst. Šta shvatate, a šta ne shvatate u ovim stihovima?

Drugi prevodi 12. stiha glase: »Od vremena Jovana Krstitelja do sada kraljevstvo nebesko silu trpi, i silnici ga grabe.« (dr Lujo Bakotić) »Od vremena Jovana Krstitelja do sada carstvo nebesko trpi nasilje i siledžije ga grabe.« (Emilijan M. Čarnić) »A od vremena Jovana Krstitelja do sada carstvo nebesko s naporom se osvaja, i podvižnici ga zadobijaju.« (Sinod SPC) »Od vremena Jovana Krstitelja do sada carstvu nebeskom čini se nasilje, a siledžije grabe ga.« (Dimitrije Stefanović)

Šta Isus govori u ovom tekstu?

Šta, čak i u svetovnom životu, predstavlja tajnu za nas? Da li smo prestali, na primer, da verujemo u postojanje Sunca samo zato što ne znamo sve o njemu? Kakav je slučaj, onda, sa pitanjem vere i Božje reči?

GRANICE TAME

Oni koji se bave proučavanjem Biblije vekovima se bore sa razumevanjem teksta iz Jevanđelja po Mateju 11,12. zato što reči koje označavaju carstvo i ljude mogu biti upotrebljene i u pozitivnom i u negativnom smislu. Glagol *basmati* na grčkom jeziku može da znači ili »napredovati punom snagom« ili »trpeti nasilje«, a grčka reč *biastes* može da znači »snažan čovek, željan da uradi nešto« ili »nasilan čovek, siledžija«.

Da li ovaj stih znači da krotko i blago nebesko Carstvo trpi nasilje, da ga nasilni ljudi napadaju? Ili, nebesko Carstvo snažno napreduje u pozitivnom smislu, a silni ljudi koji ga osvajaju zapravo su Hristovi sledbenici?

Da li je moguće da su Hristovi sledbenici tako neprijateljski raspoloženi, čak i nasilni, u svojoj potrazi za Carstvom?

Pročitajte sledeće tekstove. O čemu govore? Na koji način mogu rasvetliti poslednje postavljeno pitanje?

Matej 10,34.

Otkrivenje 5,5.

Mihej 2,13.

Neki tvrde da je tekst iz Jevanđelja po Mateju 11,12. najbolje tumačiti koristeći najčešću upotrebu reči *biazomai* (obično ima pozitivno značenje) i *biastes* (obično ima negativno značenje): Carstvo nebesko snažno napreduje »svetom silom i izvanrednom energijom koja potiskuje granice tame«; za to vreme, »nasilni i lakomi ljudi pokušavaju da ga oplene.« (D. A. Carson, *The Expositor's Bible Commentary With the New International Version: Matthew* [Grand Rapids: Zondervan, 1995], str. 266.267)

Čini se da ovakvo tumačenje odgovara širem okviru Jevanđelja po Mateju. U stvari, ovo tumačenje obuhvata širu sliku, koja opisuje borbu između svetlosti i tame, između Hrista i sotone, temu koja prožima Bibliju, ali je jasno prikazana u Novom zavetu. Zaista postoji rat, koji vidimo i koji ne vidimo, u koji smo svi uključeni, u kome se svi opredeljujemo za određenu stranu, koji svakodnevno doživljavamo, bez obzira u kojoj meri shvatamo šta se događa.

VELIKA BORBA IZMEĐU DOBRA I ZLA

Kakvo god da je konačno značenje teksta iz Jevandjelja po Mateju 11,12. kao što smo juče videli, on nam pomaže da otkrijemo stvarnost velike borbe. On prikazuje sukob, borbu, a kako saznajemo iz drugih biblijskih tekstova, ova borba se u suštini vodi između Hrista i sotone.

O kome govore sledeći tekstovi uzimajući u obzir stvarnost velike borbe?

Matej 12,25-29.

Isaija 27,1.

---

1. Jovanova 5,19.

Rimljanima 16,20.

---

1. Mojsijeva 3,14-19.

Efescima 2,2; 6,10-13.

Ovo su samo neki od brojnih tekstova u Starom i u Novom zavetu, koji se odnose na ideju koju je jedan savremeni teolog (neadventista) nazvao »Pogled na svet kao poprište velike borbe«, ideju da se između natprirodnih sila u kosmosu vodi borba, odnosno rat u kome svi na ovaj ili onaj način učestvujemo. Ova ideja, naravno, nije nova adventističkim hrišćanima. Ona je deo teologije od najranijih dana naše Crkve; pioniri su je zastupali čak i pre nego što je Crkva zvanično osnovana.

Na koje načine je ova borba izražena u vašem svakodnevnom životu? Kako se ogleda u odlukama koje donosite i iskušenjima sa kojima se suočavate? Kako vam razumevanje stvarnosti ovog sukoba može pomoći da donesete prave odluke i oduprete se iskušenju?

KADA BORBA POSTANE ŽESTOKA

Kao što smo već videli, Isusove reči u Jevanđelju po Mateju 11,12. ma koliko bile duboke, otkrivaju činjenicu da Božje carstvo neće biti uspostavljeno bez sukoba i borbe. Taj sukob je, kako shvatamo, velika borba koja još uvek traje nesmanjenom žestinom. Trajaće dok greh, sotona i izgubljeni ne budu konačno uništeni. Do tada, prilike mogu biti i jesu veoma teške.

Stvarnost velike borbe, i njenu strahotu, možemo sagledati u okviru Isusovih reči u Jevanđelju po Mateju 11,12.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 11,1-12. Kako je velika borba ovde prikazana na brojnim nivoima? Odnosno, kako nam velika borba pomaže da shvatimo šta se događa u svetu u kome živimo?

Za početak, šta mislite ko je pokrenuo vođe da zatvore Jovana u tamnicu? Ovde zapažamo sotonin pokušaj ne samo da zaustavi Jovana, već da obeshrabri veru u Isusa. Uostalom, ako je Jovan, Isusov preteča, doživeo takvu sudbinu, čemu se narod mogao nadati kada je Isus u pitanju?

Zatim, nema sumnje da je sotona mogao da navede Isusove i Jovanove sledbenike da postave sledeće pitanje: Ako Isus iz Nazareta može da učini toliko divnih stvari, i ima toliku silu, zašto onda dozvoljava da tako veran i dobar čovek kao što je Jovan, Njegov rođak, trune u zatvoru?

Takođe, šta mislite ko je usadio sumnju u Jovanov um? *Zašto sam ovde? Zašto me ne oslobodi?* Zato nije čudno što je upitao: »Jesi li Ti Onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?« (Matej 11,3) Ne zaboravite, ovo je isti onaj Jovan koji je krstio Isusa, koji je video »Duha Božijega gdje silazi kao golub i dođe na Njega« (Matej 3,16), i koji je čuo glas s neba koji kaže: »Ovo je Sin Moj ljubazni koji je po Mojoj volji.« (Matej 3,17) Sada, posle svega što se dogodilo, sumnje su ispunile njegovo srce. S obzirom da su prilike u kojima se Jovan našao postajale sve teže, to je samo još više pothranjivalo njegove sumnje (Marko 6,25-28).

Ako nešto u vama izaziva sumnju, na šta možete da se usredsredite, o čemu da razmišljate, za šta da se molite, šta će odagnati sumnje i pomoći vam da uvidite sve uzvišene razloge da imate poverenja u Božju dobrotu?

PROPAO PLAN

Ljudi su u toku cele istorije učestvovali u ratovima. Nešto u ljudskoj prirodi podstiče želju jedne grupe ljudi da pljačkaju i ubijaju one koji pripadaju drugoj grupi. U knjizi o svom ocu, britanskom filozofu Bertrandu Raselu, Katarina Teit pisala je početkom Prvog svetskog rata o brizi svoga oca zbog radosti koja je vladala na engleskim ulicama pri pomenu na rat sa Nemačkom. »Odrastao je sa optimističnim viktorijanskim uverenjem u automatski progres, sa poverenjem da će ceo svet, u odgovarajućem trenutku, slediti mudar pravac kretanja Engleza od drevne brutalnosti ka civilizovanom samoupravljanju. Onda, odjednom, ugledao je svoje voljene sunarodnike kako plešu na ulicama pri pomenu ubijanja velikog broja ljudskih bića koja govore nemačkim jezikom.« (*My Father Bertrand Russell* [England: Thoemmes Press, 1997], str. 45) U ovoj ideji koja se ponavljala tokom istorije, vidimo stvarnost pale ljudske prirode u jednom od najtragičnijih oblika.

U većini ratova koje su ljudi međusobno vodili, niko unapred nije znao njihov ishod. Ljudi su odlazili u borbu ne znajući da li će iz nje izaći kao pobednici ili gubitnici.

Kada je reč o velikoj borbi koja vlada u kosmosu, postoji jedna prednost: znamo koja je strana već pobedila. Hristos je izvojevao presudnu pobedu za nas. Posle krsta, više nije bilo sumnje u to ko je Pobednik i ko može da koristi plodove te pobeде. Sotonin plan je propao.

Šta sledeći tekstovi govore o ishodu velike borbe? Jevrejima 2,14; 1. Korinćanima 15,20-27; Otkrivenje 12,12; 20,10.

Kao što je sotona izgubio rat na Nebu, izgubio je rat i na Zemlji. Međutim, on još uvek ispunjen mržnjom i željom za osvetom traži koga da proždere (vidi: 1. Petrova 5,8). Iako je Hristova pobeда potpuna, borba svom žestinom i dalje traje, i jedini način da se zaštitimo jeste da svoj um i telo prevedemo na pobedničku stranu. To činimo odlukama koje svakodnevno donosimo. Da li donosimo odluke koje nas stavljaju na pobedničku stranu, na kojoj je pobeда osigurana, ili na gubitničku stranu, na kojoj je poraz neminovan? Naša večna sudbina zavisi od odgovora na ovo pitanje?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Ko od nas ne zna da velika borba postoji? Znamo za ovaj rat zato što osećamo da se svakodnevno odvija u nama. Živimo u narušenom svetu, svetu u kome vlada prokletstvo brige i bola. Svetu u kome kretanje zmije nije ograničeno na jedno drvo usred vrta, već u kome je ceo vrt pun zmija. Svetu punom iskušenja koja se javljaju u različitim oblicima i koja vrlo lako hvataju u zamku one koji nisu istrajni u veri i molitvi. Nije čudno što je Isus rekao: »Stražite i molite se« da ne biste upali u mnoge zamke koje vrebaju na svakom koraku. Od svih zamki možda je najopasnija ona kada hrišćanin poveruje u sledeću laž: »Kada podlegneš iskušenju, otišao si predaleko. Ne postoji Bog blagodatni koji će te ponovo primiti u svoje naručje.« Ko u određenom trenutku nije čuo glas koji mu šapuće ove reči? Na neki način, to osećanje je ispravno: kada padnete u iskušenje, makar i samo jednom, otišli ste predaleko da biste se vratili sami. Upravo zato je Isus došao, izvojevao pobedu za nas i svoju pobedu ponudio nama. O tome govori Jevanđelje, da Isus u velikoj borbi čini za nas ono što sami nikada ne bismo mogli da učinimo. U isto vreme, mi svakoga dana, svakoga časa, svakoga trenutka moramo da budemo na Njegovoj strani, a to činimo poslušnošću Njegovoj reči, pozivajući se na obećanja o pobedi, sve vreme oslanjajući se na Njegove zasluge kao sigurnost svog spasenja.

ZA RAZGOVOR:

- 1. Kakvi oblici fizičke stvarnosti postoje oko nas, a ipak su potpuno nepristupačni našim čulima? Kako nam ti oblici mogu pomoći da prihvatimo postojanje drugih sila koje ne možemo videti? Kako nam uviđanje da postoji stvarnost koju ne možemo videti, pomaže da shvatimo postojanje velike borbe?**
- 2. Mnogi hrišćani ne veruju u sveopštu veliku borbu ili nemaju predstavu o njoj? Iz kojih razloga je oni možda ne uviđaju? Kakve tvrdnje mogu suprotstaviti toj ideji, i kako biste im odgovorili? Ako biste nekoga trebalo da poučite o velikoj borbi, koje tekstove biste koristili?**
- 3. Kako se suočavate sa pitanjem o tome zašto smo još uvek ovde toliko dugo posle Isusove pobeđe na krstu? Zašto se Isus posle svoje smrti, vaskrsenja i vaznesenja jednostavno nije vratio i zauvek uništio sotonu?**

ODMOR U HRISTU

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 11,28-30; 12,1-2; Luka 14,1-6; Jovan 5,9-16; Matej 12,9-14; Isaija 58,7-14.

Tekst za pamćenje: »Hodite k Meni svi koji ste umorni i natovareni, i Ja ću vas odmoriti.« (Matej 11,28)

»Hristos je bio živi Predstavnik Zakona. U Njegovom životu nije postojao nijedan prekršaj njegovih svetih pravila. Posmatrajući ovaj narod svedoka koji je tražio priliku da Ga osudi, On je neizazvan mogao da kaže: 'Koji Me od vas kori za greh?'« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 287. original)

Isusov život u potpunosti je odražavao Božji zakon, Deset zapovesti. On je bio Božji zakon ostvaren u ljudskoj prirodi, u ljudskom telu. Proučavajući Njegov život, saznajemo šta znači držati zapovesti i kako da držimo zapovesti na način koji ne predstavlja hladan i beživotan legalizam.

Naravno, među tim zapovestima nalazi se i četvrta o svetkovanju sedmog dana, Subote.

U daljem proučavanju Jevanđelja po Mateju ove sedmice osvrnućemo se na nekoliko spornih pitanja u vezi sa Subotom i na primeru iz Isusovog života videti šta znači svetkovati Subotu. Ako je Zakon zaista odraz Božjeg karaktera, i ako je Isus utelovljenje tog Zakona, onda, proučavajući kako je držao četvrtu zapovest i šta je učio o tome, možemo naučiti više o Božjem karakteru i, što je još važnije, kako taj karakter možemo odražavati u svom životu.

U tekstu iz Jevanđelju po Mateju 11,20-27. Isus snažno ukorava neke gradove u Galileji koji su odbacili Njegovu službu. Ono što Njegov ukor i opomenu o osudi čini toliko zastrašujućom je to što su ovim gradovima date prilike da saznaju istinu. On, koji je Istina (Jovan 14,6), hodao je u telu među njima. I kao da to nije dovoljno, činio je mnoga »najveća čudesa« (Matej 11,20) u tim mestima, pa ipak, odbili su da se pokaju. On je rekao da su »najveća čudesa« (Matej 11,23) koja je učinio u Kapernaumu bila učinjena u Sodomu, »ostao bi do današnjeg dana«. Drugim rečima, stanovnici tog grada bili su gori od stanovnika Sodoma.

Odmah zatim, u tekstu od 25. do 27. stiha, Isus se u molitvi obraća Ocu. Prvo je iskazao svoju zahvalnost Njemu, a zatim je govorio o Njihovoj bliskoj zajednici. On, takođe, potvrđuje da je sve primio od Oca, što je na neki način još jasnije pokazalo zašto je odbacivanje od strane tih gradova bilo toliko tragično.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 11,28-30. Šta Isus govori u ovom tekstu i zašto upravo u tom trenutku, posle prethodno izgovorenih reči?

Nakon što je osudio neverovanje i potvrdio svoju blisku zajednicu sa Ocem, Isus je svakome ko je umoran ponudio odmor. Drugim rečima, On govori narodu da ne čini isti grešku kakvu su učinili oni koji su Ga odbacili. On ima vlast i silu da ispuni ono što kaže, a kaže da ćete dolaskom k Njemu pronaći odmor dušama svojim. Taj odmor obuhvata mir, sigurnost spase-nja i nadu koju oni koji Ga odbacuju nemaju i ne mogu da imaju.

Šta još Isus misli kada kaže da će nam dati odmor? Da li misli na len-jnost? Naravno da ne. Isus ima veoma visoka merila za nas; to zapažamo iz Propovedi na Gori. Međutim, zajednica sa Isusom ne bi trebalo da nas iscrpi. Učeći o Njemu, ugledajući se na Njega i Njegov karakter, možemo pronaći odmor od mnogih muka i nevolja u životu. Jedan vid tog odmora, kao što ćemo videti, pronalazimo u svetkovanju Subote.

Kako doživljavate obećanje koje Isus ovde nudi? Kako je biti »krotak i smjieran« povezano sa nošenjem lakog bremena?

NEMIR ZBOG DANA OD ODMORA

Ako je, kako većina hrišćana tvrdi, Subota kao sedmi dan ukinuta, zamjenjena, potisnuta, ispunjena (šta god), zašto je onda Isus mnogo vremena posvetio pitanju svetkovanja Subote?

Pročitajte sledeće stihove. U vezi sa kojim pitanjima se raspravlja u ovim događajima? Matej 12,1-2; Luka 14,1-6; Marko 2,23-28; Jovan 5,9-16.

Znajući da je kršenje Subote jedan od razloga Izrailjevog odlaska u Vavilonsko ropstvo, fariseji su hteli da spreče da se to ponovo dogodi. Imajući u vidu čuvanje njene svetosti, sastavili su čitav niz pravila i propisa o tome šta je prihvatljivo, a šta nije prihvatljivo činiti Subotom. Koja su bila neka od ovih pravila?

Ako kokoška snese jaje u Subotu, da li je u redu pojesti ga? Većina fariseja je smatrala da ako je u pitanju kokoška nosilja, onda nije bilo u redu pojesti jaje sneseno u Subotu, zato što je ona u taj dan radila. Međutim, ako je u pitanju bila kokoška koja nije nosilja, već kokoška koja je bila gajena radi mesa, onda je bilo u redu pojesti jaje zato što nošenje jaja nije njen primarni posao. (Takođe, postojao je predlog da jaje koje je kokoška nosilja snela u Subotu može da se pojede, ako se ona kasnije ubije zbog kršenja Subote.)

Da li je u redu gledati se u ogledalo Subotom? Odgovor? Ne, jer ako uočite sede vlasi bićete u iskušenju da ih iščupate, a to bi predstavljalo žetvu i samim tim kršenje Subote.

Ako vašu kuću zahvati požar u Subotu, da li je u redu da spasavate svoju odeću? Odgovor: trebalo bi da iznesete samo jedan par odeće. Međutim, ako uspete da obućete jedan par odeće, onda možete da ponesete još jedan. (Takođe, ako vaš dom zahvati požar, nije u redu da zamolite neznabošca da vam pomogne u gašenju, ali ako neznabožac svakako pritekne u pomoć, onda je u redu.)

Da li je u redu pljuvati Subotom? Odgovor: bilo je dozvoljeno pljunuti na stenu, ali ne i na zemlju, jer bi u tom slučaju nastalo blato.

Ovome se možemo smeјati, ali kako da i mi ne činimo isto, ne samo u vezi sa Subotom, već i u vezi sa svakim vidom svoje vere: odnosno, kako da ne izgubimo iz vida ono što je zaista važno, i da svoju pažnju ne usredredimo na nešto beznačajno?

ISUSOV ODGOVOR

Ovakva atmosfera vladala je u vreme Isusove službe: strogi i nepodnošljivi zahtevi u vezi sa svetkovanjem Subote, uništili su prvobitnu svrhu Subote. To je trebalo da bude dan odmora od svakodnevnih poslova; dan u kome služimo Bogu i ostvarujemo zajednicu sa drugim vernicima na način koji ne možemo da primenimo za vreme radne sedmice; dan kada deca provode više vremena nego inače sa svojim roditeljima; dan kada se posebno radujemo onome što je za nas učinio naš Stvoritelj i Otkupitelj.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 12,3-8. i zapazite kako Isus prikazuje teški jaram koji su fariseji nametnuli. Takođe, pročitajte tekst iz 1. Samuilove 21,1-6. Kakvo obrazloženje Isus daje?

Isus im je govorio ono što će im kasnije reći na mnogo upečatljiviji način (vidi: Matej 23,23,24), da bi se usredsredili na ono što je zaista važno. Isus govori o poznatom događaju o beguncu Davidu koji uzima hleb iz Šatora od sastanka koji su mogli da jedu jedino sveštenici. U takvim prilikama, glad Davida i njegovih pratilaca bila je mnogo važnija od verskih obreda, koji su vršeni u Šatoru od sastanka i koji su bili namenjeni drugim svrhama. Na isti način, glad Isusovih sledbenika bila je mnogo važnija od smernica za svetkovanje Subote (u vezi sa žetvom) datih u drugu svrhu.

Isus, takođe, spominje posao koji sveštenici obavljaju Subotom u Hramu. Subota je obuhvatala sveštenučku službu. Isto tako, Subota je uključivala delo Isusovih pratilaca zato što su Isus i Njegovo delo bili uzvišeniji od onog u Hramu.

Ništa što je Isus rekao u ovom ili nekom drugom tekstu u vezi sa svetkovanjem Subote ni na koji način ne umanjuje božansku zapovest o svetkovanju tog dana. On je želeo da oslobodi narod ne od svetkovanja Subote, već od besmislenih propisa koji su pokrili pravo značenje Subote, a to je odmor koji imamo u Hristu kao našem Stvoritelju i Otkupitelju.

»U Hristovo vreme Subota je postala tako izopačena da je njeno poštovanje pre odražavalo karakter sebičnih i samovoljnih ljudi nego karakter Nebeskog Oca punog ljubavi.« (Elen Vajt, *Čeznja vekova*, str. 284. original) Osvrnite se na svoja dela i zapitajte se šta možete da učinite da budete sigurni da ona odražavaju karakter našeg brižnog nebeskog Oca, a ne karakter sebičnosti i samovolje.

LEČENJE SUBOTOM

Veoma je zanimljivo u čitanju Jevanđelja zapaziti koliko puta su pisci zabeležili sukob između Isusa i verskih vođa zbog Subote. Zašto bi sva četiri jevanđelista pisala izveštaje, u nekim slučajevima veoma brojne, o sukobima u koje je Isus ulazio sa vođama oko svetkovanja Subote, ako je Subota trebalo da bude ukinuta? Ovo još više postaje izrazitije, kada uzmemo u obzir da su Jevanđelja napisana mnogo godina posle Isusove službe. Iako su naučnici podeljenog mišljenja o tome kada su Jevanđelja napisana, većina smatra da su nastala 20 do 30 godina posle Isusove smrti. Dakle, da je do tada Subota kao sedmi dan bila zamenjena nedeljom, ta promena bi sigurno bila nagoveštena u nekom od nadahnutih izveštaja o Isusovom životu. Tako imamo snažan dokaz da Subota kao sedmi dan nije bila ukinuta ili promenjena, naročito ne Isusovom zapovešću ili primerom koji je dao, kako je i zabeleženo u četiri Jevanđelja. Naprotiv, ako se usredsredimo na Isusove zapovesti i primer koji nam je ostavio, Jevanđelja ističu neprekidnu punovažnost Subote.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 12,9-14. Kakvo se pitanje ovde pojavljuje i zašto je ono još jedan povod za raspravu?

»Jedne druge Subote, kada je Isus ušao u sinagogu, video je čoveka sa suvom rukom. Fariseji su Ga posmatrali, željni da vide šta će učiniti. Spasitelj je dobro znao da će zbog lečenja u Subotu, biti smatran prekršiteljem, ali nije oklevao da poruši zid običajnih zahteva kojima je Subota bila okružena... Među Jevrejima je postojalo pravilo po kome ne učiniti dobro, kada čovek ima priliku za to, znači činiti zlo; a propustiti da se spase život, značilo je ubiti. Na ovaj način Isus se susreo sa rabinima na njihovom tlu.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 286. original)

Ponovo, kao i u prethodnom događaju u kome je Subota bila predmet rasprave, Isus je želeo da ukaže ljudima na uzvišeniju svrhu Zakona, na uzvišeniju svrhu onoga na šta se život vere odnosi. Ovi ljudi radije bi ostavili ovog čoveka u njegovom bolu i patnji nego da prekrše pravila o Suboti koja su sami stvorili i koja su postala toliko izopačena da – iako bi izvukli vola koji je u Subotu upao u jamu, ne bi ublažili patnju drugog ljudskog bića.

Treba da budemo veoma pažljivi da nas praktikovanje naše vere ne ometa da živimo na način na koji nas je Bog pozvao.

SVETKOVANJE SUBOTE

U skladu sa izveštajima iz Jevandelja jasno je da Isus nije ukinuo Subotu. On je obnovio Subotu, oslobađajući je teških tereta koje su joj ljudi nametnuli. Stotinama godina kasnije hrišćani su i dalje svetkovali Subotu i smatrali je danom određenim za odmor. Istoričar Sokrat Skolastik iz 15. veka napisao je sledeće: »Skoro sve crkve širom sveta slavile su svete tajne (Večeru Gospodnju) svake Subote, pa ipak hrišćani iz Aleksandrije i Rima, na osnovu nekih starih običaja, odbijaju da tako čine.« (*Ecclesiastical History*, 5. sveska, str. 289) Nema sumnje, bez obzira na to radi čega su ovi događaji zabeleženi u Jevandeljima, cilj nije bio da ikoga odvrate od Subote.

Pročitajte ponovo tekst iz Jevandelja po Mateju 12,12. i usredsredite se na sledeće reči: »Dakle, valja u Subotu dobro činiti.« Šta ovo znači, ne samo u tadašnjem okviru, u vreme u kome se Isus obraćao slušaocima, već i u širem okviru, u odnosu na to šta sve svetkovanje Subote treba da obuhvati?

Iako je jevrejski zakon dozvoljavao pružanje medicinske pomoći u Subotu osobi čiji je život u opasnosti, Isus je otišao korak dalje. Izlečenja, čak i ona koja se mogu obaviti nekim drugim danima, dozvoljena su Subotom. Imajući sve ovo na umu, pogledajte šta je Isus kasnije rekao u Jevandelju po Mateju: »Zato je svaki književnik koji se naučio Carstvu nebeskome kao domaćin koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro.« (Matej 13,52) Isus je nesumnjivo iznosio nove dragocenosti.

Pročitajte tekst iz Knjige proroka Isaije 58,7-14. Kako nam ovaj tekst pomaže da shvatimo šta znači iskreno slediti Gospoda i živeti prema načelima Zakona, uključujući i zapovest o Suboti? Kako shvatamo izraz »koji sazida razvaline« naročito u okviru poruke tri anđela?

ZA DALJE PROUČAVANJE

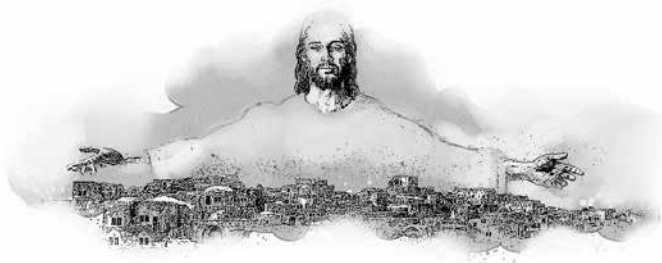
»Sa ili bez religije«, neko je rekao, »uvek će biti dobrih ljudi koji čine dobro i zlih ljudi koji čine zlo. Ali da bi dobri ljudi činili zlo, potrebna je religija.« Francuski pisac Blez Paskal izrekao je u 17. veku čuvenu opomenu da »ljudi nikada ne čine zlo tako predano i veselo kao kada to čine iz verskih ubeđenja«. Iako su ovakve izjave prenaglašene, nažalost, istinite su. Ovu istinu možemo uočiti u okviru pouke za ovu sedmicu, u vezi sa odnosom fariseja prema Suboti. »Kada se Isus okrenuo farisejima sa pitanjem da li je po Zakonu u subotnom danu činiti dobro ili zlo, spasavati život ili ubijati, suočio ih je sa njihovim zlim namerama. U ogorčenoj mržnji tražili su Njegov život, dok je On spasavao život i mnoštvu donosio radost. Da li je bilo bolje ubijati u Subotu, kao što su to nameravali da učine, nego lečiti bolesne kao što je On to činio? Da li je bilo pravednije nositi ubistvo u srcu u toku Božjeg svetog dana, nego voleti sve ljude što je izraženo u delima milosrđa?« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 287. original)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Šta je Isus mislio kada je rekao: »Milosti hoću, a ne priloga?« (Matej 12,7) Dok razmišljate o odgovoru razmotrite i sledeće tekstove: Matej 9,10-13; Osija 6,6; Isaija 1,11-17.**
- 2. Zašto je, s obzirom na snažne dokaze u Svetom pismu, toliko mnogo hrišćana, čak i mnogi veoma verni ljudi koji vole Isusa, čvrsto u svom odbacivanju Subote? Šta bismo mogli učiniti, pored ukazivanja na dokaze iz Biblije, što će ove ljude otvoriti za istinu o Suboti?**
- 3. Kako svetkujete Subotu? Kako možete steći dublje i bogatije iskustvo u svetkovanju Subote?**
- 4. Isus je rekao: »Jer je jaram Moj blag; i breme je Moje lako.« Postavite sebi sledeće pitanje: Kako mogu olakšati breme i popustiti jaram ljudima oko sebe?**

GOSPOD JEVREJA I NEZNABOŽACA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 14,1-21; 2. Mojsijeva 3,14; Matej 14,22-33; Isaija 29,13; Matej 15,1-20; Matej 15,21-28.

Tekst za pamćenje: »Ja Gospod dozvah Te u pravdi, i držaću Te za ruku, i čuvaću Te, i učiniću Te da budeš Zavjet narodu, Vidjelo narodima.« (Isaija 42,6)

U Jevanđelju po Mateju 15,24. Isus jasno kaže: »Ja sam poslan samo k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva.« Nema sumnje, Hristova ovozemaljska služba bila je usmerena uglavnom prema izrailjskom narodu.

Međutim, kako vidimo u celoj Bibliji, Izrailj nije bio jedina grupa ljudi o kojoj je Bog brinuo. Razlog zašto je Bog izabrao Izrailj bio je da blagoslovi sve ljude na Zemlji. »Ovako govori Bog Gospod, koji je stvorio nebesa i razapeo ih, koji je rasprostro zemlju i što ona rađa, koji daje disanje narodu što je na njoj i dah onima što hode po njoj: Ja Gospod dozvah Te u pravdi, držaću Te za ruku, i čuvaću Te, i učiniću Te da budeš Zavjet narodu, Vidjelo narodima; da otvoriš oči slijepima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami.« (Isaija 42,5-7)

Preko Izrailja, ili tačnije rečeno preko Mesije koji se podigao iz Izrailja, Bog je dosegnuo ceo svet. Ove sedmice proučavaćemo o Gospodnjem pristupu ljudima kojima je potrebno spasenje.

HRANJENJE GLADNIH

Jedno od najpoznatijih Isusovih dela jeste hranjenje pet hiljada ljudi »osim žena i djece«. (Matej 14,21) Kao što je slučaj sa svim izveštajima u Novom zavetu, i ovaj izveštaj se ne javlja bez određenog okvira koji nam pomaže da još dublje shvatimo značenje onoga što je Isus učinio.

Pročitajte tekst iz Jevandjelja po Mateju 14,1-21. Šta se dogodilo pre čuda u kome je Isus nahranio mnoštvo ljudi i kakvu ulogu je ovaj događaj imao u onome što je usledilo?

Stavite se na mesto učenika u to vreme. Jovanu Krstitelju, Božjem čoveku, upravo je odrubljena glava. Njegovi učenici su to znali, jer su upravo oni i rekli Isusu šta se dogodilo. Iako u tekstu to nije zapisano, sigurno su bili veoma obeshrabreni. Nema sumnje da se njihova vera našla na probi. Međutim, posle čuda koje je Isus zatim učinio, njihova vera bila je osnažena, naročito posle takvog razočarenja.

Međutim, ovaj izveštaj ima mnogo dublje značenje. Ne govori samo o tome da je vera učenika bila osnažena. Čudo u kome je Isus nahranio jevrejski narod podsetilo je sve na manu, koju je Bog davao Izrailjcima u pustinji. »Prema predanju nastalom u judaizmu, Mesija će doći u vreme Pashe i tom prilikom mana će ponovo početi da pada... Ne treba da nas iznenadi što se mnoštvo, kada je Isus nahranio pet hiljada ljudi uoči praznika Pashe, počelo pitati da li je On Mesija i da li će učiniti još veća čuda – da li će hraniti narod sve vreme obnavljajući manu.« (Jon Paulien, *John: The Abundant Life Bible Amplifier* [Boise: Pacific Press Publishing Association, 1995] str. 139.140)

Ovo je bio upravo onakav Mesija kakvog je narod želeo, Mesija koji će se postarati za njihove ovozemaljske potrebe. U tom trenutku narod je bio spreman da Isusa postavi za cara, ali Isus nije došao da bi postao car. Njegovo odbijanje ih je veoma razočaralo. Imali su određena očekivanja, ali kada se ona nisu ostvarila, mnogi su se okrenuli od Isusa, iako je došao da učini mnogo više od njihovih skučenih ovozemaljskih očekivanja.

Kako vaša očekivanja u vezi sa Bogom mogu biti previše ograničena?

GOSPOD SVEGA STVORENOG

Posle čuda u kome je nahranio mnoštvo ljudi, Isus je naložio svojim učenicima da uđu u brod (Matej 14,22). Želeo je da ih sačuva od meteža i pritiska. Dobar učitelj braniće svoje učenike od onoga sa čim još nisu spremni da se suoče. »Pozvavši svoje učenike, Isus im nalaže da uzmu čamac i odmah se vrate u Kapernaum, a Njemu prepuštaju da raspusti narod... Oni su se bunili protiv ovakvog dogovora; ali Isus je sada govorio u takvoj vlasti kakvu nikada ranije nije pokazivao prema njima. Znali su da bi dalje opiranje sa njihove strane bilo beskorisno pa su se u tušini okrenuli prema moru.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, 378. original)

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 14,23-33. Šta ovi tekstovi otkrivaju o prirodi spasenja i o tome ko je bio Isus?

Trenutak kada dobijamo odgovor na ovo pitanje nastupa kada se preplašeni učenici pitaju ko hoda po vodi prema njima. Isus im govori: »Ja sam, ne plašite se.« (27. stih) Izraz »Ja sam« predstavlja lično ime Boga. (Vidi: 2. Mojsijeva 3,14)

U Svetom pismu na više mesta piše da Gospod upravlja prirodom. Psalm 104. na primer, jasno pokazuje da Bog nije samo Stvoritelj, već i Održavalac, i da zahvaljujući Njegovoj sili svet nastavlja da postoji, prirodni zakoni da deluju. Ništa ne ukazuje na boga deizma koji stvara svet, a onda ga napušta. Bili Jevreji ili neznabošci, svi dugujemo svoje stalno postojanje sili koja održava i potiče od istog Gospoda koji je umirio more. (Vidi: Jevrejima 1,3)

Petrov vapaj: »Gospode, pomagaj« (Matej 14,30), treba da bude i naš, jer ako nas Gospod Isus ne spase, ko će? Petrova bespomoćnost u ovoj situaciji odražava našu, kada se suočimo sa onim što ovaj pali svet stavlja pred nas.

Razmišljajte o svojoj bespomoćnosti i o tome da ste u milosti mnogo većih sila, kojima ne možete upravljati. Kako ova činjenica treba da vam pomogne da se još snažnije oslonite na Isusa?

LICEMERNO SRCE

»Zato reče Gospod: Što se ovaj narod približuje ustima svojim i usnama svojim poštuje Me, a srce im daleko stoji od Mene, i strah kojim Me se boje zapovijest je ljudska kojoj su naučeni.« (Isaija 29,13) Iako je Gospod u ovom tekstu govorio o starom Izrailju, kakvu poruku za današnju Crkvu pronalazimo u ovom stihu? Na šta ih Gospod upozorava i kako možemo biti sigurni da i mi ne činimo isto?

Mnogo vekova nakon što je Isaija napisao ove reči, Isus ih navodi u sukobu sa verskim vođama.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 15,1-20. Šta predstavlja poseban problem u ovom tekstu i kako mu Isus pristupa?

Posle povratka iz Kapernauma, Isus ulazi u raspravu sa jevrejskim učiteljima o tome šta osobu čini nečistom. Učitelji su dodali Zakonu različite propise o spoljašnjoj nečistoti. Na primer, ruke su morali prati na određeni način. Međutim, Isusovi učenici nisu se opterećivali ovim propisima. Kada su književnici i fariseji iz Jerusalima ukazali na njihovo ponašanje, Isus je odgovorio na poseban način.

Ukratko, Isus snažno osuđuje ono što predstavlja zamku svakome od nas: licemerstvo. Zar nismo svi u nekom trenutku osetili krivicu zato što smo osudili neku osobu za nešto (ili rečima ili u srcu), iako smo učinili ili činimo isto ili još gore? Svi smo, ako nismo pažljivi, skloni da uočimo tuđe greške, dok smo slepi za sopstvene. Dakle, svakome od nas lako može da se dogodi da postane licemer.

Svi mrzimo licemerstvo u drugima. Uvek je lako videti licemerstvo u drugima. Kako možemo biti sigurni da naša sposobnost da uvidimo licemerstvo u drugima nije pokazatelj da ono postoji i u nama?

MRVICE SA STOLA

Posle čuda u kome je nahranio mnoštvo, lečenja i propovedanja svom jevrejskom narodu, Isus donosi zapanjujuću odluku. On napušta jevrejsku oblast i odlazi u oblast u kojoj su živeli tuđini, neznabošci.

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 15,21-28. Kako možemo shvatiti ovaj izveštaj?

Ovaj izveštaj nije lak za čitanje zato što smo uskraćeni da čujemo Isusovu boju glasa i vidimo Njegov izraz lica. Isus u početku kao da ne obraća pažnju na ženu, a onda, kada joj se konačno obratio, čini se da su Njegove reči bile veoma grube: »Nije dobro uzeti od djece hljeb i baciti psima.« (26. stih) Šta bi se dogodilo kada biste se nekom obratili na ovaj način? Kada bi vas neko upitao može li da se posluži vašom hranom i vi odgovorite: »Nije u redu da bacam svoju hranu psima«, to ne bi bio najbolji način da steknete prijatelje, zar ne?

Međutim, treba da razmotrimo nekoliko pojedinosti.

Prvo, istina je da su se Jevreji u to vreme odnosili prema neznabošcima kao prema psima, imajući na umu mršave ulične pse. Međutim, Isus koristi mnogo ljubazniji grčki izraz »mali pas« (ili »štene«), misleći na pse koje ljudi drže u svom domu i hrane ih ostacima hrane sa stola.

Drugo, ova žena Hananejka naziva Isusa »Sinom Davidovim«, što pokazuje da je upoznata sa činjenicom da je Isus Jevrejin. Isus, kao dobar Učitelj, stupa u razgovor sa njom i stavlja je na probu. Kreg Kiner je napisao: »Možda On želi da ona shvati Njegovu pravu misiju i ličnost, da se ne bi prema Njemu odnosila kao prema mnogim putujućim vračevima kojima su se neznabošci ponekad obraćali zbog isterivanja zlih duhova. On je podstiče da prepozna ulogu izrailjskog naroda u božanskom planu, da bi zahvaljujući tom saznanju priznala svoj podređeni položaj... Mogli bismo to uporediti sa Jelisijevim zahtevom da se Neman okupa u reci Jordan, uprkos tome što je Neman više voleo reke Avanu i Farfar koje su bile poznate u Damasku... što je konačno dovelo do Nemanovog priznanja izrailjskog Boga.« (2. O carevima 5,17.18; *The Gospel of Matthew: A Socio-Rhetorical Commentary*, str. 417)

Zatim, ova žena verovatno je Grkinja iz više klase, koja je bila među onima koji su »obično uzimali hleb koji je pripadao osiromašenim Jevrejima iz Tirske oblasti... Sada... Isus menja odnos moći, jer 'hleb' koji Isus nudi prvo pripada Izrailju...; ova 'Grkinja' mora da moli za pomoć od putujućeg učitelja Jevrejina.« (*The Gospel of Matthew: A Socio-Rhetorical Commentary*, str. 417)

Ovaj tekst nije lak za razumevanje, ali moramo verovati Isusu. Stupajući u razgovor sa ovom ženom, Isus joj ukazuje čast – isto kao i ženi na studencu. Ona odlazi sa svojom izlečenom kćerkom i osnaženom verom u Sina Davidovog.

GOSPOD NEZNABOŽACA

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 15,29-39. i uporedite ga sa tekstom iz 14,13-21. Kakve sličnosti i razlike postoje između ova dva izveštaja?

Mnogi ljudi ne uviđaju da je Isus dva puta nahranio mnoštvo u Jevandeljima: prvi put Jevreje, drugi put neznabošce. U oba slučaja, Isus je iskazao »saosećanje« prema ljudima.

Zadivljujuća je ova slika mladog Učitelja koji poučava, hrani i pokazuje ljubav prema hiljadama neznabožaca. Danas, poznajući sveopšti karakter Jevandelja (uostalom, većina ljudi koja sada čita ovaj izveštaj nisu Jevreji), lako se može dogoditi da ne primetimo koliko se ovakvo Isusovo postupanje i Jevrejima i neznabošcima činilo neverovatnim i neočekivanim. Nema sumnje, Isus je svakoga pomerao iz zone udobnosti.

Božji plan oduvek je bio da sve ljude na Zemlji privuče k Sebi. Zapanjujući stih iz Starog zaveta svedoči o ovoj istini: »Nijeste li Mi, sinovi Izrailjevi, kao sinovi etiopski, govori Gospod; ne izvedoh li Izrailja iz zemlje misirske, a Filisteje iz Kaftora i Sirce iz Kira?« (Amos 9,7)

Šta Gospod ovde govori? Da nije zainteresovan samo za pitanja izrailjskog naroda, već svih ljudi. On je zainteresovan za Filisteje? Pažljivo čitanje Starog zaveta stalno otkriva ovu istinu, mada je ona kroz vekove postala toliko nejasna da je većina prvih vernika, kada je osnovana novozavetna Crkva, morala da uči ove osnovne biblijske istine.

Pročitajte tekst iz Rimljanima poslanice 4,1-12. Na koji način je Jevandelje i njegov sveopšti karakter obuhvaćen ovim stihovima?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Jedan hrišćanin govorio je studentima na jednom univerzitetu o postojanju Boga. Nakon što je upotrebio sve uobičajene argumente, pribegao je drugačijem obraćanju slušaocima: »Znate, kada sam bio u vašim godinama, nisam verovao u Boga. Kada bi me ponekad nešto uverilo da Bog zaista postoji, uvek sam odbacivao tu ideju iz svog uma. Zašto? Zato što mi je nešto govorilo da ako Bog zaista postoji, onda sam, s obzirom na svoj način života, u velikoj nevolji.« Raspoloženje se odmah promenilo. Savest mnogih mladih se u tom trenutku probudila. Činilo se da je temperatura u prostoriji porasla od borbe koja se vodila u njima, skrivena iza neprijatnih izraza njihovih lica. Govornik je očigledno pogodio suštinu. Ovi studenti, iako nisu bili hrišćani, i samim tim verovatno nisu bili previše zainteresovani za Deset zapovesti, ipak su osećali da u njihovom životu u moralnom smislu nije bilo sve u redu, i da bi, ako Bog postoji, morali da odgovore za mnoge postupke. Međutim, kao hrišćani, kao ljudi koji treba da budu u skladu sa Božjim merilima, ne treba da se osećamo neprijatno, kada se suočimo sa stvarnim postojanjem moralnog Boga, i to samo zahvaljujući obećanju iz Jevanđelja. Kada se suočimo sa svojom grešnošću, bilo da smo Jevreji ili neznabošci, utočište možemo pronaći u Hristovoj pravdi koju prihvatamo verom »bez djela zakona«. (Rimljanima 3,28) Kada u potpunosti postanemo svesni svog greha, možemo se pozvati na obećanje da »nikakva, dakle, sad nema osuđenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu«. (Rimljanima 8,1) Bilo da smo Jevrejin ili Grk – nije važno. »Bez razlike u godinama ili društvenom položaju ili narodnosti i verskoj pripadnosti, svi su pozvani da dođu k Njemu i žive.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 403. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 16,1-12. Šta mislite šta je Isus želeo da kaže sledećim rečima: »Čuvajte se kvasca farisejskoga i sadukejskoga.« (6. stih) Učenici su u prvi mah pomislili da Isus misli na pravi kvasac. Jevreji su se u vreme Pashe pažljivo oslobađali kvasca; pa su mislili da ih Isus poučava da ne kupuju hleb s kvascem. Međutim, Isus je imao na umu nešto mnogo dublje. Šta je bilo u pitanju?

2. Hristova ljubav prema svim ljudima treba da bude poruka koja prvenstveno potiče iz hrišćanstva. Uostalom, mi smo, takođe, grešnici koji se bore sa grehom. Izvan Isusa Hrista nemamo nikakvu nadu. Nažalost, poruka koju šaljemo može, ponekad, da izgleda kao osuda, oholost i nadmoćnost. Sledeći Isusov primer, kako kao Crkva na bolji način možemo pokazati saosećanje prema svim ljudima?

PETAR I KAMEN

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Galatima 4,4; Jevrejima 7,26; Matej 16,13-20; Efescima 2,20; Matej 16,21-27; 17,1-9.

Tekst za pamćenje: »Reče im Isus: A vi šta mislite ko sam Ja?« (Matej 16,15)

»Otada poče Isus kazivati učenicima svojijem da Njemu valja ići u Jerusalim, i mnogo postradati od starješina i od glavara svešteničkijeh i književnika, i da će Ga ubiti, i treći dan da će ustati.« (Matej 16,21)

Novi zavet je jasan: Isus je morao da umre. Suočen sa senkom krsta, koja se nadvila nad Njim, Isus se molio: »Sad je duša Moja žalosna; i šta da kažem? Oče, sačuvaj Me od ovog časa; ali zato dođoh na čas ovaj.« (Jovan 12,27) Ovo je bio božanski plan, začet u Božjem umu, čak i »prije vremena vječnijeh«. (Titu 1,2; vidi: 2. Timotiju 1,9)

Zato Isus nije samo rekao da će mnogo postradati, da će biti ubijen i da će vaskrsnuti trećeg dana, već da mora da se suoči sa svim tim. S obzirom na Božju prirodu, svetost Zakona i postojanje slobodne volje, čovečanstvo je moglo biti spaseno od kazne za prestup, jedino Njegovom smrću.

Ove sedmice nastavićemo da proučavamo izveštaj o Isusovom životu, mada ćemo se usredsrediti na Petra i njegov odnos prema Isusovoj službi u vreme kada je On koraćao ka smrti koja je bila isplanirana još »prije vremena vječnijeh«.

»TI SI HRISTOS...«

Zamislite kako je bilo Petru koji je skoro od samog početka bio sa Isusom. Šta je prolazilo njegovim umom dok je posmatrao neverovatne događaje koji su se nizali jedan za drugim: izlečenja, isterivanje demona, hranjenje mnoštva, zadivljujuća učenja, upravljanje prirodom, podizanje mrtvih i zajednički hod po vodi? Kakva pitanja (na primer, opet ćemo ga spomenuti: Zašto je Isus dozvolio da Jovan Krstitelj završi takvom smrću?) su se svakodnevno rojila, dok je posmatrao ono što niko u ljudskoj istoriji nije imao priliku da vidi. Uostalom, Isus je bio Bog u ljudskom telu. On je živio i služio čovečanstvu u telu (Galatima 4,4; Jevrejima 7,26; Isaija 9,6; Luka 2,10.11). Tako su oni iz Njegove blizine, koji su živeli s Njim, i koji su bili Njegovi učenici, stekli mnogo jedinstvenih iskustava.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 16,13-17. Kakvo pitanje je Isus postavio učenicima i zašto je značajno to što je zabeležen samo Petrov odgovor? Zašto je njegov odgovor toliko važan?

Petrova izjava da je Isus »Hristos, Sin Boga živoga« (16. stih) jedna je od najznačajnijih u Svetom pismu. Petar Ga je nazvao »Hristos«, Pomazanik. Ovim rečima posvedočio je da je Isus Mesija, Onaj koji je trebalo da dođe kao ispunjenje zavetnih obećanja datih Avramu, a potom i Izrailju (vidi: Galatima 3,16).

Takođe, Petar je nazvao Isusa Hristom u okolini Ćesarije Filipove, koja je bila neznabožačka zemlja. Petar je u prethodnom razdoblju, posmatrao kako Isus brine ne samo o Jevrejima, već i o neznabošcima. Delovanjem Svetog Duha uvideo je da je Isus mnogo više od jevrejskog proroka, kako su drugi smatrali. Isusova služba bila je sveobuhvatnija od službe Jovana Krstitelja, Ilije ili Jeremije. Ona je obuhvatala čitavo čovečanstvo; otuda Isus sebe naziva »Sinom Čovečijim«, poistovećujući se sa ljudskim bićima. Kao što kasnije u Bibliji zapažamo, Petar je trebalo još mnogo da uči o Isusu, i o Njegovoj punini i sveobuhvatnosti onoga što je došao da učini.

Šta je Isus učinio u vašem životu čime možete svedočiti drugima? Zašto je dobro da ovakve pojedinosti uvek imamo na umu i da ih delimo sa drugima?

»NA OVOME KAMENU...«

Odmah nakon Petrovog hrabrog priznanja vere u Isusa kao »Hrista, Sina Boga živoga«, Isus odgovara Petru.

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 16,17-20? Šta je Isus rekao Petru i kako treba da shvatimo Njegove reči?

Izraz »na ovome kamenu« sporno je pitanje u Hrišćanskoj crkvi. Katolici smatraju da je »kamen« Petar lično, tvrdeći da je Petar bio prvi papa. Protestanti, međutim, imajući dobre razloge, odbacuju ovakvo tumačenje.

Težina biblijskih dokaza jasno ide u prilog ideji da je Kamen Hristos lično, a ne Petar.

Kao prvo, Petar na nekoliko mesta ukazuje na Isusa, a ne na sebe, koristeći sliku kamena (vidi: Dela 4,8-12; 1. Petrova 2,4-8).

Drugo, u celoj Bibliji pronalazimo da su Bog i Hristos prikazani slikom Kamena; suprotno tome, ljudi su prikazani kao slabi i nepouzdana. »Jer zna građu našu, opominje se da smo prah.« (Psalam 103,14) »Ne uzdajte se u knezove, u sina čovječijega, u kojega nema pomoći.« (Psalam 146,3) Jovan je, takođe, zabeležio sledeće reči o Isusu: »I ne trebaše Mu da ko svjedoči za čovjeka; jer sam znadijaše šta bješe u čovjeku.« (Jovan 2,25) Isus je takođe znao šta je bilo u Petru (Matej 26,34).

Šta sledeći tekstovi govore o tome ko je zaista Kamen i na kome je Crkva izgrađena? (1. Korinćanima 10,4; Matej 7,24.25; Efescima 2,20)

»Kako je slaba izgledala Crkva, kada je Hristos izgovorio ove reči! Postojala je samo šaćica vernika, protiv kojih će biti upravljena sva sila zlih duhova i zlih ljudi, ali ipak Hristovi sledbenici nije trebalo da se plaše. Sažidani na Steni njihove snage, oni ne mogu biti srušeni.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 413. original)

Kakvo je vaše iskustvo kada je čovekova grešnost i slabost u pitanju? Kako vam ova iskustva mogu pomoći da se oslonite samo na Stenu?

PETAR KAO SOTONA

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 16,21-23. Zašto se Isus iznenada neljubazno obratio Petru?

Petrov problem nije se ogledao u tome što je želeo da zaštiti Isusa. On je pokušao da upravlja Njime. Više nije sledio Isusa; pozivao je Isusa da On sledi njega.

Isus je rekao: »Idi od Mene sotono« (23. stih), jer kao i sotona u pustinji, Petar je postao pretnja Isusovoj službi.

U tekstu iz Jevandelja po Marku 8,33. zabeleženo je da se u toku ovog razgovora Isus okrenuo i pogledao u učenike. On je došao da ih spase. Ništa Ga nije moglo odvratiti od tog zadatka, a naročito ne jedan od Njegovih učenika, bez obzira na njegove dobre namere.

Koliko god da je Simon Petar uzrastao u svom hodu sa Isusom, i dalje se trudio da svima upravlja, čak i Isusom lično. U tom smislu Petar se nije mnogo razlikovao od drugog učenika, Jude, koji je pokušao da upravlja Isusom i izvrši svoje lične planove, imajući na umu kakav bi Mesija trebalo da bude. Međutim, za razliku od Jude, Petar se iskreno pokajao i bio spreman da bude poučen i primi oprostjenje.

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 16,24-27. Šta je Isus hteo da kaže sledećom izjavom: »Jer ko hoće svoju dušu da sačuva, izgubiće je; a ako ko izgubi dušu svoju Mene radi, naći će je.« (25. stih)

Živimo u kulturi prema kojoj treba da sledimo svoje snove, da žrtvuemo sve radi onoga što želimo. Međutim, Isus kaže da učinimo suprotno; On nas poziva da odustanemo od svojih snova i poverimo ih Njemu. Petar i učenici postepeno su učili šta znači prava vera. Prava vera ne bi trebalo da bude uzbudljivo iskustvo u kome ćemo težiti onome što najviše želimo. Prava vera je bolno iskustvo u kome ćemo ostaviti ono što najviše želimo. Kada se odreknete svojih snova, vi »gubite svoj život«. Istovremeno vi ga pronalazite.

Šta ste morali da izgubite da biste sledili Isusa? Možda vam se to svojevremeno činilo važnim, ali kad pogledate unazad, da li ima istu vrednost?

OHRABRENJE SA NEBA

Pročitajte tekst iz Jevandolja po Mateju 17,1-9. Šta se dogodilo u ovom izveštaju i zašto je to bilo toliko važno i za Isusa i za učenike?

Isus je »prebivao usred ljubavi i prijateljstva na Nebu, ali bio je usamljen u svetu koji je sam stvorio. Sada je Nebo poslalo svoje vesnike Isusu; ne anđele, već ljude koji su izdržali patnje i žalosti i koji su mogli da saosećaju sa Spasiteljem u iskušenju Njegovog zemaljskog života. Mojsije i Ilija bili su saradnici sa Hristom. Oni su sudelovali u Njegovoj čežnji da spase ljude... Ovi ljudi, izabrani i počastvovani mimo svakog anđela oko prestola, došli su da razgovaraju sa Isusom o Njegovom stradanju i da Ga uteše uveravanjem u saučešće Neba. Nada sveta, spasenje svakog ljudskog bića, bilo je predmet njihovog razgovora«. (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 422.425. original)

Neverovatno je što je Isus, Božji Sin, u svojoj ljudskoj prirodi imao potrebu da primi utehu i ohrabrenje od ovih ljudi, koji su i sami iskusili patnju i obeshrabrenje. Luka beleži da su razgovarali sa Njim o »izlasku Njegovu koji Mu je trebalo svršiti u Jerusalimu«. (Luka 9,31) Zapazite reč *svršiti*, koja se, takođe, može prevesti i kao *ispuniti*, što je još jedan dokaz da je Isusova smrt bila neophodna za spasenje ljudskog roda. Budući da su vrednosti bile na kocki, nije neobično što je Nebo prepoznalo potrebu i poslalo ovakvu vrstu ohrabrenja.

Takođe, uprkos svemu što su do tada videli i čuli, Petar, Jakov i Jovan imali su još više razloga da veruju. Glas iz oblaka sigurno im je pružio ohrabrenje kada su prebrodili prvobitni strah. Takođe, veoma je značajno kada Matej kaže da »pristupivši Isus dohvati ih se, i reče: Ustanite i ne bojte se«. (Matej 17,7) Čak i usred svega sa čime je trebalo da se suoči, Isus teši i hrabri svoje učenike.

Bez obzira ko smo i koliko je snažna naša vera i posvećenje, svima nam je u određenom trenutku potrebno ohrabrenje. To, takođe, znači da neko koga poznajete možda ima istu potrebu. Kome biste upravo sada mogli pružiti ohrabrenje?

ISUS I POREZ ZA HRAM

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 17,24-27. Šta ovaj događaj govori o Isusu?

Iako su svi Jevreji bili u obavezi da plaćaju porez Hramu, sveštenici, Leviti i učitelji bili su oslobođeni plaćanja. Tako da je pitanje da li je Isus platio porez Hramu predstavljalo izazov Njegovoj službi.

Elen Vajt piše da je Petar propustio priliku da u tom trenutku posvedoči o apsolutnom Hristovom autoritetu. »Svojim odgovorom skupljaču da će Isus platiti porez, on je u stvari potvrdio pogrešnu predstavu o Njemu, koju su sveštenici i poglavari pokušali da razglase... Ako su Leviti bili oslobođeni zbog svoje povezanosti sa Hramom, koliko više je to trebalo da bude On kome je Hram bio dom Njegova Oca.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 433.434. original)

Mnogo možemo da naučimo iz Isusovog ljubaznog odgovora Petru. On ga nije ponizio, već mu je nežno objasnio u čemu je pogrešio. Štaviše, Isus se stvaralački prilagodio putu kojim ih je Petrov odgovor poveo. Umešto da samo plati porez, priznajući na taj način da je to Njegova obaveza, Isus čini da se novac za porez nađe u ustima ribe.

Ovo čudo je neobično; to je jedino čudo koje je Isus naizgled učinio u svoju korist. Međutim, čudo nije bilo cilj samo po sebi. Čudo je bilo pokazivanje Isusove vlasti ne samo nad Hramom, već i nad stvorenim bićima. Sa ljudske tačke gledišta, kako uopšte možemo shvatiti kako je Isus učinio ovo čudo? Od svega čemu je Petar bio svedok, možete li zamisliti šta se odvijalo u njegovom umu kada je zabacio udicu, uhvatio ribu i pronašao tačnu sumu novca potrebnu za plaćanje poreza Hramu? (Vidi: Isaija 40,13-17)

Iako nije bilo potrebe da Isus i Njegovi učenici plaćaju porez, Isus je, ipak, to učinio da bi izbegao nepotreban sukob. Kako možemo smanjiti napetost u određenim prilikama, naročito kada su u pitanju pojedinosti koje nisu apsolutne, da bismo izbegli nepotreban sukob?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Izveštaj o tome kako je Isus učinio da Petar izvadi novac, tačnu sumu koja je potrebna, iz usta prve ribe koju je uhvatio je neverovatan, u toj meri neverovatan, da neki naučnici pokušavaju da ga odbace kao neistinit. Smatraju da je to samo narodna priča, zanimljiva priča sa porukom, i ništa više. Naravno, to je potpuno neprikladan stav. U poređenju sa drugim čudima – na primer, lečenjem bolesnih, vraćanjem vida slepima, podizanjem iz mrtvih, hranjenjem gladnih – ovo čudo je svakako drugačije prirode. U Bibliji se, takođe, nalaze izveštaji o sekiri koja je isplivala na površinu (2. O carevima 6,2-7) i mokrom runu na suvoj zemlji i suvom runu na vlažnoj zemlji (Sudije 6,36-40); tako da čuda takve vrste nisu u potpunosti nepoznata u Svetom pismu. Zašto Isus nije samo pružio novac Petru i rekao mu da plati porez umesto što je učinio takvo zadivljujuće čudo da bi rešio prilično mali problem? Tekst nam to ne otkriva. Međutim, kao što je rečeno u pouci, pokazuje nam Božju neverovatnu silu, koja ne treba da nas čudi. Uostalom, svedoci smo Njegove neverovatne sile sve vreme. Naše postojanje, u mnogo manjoj meri od postojanja vidljivog kosmosa, izuzetan je pokazatelj Božje sile. Ako Bog može sve to da učini, onda poseban novčić u ustima posebne ribe nije ništa u poređenju sa tim. Iako napisana u drugačijem okviru, Pavlova izjava se tako dobro uklapa u ovaj izveštaj: »O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božijega! Kako su neispitljivi Njegovi sudovi i neistražljivi Njegovi putevi!« (Rimljanima 11,33) Izveštaj iz Jevanđelja po Mateju samo je još jedan pokazatelj ove istine.

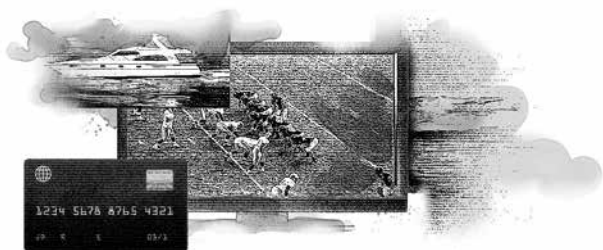
ZA RAZGOVOR:

1. Petrova borba da pokori svoju volju Bogu je i naša borba. Snažnu metaforu ove borbe možemo pronaći u Knjizi proroka Malahije u 1. poglavlju, u kome Bog traži od jevrejskog naroda da prinosi samo najbolje životinje na žrtvu. »I donosite oteto, i hromo i bolesno donosite na dar; eda li ću primiti iz ruke vaše, govori Gospod.« (Malahija 1,13) Zašto je Bogu važno kakvu Mu žrtvu prinosimo? Zato što želi da Mu poverimo ono čega najviše želimo da se držimo. Čega se vi najviše držite u životu? Kako to možete prepustiti Gospodu?

2. Razmišljajte o tome kako je rešio plaćanje poreza? Nije pogoršao prilike, već ih je smirio. Čemu nas to uči o svakodnevnim sukobima sa kojima se možemo suočiti? Kako znate kada je vreme da govorite, a kada da ćutite?

IDOLI DUŠE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Knjiga propovednikova 9,10; Matej 18,1-4; Matej 18,21-35; 19,16-30; Galatima 3,21.22; Matej 19,27.

Tekst za pamćenje: »U taj čas pristupiše učenici k Isusu govoreći: **Ko je, dakle, najveći u Carstvu nebeskome?**« (Matej 18,1)

Kao ljudska bića, predstavljamo rezultat okruženja i kulture u kojoj živimo. Oni u velikoj meri oblikuju naše vrednosti, verovanja i stavove. Bilo da ste odrasli u velikom gradu ili na selu, nema nikakve razlike: kultura, okruženje u kome ste odrastali, uticali su da postanete to što jeste. Čak i ako možete da odete u novu sredinu, ona u kojoj ste odrasli ostaviće traga u vama dok god ste živi.

Nažalost, do određene mere, većina sredina i kultura nije u skladu sa načelima Božjeg carstva. Svet je uostalom pali svet, i njegove vrednosti, moral i običaji često odražavaju to palo stanje. Šta bismo drugo mogli odražavati? Međutim, veoma nam je teško da to primetimo zato što smo se poistovetili sa kulturom i sredinom u kojoj živimo.

Božje delo u našem srcu je, između ostalog, da nam ukaže na vrednosti, moral i načela Božjeg carstva. Kao što ćemo videti ove sedmice, ove vrednosti, moral i načela često se veoma razlikuju od onih u kojima smo se rodili i odrasli. Učenici su morali da nauče ove pouke, moramo i mi.

Su

Proučiti
celu
pouku

VELIČINA PONIZNOSTI

Ko ne stremi veličini? Odnosno, ko ponekad nije pozeleo da bude istaknuta ličnost i čini velike stvari? Ova želja ne mora uvek da potekne iz sebičnosti, ega ili oholosti. Možete jednostavno da dajete sve od sebe u svemu što radite, nadajući se da će to što činite drugima doneti blagoslove. (Vidi: Knjiga propovednikova 9,10)

Međutim, problem se javlja kada pokušamo da odredimo šta znači »veličina«. Nama palim ljudskim bićima nije nimalo lako da shvatimo ovaj pojam koji se veoma razlikuje sa Božje tačke gledišta.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 18,1-4. Šta je prema Isusovim rečima prava veličina i kako tu ideju možemo primeniti u svom životu?

Da bi odredio šta znači prava veličina, Isus je pozvao dete da stane pored Njega, a zatim je rekao da »koji se, dakle, ponizi kao dijete ovo, onaj je najveći u Carstvu nebeskome«. (4. stih) Isus nije govorio o tome da treba biti odličan govornik, sjajan poslovan čovek, čak ni veliki čovekoljubac i dobrotvor. Veličina, posmatrano iz Božjeg ugla, ono je što smo iznutra, ne naša dela koja se vide, mada će ono što smo iznutra nesumnjivo uticati na dela koja činimo.

Zapazite da Isus određuje veličinu na način na koji većina ljudi u ovom svetu to ne čini. Uostalom, ko će se probuditi jednog dana i pozeleti da postigne nešto veliko u svom životu time što će biti ponizan kao malo dete? Čini nam se neobičnim da težimo tome, ali to je samo zato što smo ukaljani ovozemaljskim načelima, idejama i pojmovima.

Šta znači biti ponizan kao malo dete? Jedan od pokazatelja poniznosti jeste poslušnost, stavljanje Božje reči iznad svoje volje. Ako ste na pogrešnom životnom putu, onda je to zato što idete svojim putem. Rešenje je jednostavno: ponizite se i vratite na Božji put poslušnošću Njegovoj reči. Da su Adam i Eva ostali ponizni, ne bi zgrešili. Zanimljivo je zapaziti da su se Drvo života i Drvo poznanja dobra i zla nalazila usred vrta. Život i uništenje često nisu daleko jedno od drugoga. Razliku čini poniznost.

Kakve još stavove i ideje zastupamo samo zbog svoje povezanosti sa svetom, koja je u sukobu sa Božjom reči? Iznesite svoj odgovor u subotnoškolskom razredu.

VELIČINA PRAŠTANJA

Jedna od najgorih posledica pada ogleda se u međuljudskim odnosima. Od trenutka kada je Adam okrivio Evu za svoj greh (1. Mojsijeva 3,12) do sadašnjeg trenutka, međusobni sukobi iskvarili su i unizili ljudski rod. Nažalost, sukobi se ne javljaju samo u svetu, već i u Crkvi.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 18,15-35. Šta Isus u njemu govori? Zašto mnogo puta ne prihvatamo reči koje nam upućuje?

Budimo iskreni: lakše je žaliti se na nekoga iza njegovih leđa, nego prići osobi i rešiti problem. To je upravo razlog zašto to ne činimo, iako nam je Gospod rekao da tako treba. Isus nas uči da priđemo osobi koja nas je povredila i pokušamo da obnovimo odnose. Ako osoba nije prijemčiva, data su nam dodatna uputstva.

»Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime Moje ondje sam Ja među njima.« (Matej 18,20) Obratite pažnju na kontekst; prethodni stihovi govore o poslušnosti i obnavljanju odnosa sa drugom osobom. (Skloni smo da ovaj stih primenjujemo mnogo šire.)

Isus kaže da je Sveti Duh prisutan kada mala grupa pokušava da ponovo uspostavi odnos sa vernikom. Ovo predstavlja divno delo otkupljenja. Ono počinje kada ponizno činimo ono što je ispravno i kada neposredno razgovaramo sa osobom koja nas je povredila. Ovo bi, takođe, bio još jedan primer veličine onih koji tako čine.

Pročitajte ponovo tekst iz Jevanđelja po Mateju 18,21-35. Kakvu ključnu misao Isus ovde ističe?

Kada Isus kaže da treba oprostiti »sedam puta sedamdeset«, On zapravo kaže da nikada ne treba da prestanemo da opraštamo. Isus ozbiljno govori o potrebi opraštanja, ne samo radi drugih, već i za naše lično dobro. Zapazite koliko je priča koju je Isus ispričao da bi dao pouku snažna. Može nam biti oprošteno mnogo puta – upravo o tome govori Jevanđelje, o opraštanju (vidi: 2. Mojsijeva 32,32; Dela 5,31; Kološanima 1,14) – ali ako ne opraštamo drugima, onako kako nama Bog oprašta, možemo se suočiti sa nesagledivim posledicama.

Zašto je, onda, toliko važno da razmišljamo o krstu, o opraštanju koje nam je omogućeno zahvaljujući njemu? Ako je Bog to učinio za vas, ako je to bilo potrebno da bi vam oprostio, kako možemo da naučimo da opraštamo drugima, bez obzira koliko vam se to čini nemogućim?

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 19,16-30. Kao novozavetni hrišćani, kako bi danas trebalo da se odnosimo prema ovom izveštaju? Kakve pouke možemo izvući?

Iako nije mnogo rečeno o ovom čoveku, možemo zaključiti nekoliko značajnih pojedinosti. Bio je bogati knez (vidi: Luka 18,18), koji je veoma savesno držao Božji zakon. Možemo, takođe, videti, da je osetio da mu nešto nedostaje u životu. To nas jednim delom podseća na život Martina Lutera; iako je spolja gledano bio pobožan monah, bio je nezadovoljan svojim duhovnim životom i borio se sa pitanjem sigurnosti spasenja. U oba slučaja, obojica su osetili da veliki jaz između sebe i Boga neće ispuniti svojim delima.

»Ovaj poglavar imao je visoko mišljenje o svojoj pravednosti. On nije ni pretpostavljao da mu bilo šta nedostaje, pa ipak nije bio sasvim zadovoljan. Osećao je potrebu za nečim što nije imao. Zar Isus ne bi mogao da ga blagoslovi kao što je blagoslovio mališane i tako zadovolji potrebu njegove duše?« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 518. original)

Neki ljudi mogli bi tvrde da Isus u ovom izveštaju uči da večni život primamo na osnovu svojih dobrih dela. Uostalom, u Jevanđelju po Mateju 19,17. Isus kaže: »A ako želiš ući u život, drži zapovijesti.« Da je ovo jedini tekst koji govori o ovoj temi, mogao bi se upotrebiti u prilog ovoj tvrdnji. Međutim, mnogo drugih tekstova, naročito u spisima apostola Pavla, uči da nas Zakon ne spasava, već samo ukazuje na našu potrebu za spasenjem (vidi: Rimljanima 3,28; Galatima 3,21.22; Rimljanima 7,7). Isus je sigurno usmeravao ovog čoveka da uvidi da mu je potrebno više od sopstvenih dela. Uostalom, da je samo držanje Zakona dovoljno, onda bi on već stekao spasenje, budući da ga je savesno držao. Jevanđelje treba da ispuni srce, da prodre do idola duše i pomogne da odbacimo sve za šta smo prionuli, a što predstavlja prepreku u ostvarivanju zajednice sa Bogom. U ovom slučaju, bio je to njegov novac. Isus zapaža kako je bogatom čoveku teško da se spase; pa ipak, ubrzo posle ovog razgovora, Luka beleži divan izveštaj u kome se upravo to dogodilo (vidi: Luka 19,1-10).

Da ste na mestu bogatog mladića i da postavite Isusu isto pitanje, šta mislite šta bi vam rekao?

ŠTA TIME DOBIJAMO?

Šta se dogodilo odmah posle Isusovog razgovora sa bogatim mladićem?

»Tada odgovori Petar i reče Mu: Eto mi smo ostavili sve i za Tobom idemo: Šta će, dakle, biti nama?« (Matej 19,27)

Ništa u tekstu ne govori šta je podstaklo Petra da postavi ovo pitanje, ali verovatno je neposredno povezano sa mladićevim odlaskom od Isusa. Izgleda da Petar ukazuje da, za razliku od ovog mladića i drugih ljudi koji su ili odbacili Isusa ili su ostali sa Njim kratko pa otišli, da su on i ostali učenici ostavili sve radi Njega. Ostali su Mu verni, čak i po cenu velike žrtve. Dakle, postavlja se pitanje: »Šta time dobijamo?«

Sa naše današnje tačke gledišta, ovo pitanje možemo smatrati još jednim pokazateljem koliko su učenici bili tvrdog srca i duhovno kruti (u određenoj meri to je istina). Sa druge strane, zašto ne bismo postavili isto pitanje? Zašto svako od nas ne bi pitao šta dobija time što sledi Isusa?

Život na ovoj Zemlji je težak, čak i život onih kojima sve ide na dobro. Svi smo podložni traumama, razočaranjima, patnji zbog našeg grešnog života. Italijanski intelektualac Đakomo Leopardi pisao je o pregaženoj sreći ljudskih bića, govoreći da »dokle god čovek živi, oseća nezadovoljstvo i bol«.

Život često predstavlja borbu, a dobro se u ovom životu ne jednači uvek sa onim što je rđavo. Tako da Petrovo pitanje zaista ima smisla. Pošto je život težak, kakve prednosti stičemo time što sledimo Isusa? Šta treba da očekujemo od zajednice na kakvu nas Isus poziva?

Kako je Isus odgovorio na Petrovo pitanje? (Vidi: Matej 19,28-20,16)

Zapazite da Isus nije ukorio Petra zbog sebičnosti ili nečeg sličnog. Prvo mu je dao jasan odgovor, a zatim je ispričao priču o radnicima i platama koje su zaradili. Iako se vekovima vodila rasprava o značenju ove priče, suština je jasna: primićemo od Isusa ono što nam je obećao.

Ako vas neko upita: »Šta dobijam time što služim Isusu«, šta biste odgovorili?

Da biste u potpunosti shvatili izveštaj o Jakovu i Jovanu (i njihovoj majci) iz Jevandjelja po Mateju 20,20-28. pročitajte prvo tekst iz Jevandjelja po Luki 9,51-56. Ovaj događaj odigrao se kada su Isus i Njegovi učenici krenuli u Jerusalem, nekoliko dana pre nego što su Jakov i Jovan pitali mogu li da sednu Isusu sa leve i desne strane u Carstvu.

Pročitajte tekst iz Jevandjelja po Mateju 20,20-28. Šta tekst iz Jevandjelja po Luki 9,51-56. govori o tome koliko su Jakov i Jovan bili spremni da sede s Isusove leve i desne strane u Carstvu?

Jakov i Jovan, sinovi groma, bili su vidno i dalje više zabrinuti za svoju ličnu budućnost nego za spasenje drugih ljudi, čak i nakon što su bili poslani na evanđeoski rad u okolne oblasti. Ovaj izveštaj na određeni način podseća na Petrovo pitanje o tome šta će dobiti time što slede Isusa.

Pažljivo pročitajte Isusov odgovor: »Ne znate šta ištete; možete li piti čašu koju ću Ja piti, i krstiti se krštenjem kojijem se Ja krstim?« (Matej 20,22) Drugim rečima, da bismo se poistovetili sa Isusovom budućom slalom, prvo se moramo poistovetiti sa Njegovom patnjom i smrću, što oni nisu očekivali i za šta nisu bili spremni. Činjenica da su odmah odgovorili: »Možemo« (Matej 20,22), pokazuje da nisu znali na šta ih upozorava. Kasnije su shvatili.

Ovde je predstavljen zanimljiv kontrast, o kome treba da razmišljamo u okviru svog života. Kao što smo videli u jučerašnjoj pouci, divna obećanja su nam data, čak i »večni život« (Matej 19,29), ako sledimo Isusa. U isto vreme, Biblija jasno govori da u ovom svetu moramo platiti određenu cenu da bismo sledili Isusa, ponekad veoma visoku. Isus je kasnije lično rekao Petru da će umreti mučeničkom smrću (vidi: Jovan 21,18.19). Mnogi vernici su tokom istorije, pa čak i danas, platili veliku cenu zato što su sledili Isusa. U stvari, bilo bi mudro da upitamo sebe da li je sve u redu u našoj zajednici sa Bogom ako nismo platili visoku cenu zato što sledimo Gospoda. Ma kolika cena da je u pitanju, njena vrednost je ipak mala.

Koliku cenu ste vi platili zato što sledite Hrista?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Vekovima se vode rasprave o takozvanom »prirodnom zakonu«. Iako se javlja u različitim oblicima i formama, suština je da iz prirode možemo izvući moralna načela koja mogu usmeravati naša dela. U određenom smislu, kao hrišćani koji veruju da je priroda Božja »druga knjiga«, možemo prihvatiti da u ovoj tvrdnji ima istine. Na primer, pročitajte Pavlove reči u Rimljanima poslanici 1,18-32. o tome šta ljudi treba da nauče o Bogu iz prirode. Istovremeno, ne možemo da zaboravimo da živimo u palom svetu, i da ga posmatramo palim, iskvašenim umom. Zato ne bi trebalo da nas čudi što stičemo pogrešne moralne pouke iz prirode. Na primer, jedan od najvećih smrtnih umova u antičko doba, grčki filozof Aristotel, govorio je u prilog ropstvu na osnovu svog shvatanja prirode. Smatrao je da priroda otkriva dve klase ljudi, od kojih je jedna »podređena drugoj... kao životinja čoveku«. Smatrao je da je »život ropskog podjarmljenja koristan«. Ovo je jedan od mnogih primera da su ovozemaljska načela, vrednosti i ideje u suprotnosti sa načelima, vrednostima i idejama Božjeg carstva. Zato treba, bez obzira gde smo rođeni i gde smo odrasli, da proučavamo Božju reč i iz nje izvedemo moralna načela i vrednosti koji treba da upravljaju našim životom. Ništa drugo nije pouzdano.

ZA RAZGOVOR:

- 1. Isus nas poziva da oprostimo svima koji su nas uvredili. To obuhvata i naše porodice. Setite se neke vama bliske osobe koja vas je uvredila. Iako vaši ožiljci još nisu zacelili, kako možete dostići tačku u kojoj ćete moći da oprostite?**
- 2. Razgovarajte o pitanju iz odeljka od nedelje o sukobu između vrednosti vašeg društva i vrednosti Biblije. Kako mi kao hrišćani treba da se suočimo sa ovim razlikama?**
- 3. Razmišljajte o ideji veličine kao o poniznosti deteta. Šta to znači za nas kao hrišćane?**
- 4. Kao adventistički hrišćani verujemo da treba poštovati Božji zakon, Deset zapovesti, i ispravno je što tako verujemo. Šta bi izveštaj o bogatom mladiću trebalo da nam kaže o tome zašto spoljašnja poslušnost Božjem zakonu nije dovoljna ma koliko bila važna, i da pravo hrišćanstvo, iako preporučuje poslušnost Božjem zakonu, uključuje i nešto više?**

ISUS U JERUSALIMU

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Zaharija 9,9; Matej 21,1-46; Rimljanima 4,13-16; Otkrivenje 14,7-12; Dela 6,7; Matej 22,1-15.

Tekst za pamćenje: »Zar nijeste nikad čitali u Pismu: Kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; to bi od Gospoda i divno je u vašijem očima.« (Matej 21,42)

U Jevandelju po Mateju 20,27.28. Isus je rekao: »I koji hoće među vama da bude prvi, da vam bude sluga. Kao što ni Sin Čovječij nije došao da Mu služe, nego da služi i dušu svoju da u otkup za mnoge.« Ove reči izgovorio je Isus, večni Bog, Onaj koji je sve stvorio, koji je živeo životom sluge ovde na Zemlji, služeći izgubljenima, bolesnima, ljudima u potrebi, od kojih su Ga mnogi prezreli. Takvo samoodricanje jedva da možemo da shvatimo.

Međutim, ono što je neshvatljivo poput Njegovog položaja sluge, a što pokreće još veće divljenje, jeste cilj Njegovog dolaska sa kojim se On, večni Bog, suočava: da »dušu svoju da u otkup za mnoge«. Ovakvo samoodricanje uskoro će dostići vrhunac u tajni u koju i »anđeli žele zaviriti« (1. Petrova 1,12), a to je krst.

U pouci za ovu sedmicu osvrnućemo se na neke važne događaje i Isusova učenja u trenutku kada je došao u Jerusolim: ne da bi bio postavljen za ovozemaljskog cara, kao što su mnogi želeli i nadali se, već da bude učinjen »griješom, da mi budemo pravda Božija u Njemu«. (2. Korinćanima 5,21)

Su

Proučiti
celu
pouku

DOLAZAK PROREČENOGA

Posle 70 godina ropstva u Vavilonu, Jevreji su počeli da se vraćaju u Jerusolim. Bili su uzbuđeni zbog obnavljanja Hrama, ali kada je temelj bio postavljen, oni koji su se sećali Solomunovog veličanstvenog hrama, shvatili su da novi Hram neće po svojoj lepoti moći da se uporedi sa prethodnim. Oni »plakahu iza glasa«. (Jezdra 3,12)

Narod je primio neočekivano ohrabrenje od strane dva čoveka koja su stajali među njima: starog proroka Ageja i mladog proroka Zaharije. Agej je podsetio narod da prava slava Solomunovog hrama nije poticala od onoga što je Solomun ili neko drugi njemu doprineo. To nije bio Solomunov, već Božji hram. Agej je rekao: »Jer ovako veli Gospod nad vojskama: Još jednom, domalo, i Ja ću potresti nebesa i Zemlju i more i suhu zemlju: i potreću sve narode, i doći će Izabrani iz svih naroda, i napuniću ovaj dom slave, veli Gospod nad vojskama. Moje je srebro i moje je zlato, govori Gospod nad vojskama. Slava će ovoga doma poslednjega biti veća nego onoga prvoga, veli Gospod nad vojskama; i postaviću mir na ovom mjestu, govori Gospod nad vojskama.« (Agej 2,6-9)

Zaharijine reči pružile su još veću nadu: »Raduj se mnogo, kćeri sionska, podvikuj, kćeri jerusalimska; evo, Car tvoj ide k tebi, pravedan je i spasava, krotak i jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magaričinu.« (Zaharija 9,9)

Kako se ova proročanstva odnose na tekst iz Jevandjelja po Mateju 21,1-11, na Isusov ulazak u Jerusolim?

»Hristos se za carski ulazak pridržavao jevrejskog običaja. Životinja na kojoj je jahao bila je životinja koju su jahali izrailjski carevi i proročanstvo je predkazalo da će Mesija tako doći u svoje carstvo. Čim su Ga postavili na magare, glasan pobedonosni poklič odjeknuo je vazduhom. Mnoštvo Ga je pozdravljalo kao Mesiju, kao svoga Cara. Isus je sada prihvatio odavanje počasti, što nikada ranije nije dozvoljavao, i učenici su to primili kao dokaz da će se njihove radosne nade uskoro ostvariti u tome što će Ga gledati uzdignutog na prestolu. Mnoštvo je bilo ubeđeno da je kucnuo čas njihovog oslobođenja. U mašti su gledali rimske armije proterane iz Jerusalima, a Izrailj još jednom kao nezavisan narod.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 570. original)

Ponovo vidimo kako su se reči zabeležene u Svetom pismu ispunile, pa ipak ljudi u tom trenutku to nisu shvatili. Kakve pouke možemo izvući o tome koliko unapred stvorene ideje mogu iskriviti istinu?

Od najranijih dana palog čovečanstva životinjske žrtve bile su sredstvo kojim je Bog htio da ukáže svetu na plan spasenja, na spasenje milošću verom u Mesiju koji će doći (vidi: Rimljanima 4,13-16). Upečatljiv primer ove istine možemo pronaći u 1. Mojsijevoj 4. poglavlju, u izveštaju o Kainu i Avelju i nesreći do koje je, između ostalog, došlo zbog načina bogoslužnja (vidi: Otkrivenje 14,7-12). Dakle, kada je Bog nazvao Izrailj svojim izabranim narodom, »carstvom svešteničkim i narodom svetim« (2. Mojsijeva 19,6), takođe je uspostavio službu u Svetinji kao potpunije i celovitije objašnjenje spasenja. U Šatoru od sastanka u pustinji, preko Solomunovog hrama, i Hrama izgrađenog posle povratka iz Vavilona, Jevanđelje je bilo otkriveno u simbolima i različitim službama u Svetinji.

Međutim, uprkos svom božanskom poreklu, Hramom i njegovim obredima upravljala su grešna ljudska bića i, kao u svemu u šta su ljudi uključeni, pojavilo se nepoštenje, čak i u okviru svete službe koju je Bog uspostavio da otkrije svoju ljubav i milost palom svetu. Do Isusovog vremena, sve se toliko strašno izopacilo zbog pohlepe i lakomstva sveštenika (upravo onih kojima je vršenje službe bilo povereno) da je »u očima naroda svetost službe prinošenja žrtava bila u velikoj meri razorena«. (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 590. original)

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 21,12-17. Kakve pouke u ovom tekstu pronalazimo za svoj život u službi Bogu?

Kao i u mnogim drugim prilikama, Isus je naveo reči iz Svetog pisma da bi opravdao svoje postupke, što je pokazatelj da mi kao Gospodnji sledbenici, Bibliju moramo učiniti središtem svog celokupnog pogleda na svet i moralnih načela. Tom prilikom ne samo da je upotrebio navode iz Pisma, već je učinio čuda i iscelio slepe i hrome. Sve ovo pružilo je još snažnije i uverljivije dokaze o Njegovoj božanskoj prirodi i pozivu. Koliko je tragično to što su Mu se oni koji su morali biti otvoreniji i prijemčiviji za ove dokaze najžešće protivili. Strahujući za svoja ovozemaljska blaga i položaj koji su imali kao »upravitelji« i »čuvari« Hrama, mnogi su izgubili iz vida na šta je služba u Hramu ukazivala: na spasenje u Isusu.

Kako možemo biti sigurni da u svojoj želji da nešto postignemo ili održimo, ma koliko to bilo dobro, ne ugrozimo ono što je zaista važno: večni život u Isusu?

BEZ RODA

Isusovo čišćenje Hrama predstavlja čin žalosti. Hram je postao mesto na kome se kupovalo i prodavalo, a Isusova namera je bila da Njegov dom bude mesto molitve i službe Bogu svih naroda.

Međutim, čišćenje Hrama predstavlja i čin suda. Sveštenici, koji su vodili Hram uništili su priliku da blagoslove sve narode; njihov dan suda se bližio. Ako su posle svega što je Isus učinio da bi uputio svoj božanski poziv, ovi ljudi i dalje odbijali da Ga prihvate, šta se drugo moglo dogoditi osim da požnju posledice svojih žalosnih odluka?

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 21,18-22. Kako se Isusovo proklinjanje smokve odnosi na čišćenje Hrama?

Isusovo proklinjanje smokvinog drveta bila je živa pouka o mnogim vođama jevrejskog naroda koji su konačno i nepovratno žnjeli šta su posejali. Ne smemo zaboraviti, međutim, da se ova pouka nije odnosila na sve verske vođe. Mnogi su, ipak, poverovali u Isusa kao Mesiju. »I riječ Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj učenika u Jerusalimu. I sveštenici mnogi pokoravahu se vjeri.« (Dela 6,7) Međutim, kao što smokvino drvo nije donelo rod, tako nije ni služba u Hramu, koja će uskoro postati uzaludna.

Ovaj Isusov postupak i oštre reči sigurno su zaprepastili učenike, koji su još uvek učili pouke o milosti koju je Isus otkrio u svojoj službi. Ovo je bio isti Isus koji je objavio da je došao ne da sudi svetu nego da ga otkupi; isti Isus koji je tvrdio da »Sin Čovječij nije došao da pogubi duše čovječije nego da sačuva«. (Luka 9,56) Svaka reč i delo u Njegovoj službi bili su posvećeni obnavljanju palog čovečanstva, usmeravanju ljudi nadi i obećanju o novom životu u Njemu. Zato su učenici bili iznenađeni Njegovim oštrim postupanjem i rečima, koje su odavale konačnu odluku, što je razlog zbog koga je Matej napisao da se »diviše« onom što je učinio.

Nema sumnje, neki ljudi pre ili kasnije potpuno odbace Božju milost i blagodat (vidi: 1. Mojsijeva 6,13; 15,16; 19,24; Otkrivenje 22,11). Zašto je toliko važno da ovu vrstu suda prepustimo Bogu, da mi ne sudimo o tome, bilo da se radi o drugim ljudima ili o nama.

Šta biste radili kada bi vam ostalo samo nekoliko dana života? Kada se Isus našao u takvoj prilici, pričao je priče koje su ostavljale dubok utisak na slušaoc.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 21,33-46. Ko je predstavljen sledećim ličnostima?

Domaćin:

Vinogradari:

Sluge:

Sin:

Zapazite da je Isus naveo reči iz Psalma 118,22.23. »Navodeći proročanstvo o odbačenom kamenu, Hristos se osvrnuo na jedan stvaran događaj iz istorije Izrailja. Događaj je bio u vezi sa zidanjem prvog Hrama... Kada je podizan Solomunov hram, ogromno kamenje za zidove i temelj bilo je u kamenolomu potpuno pripremljeno. Posle dopremanja na gradilište na njemu nijedno oruđe nije smelo da se upotrebi; radnici su ga samo postavljali na određeno mesto. Za potrebe temelja dopremljen je jedan kamen neobičajene veličine i naročitog oblika, ali radnici nisu mogli da nađu mesto za njega, pa ga nisu prihvatili. Bio im je stalna smetnja, dok je neupotrebljen ležao na njihovom putu. Dugo je ostao kao odbačen kamen. Međutim, kada su graditelji došli do postavljanja ugla, dugo su tražili ne bi li našli kamen dovoljno veliki i jak i odgovarajućeg oblika da zauzme to naročito mesto i ponese veliki teret koji bi počivao na njemu... Najzad, pažnju je privukao kamen koji je tako dugo bio odbačen... Kamen je prihvaćen, donesen na određeno mesto na kome se pokazalo da savršeno odgovara.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 598. original)

Pročitajte ponovo tekst iz Jevanđelja po Mateju 21,44. Ove su predstavljena dva različita odnosa prema kamenu: s jedne strane čovek pada na kamen i razbija se; sa druge, kamen pada na čoveka i satire ga. Kakva je ključna razlika između ova dva odnosa? (Vidi: Psalm 51,7; Danilo 2,34)

CENA BLAGODATI

Divna vest koju pronalazimo u Bibliji ističe da nas je stvorio Bog pun ljubavi, koji je omogućio da izađemo iz meteža greha i smrti zahvaljujući Isusovoj žrtvi na krstu. Ova tema se na ovaj ili onaj način javlja u celoj Bibliji. Možemo je zapaziti i u sledećoj Isusovoj priči.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 22,1-15. Šta ova priča uči o spasenju verom?

Ma koliko nam se možda čini da je ova priča oštra u svojoj poruci, važno je da zapamtimo da se radi o ključnim pitanjima: večnom životu ili večnom uništenju svakog ljudskog bića. U poređenju sa ovim, šta zaista može biti važno?

Kada se osvrnemo na krst, i kakvu je cenu Bog morao da plati da bi omogućio spasenje ljudskom rodu, trebalo bi da uvidimo koliko su široka, duboka i nedokučiva ova pitanja. Jedno lice večnog Božanstva podnelo je težak udarac Božjeg gneva zbog greha. Ne postoji ništa ozbiljnije od ovoga. Ako je ovo tema koju ćemo proučavati u večnosti, ne treba da nas čudi što sada teško možemo da je shvatimo.

Dakle, Isus je u priči izgovorio snažne i nepopustljive reči. Bog je izvršio potpunu pripremu i omogućio svakom čoveku učestvovanje u svadbenoj gozbi (Otkrivenje 19,7); sve što je bilo potrebno bilo je milostivo dato po ceni toliko visokoj da je nijedna priča nikada nije mogla u potpunosti prikazati. Dovoljno je bilo neprihvatljivo to što su ljudi, koji su bili pozvani na svadbu, omalovažili poziv i otišli za svojim poslom. Međutim, neki su čak i napali one koji su došli da im upute milostivi poziv. Zato ne treba da nas čudi Isusov nepopustljiv odgovor.

Šta predstavlja »svadbeno ruho«? Vidi: Otkrivenje 19,8.

Ruho predstavlja Hristovu pravdu, pravdu koja je otkrivena u životu i delima svetih ljudi. Čovek bez ruha predstavlja takozvane hrišćane koji se pozivaju na prednosti blagodati i spasenja, ali nisu dozvolili da Jevanđelje promeni njihov život i karakter. Onima koji su obratili pažnju na poziv sve je bilo pruženo po visokoj ceni. Kako ova priča zatim otkriva, potrebno je nešto više da bismo ušli u Božje carstvo, a ne samo da se pojavimo pred vratima.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Naslov u jednim londonskim novinama glasio je ovako: »Žena mrtva u stanu tri godine: Džojstin skelet pronađen u krevetu, televizor i dalje bio uključen.« (www.theguardian.com/film/2011/oct/09/joyce-vincent-death-mystery-documentary). Ležala je mrtva tri godine u stanu u Londonu i nikome nije nedostajala? Niko je nije pozvao da je upita kako je? Kako je to moguće, naročito u razdoblju skoro neograničene komunikacije? Kada je ova vest prvi put izašla u javnost, postala je međunarodna vest, dok su ljudi u Londonu bili naročito zapanjeni. Kako je mogla biti mrtva toliko dugo, a da to niko ne zna? Međutim, bez nade i obećanja iz Jevandelja, obećanja o spasenju koje je skupo plaćeno, svi smo osuđeni da budemo isto tako zaboravljeni kao i ova jadna žena iz Londona. Međutim, ovakva situacija je gora, jer neće biti nikoga da nas pronađe i ožali našu smrt posle tri godine ili tri milijarde godina. Prema trenutnom mišljenju naučnika, čitav kosmos će pre ili kasnije iščeznuti i umreti prilikom takozvane »toplotne smrti kosmosa«. Međutim, prema onome što saznajemo iz izveštaja o krstu, ovo gledište je pogrešno; umesto večnog zaborava možemo imati obećanje o večnom životu na novom Nebu i novoj Zemlji. Imajući uvek ovakvu divnu nadu pred sobom, šta možemo učiniti da nikome i ničemu ne dozvolimo da nam stane na put i onemogući da primimo ono što nam je u Isusu ponuđeno?

ZA RAZGOVOR:

1. Razmišljajte o tome koliko je smrt konačna i snažna i koliko su svi ljudski naponi uzaludni u pokušaju da je pobeđe. Najbolje što, do izvesne mere, možemo da učinimo jeste da očuvamo svoje smrtno telo, koje ne može pobediti smrt više nego što sveže obojeni automobil sa pokvarenim motorom može biti spreman da ponovo krene na put. Nije, onda, čudno što je potrebno nešto toliko snažno i dramatično kao što je smrt i vaskrsenje Božjeg Sina da bi smrt bila pobeđena u našu korist. Šta nam to govori koliko krst mora biti u središtu svih naših nada i svega u šta verujemo?

2. Razmišljajte o tome šta znači biti pokriven Hristovom pravdom. Kako nas odgovarajuće i uravnoteženo shvatanje ove važne istine može sačuvati da ne pođemo putem jeftine milosti ili legalizma, i zašto je važno da izbegnemo obe krajnosti?

DOGAĐAJI POSLEDNJIH DANA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 2. Mojsijeva 19,5,6; Matej 23; Jovan 12,20-26; Matej 24; 1. Solunjanima 4,16.

Tekst za pamćenje: »Jer koji se podiže, poniziće se, a koji se ponižuje, podignuće se.« (Matej 23,12)

Isusov drugi dolazak predstavlja vrhunac hrišćanske vere. Ključni događaji koji mu prethode jesu Isusov prvi dolazak i Njegova smrt. Drugi dolazak se ne bi mogao dogoditi bez Prvog, a Prvi je bezvredan bez Drugog. Čvrsto su povezani, ako ne vremenski onda svojom svrhom, koja predstavlja otkupljenje ljudskog roda i okončanje velike borbe. Prvi dolazak je potpun i završen; sada željno i sa čežnjom čekamo Drugi.

Ove sedmice osvrnućemo se na tekst zabeležen u 23. poglavlju Jevanđelja po Mateju, u kome Isus upućuje konačan poziv nekim jevrejskim vođama da se pokaju i prihvate Ga, njihovu jedinu nadu spasenja. Zatim, Isus u 24. poglavlju odgovara na pitanja o tome šta će se dogoditi pre Njegovog drugog dolaska. On ovde prikazuje značajnu sliku povezujući uništenje Jerusalima sa događajima koji prethode Njegovom povratku.

Pa ipak, bez obzira koliko će prilike postati teške, bez obzira na ratove, glad i izdaju, ostavljeno nam je obećanje da će svako ugledati »Sina Čovječijega gdje ide na oblacima nebeskim sa silom i slavom velikom«. (Matej 24,30) Drugim rečima, uprkos patnji i žalosti, imamo razloga da se radujemo.

Isus je lično poveo decu Izrailjevu u Jerusalim, rukom krepkom i mišicom podignutom. Na orlovim krilima izveo ih je iz Egipta i doveo k Sebi. »Bićete Moje blago mimo sve narode, premda je Moja sva Zemlja. I bićete Mi carstvo svešteničko i narod svet.« (2. Mojsijeva 19,5,6)

U određenom smislu Isus je zaprosio Izrailj na prelepoj gori zvanoj Sion. U 24. poglavlju 2. Mojsijeve zapisano je da su vođe i starešine otišle gore i »vidješe Boga Izrailjeva, i pod nogama Njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro... Vidješe Boga, pa jedoše i piše«. (2. Mojsijeva 24,9-11) Hristos je ponudio čašu zaveta Izrailju, kao što čovek nudi čašu ženi kojom želi da se oženi i kojoj želi da pruži lepu budućnost. Izrailj je primio čašu i rekao: Da, mi želimo da živimo zauvek sa Tobom u zemlji obećanja.

Imajući ovu pozadinu na umu, pročitajte 23. poglavlje iz Jevanđelja po Mateju. Šta Isus govori izrailjskim vođama? Kakva opomena im je data? Što je još važnije, kakve pouke možemo izvući za sebe u vezi sa onim što im je posebno zamerio? Kako možemo biti sigurni da ne snosimo istu krivicu?

U 23. poglavlju Jevanđelja po Mateju Isus je uputio poslednju očajničku molbu u želji da se pomiri sa svojom voljenom. Međutim, Njegova voljena Ga je napustila. On je prihvatio njenu odluku, i izašao iz njihove kuće – Hrama. »Eto će vam se«, rekao je, »ostaviti vaša kuća pusta.« (Matej 23,38) Kada je Isus napustio Hram, Hram je postao pust, prazan, napušten, kao pustinja iz koje ih je Gospod prvo izbavio.

U istoriji spasenja trebalo je da nastupi velika promena, a ove vođe i oni koje su povelj putem obmane su je propustili. U međuvremenu, mnogi drugi, Jevreji i uskoro neznabošci, otvoreni za vođstvo Svetog Duha, nastavili su uzvišen posao i prihvatili poziv koji je bio upućen Izrailju. Oni su postali Avramovo pravo potomstvo i »po obećanju nasljednici«. (Galatima 3,29) Mi danas, takođe, pripadamo istom narodu i primamo isti božanski poziv.

ZNACI KRAJA VREMENA

Nakon što je Isus ukorio određene jevrejske vođe koje su Ga odbacile, u tekstu iz Jevandjelja po Jovanu 12,20-26. zabeležena je neverovatna molba. Hristu je bilo rečeno za neznabošce koji su želeli »da vide Isusa«. Ovi neznabošci prvo su uputili svoju molbu Jevrejima koji su bili verni Isusu. Nije prošlo mnogo, a nešto slično dogodilo se u mnogo većoj razmeri: dok su s jedne strane neki Jevreji odbacivali Isusa, drugi su postali glavno oruđe zahvaljujući kome su mnogi neznabošci upoznali Hrista. Zanimljivo je što je ova molba upućena odmah pošto je Isus rekao vođama da će njihova kuća ostati pusta. Zaista, staro je uskoro ustupilo mesto novom i onome što je oduvek bila Božja namera: spasenje neznabožaca, kao i Jevreja.

Kakvu sliku Isus prikazuje u Jevandelju po Mateju 24,1-14. i za vernike i za svet uopšte?

Isus izgovara ove reči kao odgovor na pitanje o znacima Njegovog dolaska i kraju sveta. »Isus svojim učenicima nije odgovorio odvajajući razorenje Jerusalima od velikog dana svoga Dolaska. Združio je opise ova dva događaja. Da je svojim učenicima otkrio buduće događaje onako kako ih je sam sagledavao, oni ne bi bili u stanju da podnesu taj prizor. U svojoj milosti prema njima združio je opise ove dve velike krize, prepuštajući učenicima da sami odrede značenje... Sve ovo izlaganje upućeno je ne samo učenicima, već i onima koji će živeti u poslednjim prizorima istorije ove Zemlje.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 628. original)

Jedna pojedinost je veoma jasna u Isusovom odgovoru: događaji koji prethode Njegovom povratku nisu lepi. Isus ne proriče ovozemaljsku utopiju ili hiljadugodišnju vladavinu mira na Zemlji, već ratove, izdaju, prirodne katastrofe, suočavanje Crkve sa progonstvom, lažne hristose, čak i lažnu braću. Jedino što se u pozitivnom smislu ovde ističe jeste obećanje da »propovjediće se ovo Jevandelje o Carstvu po svemu svijetu«. (14. stih)

U Jevandelju po Mateju 24,13. Isus kaže da »koji pretrpi do kraja blago njemu«. Šta možete da učinite da biste ostali duhovno jaki usred iskušenja koja vas mogu iscrpiti i obeshrabriti? Vidimo da se to događa drugima; zašto ne smemo da se zavaravamo da to ne može i nama da se dogodi?

RAZORENJE JERUSALIMA

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 24,15-22. O čemu Isus govori u ovim stihovima? Kakvu sliku ponovo koristi kao odgovor na pitanja koja su Mu postavili?

Izraz »mrzost opuščenja« obično se shvata kao neka vrsta skrnavljenja i svetogrđa onoga što je sveto. Isus očigledno govori o razorenju Jerusalima, koje se dogodilo 70. godine. Kao što smo videli u jučerašnjoj pouci, Isus je pomešao opis ovog događaja sa onima koji će se odvijati u svetu pre Njegovog drugog dolaska. »Hristos je u Jerusalimu gledao simbol sveta okorelog u neverstvu i buntovništvu, sveta koji žuri u susret osvetničkim Božjim sudovima.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 22. original)

Međutim, čak i usred uništenja, Gospod želi da pruži spasenje. Isus, u Jevanđelju po Luki zapravo govori učenicima da beže pre nego što dođe do opuščenja: »A kad vidite da Jerusalim opkoli vojska, onda znajte da se približilo vrijeme da opusti. Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze napolje; i koji su napolju neka ne ulaze u njega: Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano.« (Luka 21,20-22)

Kada su hrišćani u Jerusalimu videli da se ispunjavaju Isusove reči, pobjegli su iz grada kao što im je Isus naložio, dok je većina Jevreja ostala u gradu i poginula. Procenjuje se da je više od milion Jevreja izgubilo život za vreme opsade Jerusalima, dok je 97 000 odvedeno u ropstvo. »Međutim, u vreme kada je opsada bila privremeno prekinuta, svi hrišćani su pobjegli, i smatra se da niko od njih nije izgubio život. Utočište su pronašli u gradu Peli u podnožju brda istočno od reke Jordan, oko 27 kilometara južno od Galilejskog jezera.« (*The SDA Bible Commentary*, 5. sveska, str. 499)

Setite se trenutka kada vas je neko upozorio na nešto, a vi ga, na svoju žalost, niste poslušali. Zašto je važno da pored toga što prihvatamo divna obećanja Božje reči, prihvatimo i njene opomene?

ISUSOV DRUGI DOLAZAK

Isusov odgovor u Jevanđelju po Mateju 24. poglavlju odnosio se na reči »znak Tvojega dolaska« (3. stih), odnosno na Hristov dolazak da vlada.

Kakve još opomene Isus daje u okviru događaja koji prethode Njegovom povratku, kako ih možemo sagledati kroz istoriju? Matej 24,23-26.

Pred njima je stajao Isus, sa ovozemaljske tačke gledišta samo putujući galilejski učitelj koga je sledila mala grupa ljudi, a ipak je prorekao da će mnogi doći u Njegovo ime, tvrdeći da su On? Naravno, to je upravo ono što se vekovima događalo, što se događa čak i u naše vreme, i predstavlja činjenicu koja nam pruža snažan dokaz u prilog istinitosti Božje reči.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 24,27-31. Kako će prema ovom opisu izgledati Drugi dolazak? Šta se događa prilikom Isusovog dolaska?

Posle opomene da će se pojaviti mnogi tvrdeći da su Hristos, Isus opisuje kako će stvarno izgledati Njegov dolazak.

Prvo, Isusov drugi dolazak je ličan i doslovan. Isus se lično vraća na Zemlju. »Jer će sam Gospod... sići s Neba« (1. Solunjanima 4,16), upečatljivo je pobijanje mišljenja onih koji tvrde da je Hristov povratak ideal ili jednostavno novo razdoblje u ljudskoj istoriji. Njegov dolazak biće vidljiv, poput munje na nebu. »Ugledaće Ga svako oko.« (Otkrivenje 1,7) Slika trube pokazuje da će događaj biti glasan, dovoljno glasan da probudi mrtve! I što je najvažnije, ako je u vreme Prvog dolaska doživeo poniženje, prilikom Drugog, Isus će doći kao Car nad carevima (Otkrivenje 19,16), slaveći pobedu nad svim svojim (i našim) neprijateljima (1. Korinćanima 15,25)

U vreme velikih nemira i nesigurnosti u našem svetu, kada je reč o budućnosti, kako možemo primati ličnu snagu i nadu iz obećanja o Drugom dolasku?

STRAŽITI

Drugi Hristov dolazak predstavlja vrhunac svih hrišćanskih nada; on je ispunjenje svih obećanja. Bez njega – šta bi bilo? Posle smrti bismo kao i svi istrunuli u zemlji. Bez Drugog dolaska i svega što on obuhvata, sve u vezi sa našom verom bilo bi laž, farsa, sve ono što neki kritičari i protivnici tvrde.

Onda ne treba da nas čudi što neki hrišćani u željnom očekivanju određuju datume Njegovog dolaska. Uostalom, toliko toga zavisi od Njegovog dolaska. Naravno, kao što znamo, svaki postavljeni datum Hristovog povratka u prošlosti bio je pogrešan.

Kako tekst iz Jevanđelja po Mateju 24,36.42 objašnjava zašto greše oni koji postavljaju datume?

Upravo zato što ne znamo kada će Isus doći, rečeno nam je da moramo biti spremni i da moramo da »stražimo«.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 24,42-51. Šta Isus govori o tome šta znači stražiti i biti spreman za Drugi dolazak?

Isus je jasan: ne znamo kada će se vratiti. U stvari, doći će kada Ga ne budemo očekivali. Zato treba uvek da budemo spremni za Njegov dolazak. Treba da živimo tako kao da će se vratiti svakog časa, iako ne znamo tačno kada. Stav *Pa, neće On još dugo doći; mogu da činim šta mi srce želi*, upravo je stav na koji Isus upozorava. Treba da težimo da budemo verni zato što volimo Gospoda i želimo da činimo što je ispravno u Njegovim očima, bez obzira kada će se vratiti. Takođe, pored svih tekstova koji upozoravaju na sud, naročito koji se odnosi na one koji se rđavo ophode prema drugima, određivanje Drugog dolaska zaista nije važno. Pre ili kasnije, sud će doći.

Kako možemo kao adventistički hrišćani, koji već dugo veruju u Hristov drugi dolazak, biti sigurni da ne činimo grešku ovih »zlih slugu, čak ni na blaži način?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U okviru događaja opisanih u 24. poglavlju Jevandelja po Mateju Isus je, takođe, rekao: »Zaista vam kažem: Ovaj naraštaj (rod) neće proći, dok se ovo sve ne zbude.« (34. stih) Ovaj tekst doveo je do zabune zato što se, očigledno, svi ovi događaji nisu ostvarili samo u vreme jednog naraštaja. Doktor Ričard Lehman, pišući knjigu *The Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, kaže da grčka reč prevedena kao »naraštaj« odgovara jevrejskoj reči *dôr*, koja se često koristi da označi grupu ili klasu ljudi, kao što je »rod nevaljao i uporan«. (Psalam 78,8) Dakle, Isus nije koristio tu reč da opiše vremensko razdoblje, već grupu zlih ljudi. »U skladu sa ovom starozavetnom upotrebom, Isus je upotrebio izraz 'ovaj naraštaj' bez vremenskog značenja, da ukaže na grupu ljudi. Zao naraštaj obuhvata sve koji imaju rđave osobine.« (Matej 12,39; 16,4; Marko 8,38; *Handbook of Seventh-day Adventist Theology* [Hagerstown: Review and Herald Publishing Association, 2000], str. 904) Drugim rečima, zlo će postojati do kraja vremena, dok Isus ponovo ne dođe.

ZA RAZGOVOR:

1. Kako se kao adventistički hrišćani suočavamo sa onim što nam se čini kao očigledno kašnjenje? Zar nisu prethodni naraštaji adventističkih hrišćana verovali da će Isus doći u njihovo vreme? Zar mnogi od nas ne očekuju da se to dogodi u vreme našeg života? U isto vreme, zar očekivanje Njegovog dolaska u toku bilo koga datog vremenskog razdoblja nije oblik postavljanja datuma? Kako možemo pronaći pravu ravnotežu u tome kako se odnosimo prema Drugom dolasku? Kako možemo izbeći stav »zlih slugu« kao i stav onih koji u svakom naslovu vide znak skorog kraja? Kakav stav treba da imamo mi koji čekamo Drugi dolazak?

2. Pročitajte ponovo Isusov opis Drugog dolaska. Kako se razlikuje od nekih široko prihvaćenih ideja o Drugom dolasku? S obzirom na to koliko su biblijski tekstovi jasni, zašto mnogi ljudi veruju u ono što je suprotno Svetom pismu? Kakve činjenice iznose u prilog svom gledištu, i kakav bi odgovor trebalo da im damo?

3. Kako učimo da živimo sa odlaganjem? Koje biblijske ličnosti su se u svom životu suočile sa odlaganjem i šta možemo naučiti od njih, na primer, od Josifa, Avrama i Sare, Haleva, Isusa Navina? Takođe, šta tekst iz Otkrivenja 6,9.10. govori o kašnjenju?

ISUSOVI POSLEDNJI DANI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 26,1-16; Luka 12,48; Matej 26,17-19; 1. Korinćanima 5,7; Matej 26,36-46; Matej 26,51-75.

Tekst za pamćenje: »Svi ćete se vi sablazniti o Mene...« (Matej 26,31)

U ovoj lekciji osvrnućemo se na poslednje trenutke Isusovog života pre krsta. Svet, čak i univerzum, suočio se sa najvažnijim trenutkom u istoriji Stvaranja.

Mnogo pouka možemo izvući iz događaja koje ćemo proučavati ove sedmice, ali ćemo se usredsrediti na jednu koja se odnosi na slobodu i slobodnu volju. Zapazite kako su različite ličnosti iskoristile uzvišen i skupocen dar slobode. Zapazite snažne i večne posledice koje nastaju korišćenjem ovog dara na ovaj ili onaj način.

Petar, Juda i žena sa alabasterskom sklenicom morali su da donesu određene odluke. Međutim, najvažnije od svega je što je i Isus, takođe, morao da donese određene odluke, a najuzvišenija od svih bila je da ode na krst, iako je Njegova ljudska priroda vapila za tim da to ne čini. »Oče Moj, ako je moguće da Me mimoide čaša ova; ali opet ne kako Ja hoću nego kako Ti.« (Matej 26,39)

Ironija je neverovatna: dar slobodne volje koji smo zloupotrebili dovela je Isusa u ovakav položaj, u kome je, koristeći svoju slobodnu volju, morao da odluči da li da nas spase od uništenja do koga bi nas zloupotreba slobodne volje inače dovela ili ne.

Su

Proučiti
celu
pouku

Približavamo se poslednjim danima Isusovog života na Zemlji. Pred njim je krst, vaskrsenje, i potpuno otkrivanje Sebe kao razapetog i vaskrslog Spasitelja sveta. Ma koliko da su Isusa Njegovi sledbenici voleli i cenili, još uvek su morali mnogo da uče o tome ko je On i šta će učiniti za njih. Zahvaljujući biblijskim spisima, naročito Pavlovim snažnim objašnjenjima o Isusovoj pomiriteljskoj smrti, znamo mnogo više o tome šta je Isus učinio za nas, nego što su Njegovi sledbenici tada znali.

Imajući ovu pozadinu na umu, pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 26,1-16. U čemu je značaj ovog skupocenog dara i čemu treba da nauči o tome kako treba da se odnosimo prema Isusu?

Zapazite da je Matej zabeležio izveštaj o Isusovom pomazanju glave (događaj koji je verovatno prethodio pobedonosnom ulasku) u okviru sve veće zavere koja je spremala Njegovo ubistvo. Dok su neki pripadnici Njegovog naroda planirali da Mu naude, ova žena izlila je svoju veliku ljubav i pobožnost na Njega svojom alabasterskom »sklenicom mira mnogocjenoga«. (7. stih)

Dok su učenici žalili zbog uzaludnog rasipanja, Isus je njeno delo nazvao »dobrim« delom. Ovim postupkom, veoma preteranim spolja, žena je otkrila pravu dubinu osećanja u svom srcu prema Isusu. Iako ona sigurno nije znala šta će se dogoditi i kakvo će značenje imati njeno delo, dovoljno je bilo što je shvatila da toliko mnogo duguje Isusu; zato je želela da Mu tom merom uzvrat. Možda je čula Njegove reči: »Kome je god mnogo dano mnogo će se iskati od njega.« (Luka 12,48) U međuvremenu učenici, koji su sigurno bili svedoci mnogo većeg broja Isusovih dela nego ova žena, i dalje nisu shvatali suštinu.

»To pomazanje bilo je simbol srca bogatog u ljubavi. Bilo je spoljašnji pokazatelj ljubavi koja se hranila na nebeskim izvorima, sve dok se nije izlila. Ovaj Marijin čin pomazanja, koji su učenici nazvali rasipanjem, ponavlja se često u prijemčivim srcima drugih ljudi.« (Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 5. sveska, str. 1101)

Šta ovaj izveštaj govori o tome kako treba da odgovorimo na ono što nam je dato u Isusu? Koristeći svoju slobodnu volju, kakva »dobra« dela možemo učiniti za Njega kao odgovor na ono smo dobili u Njemu?

NOVI ZAVET

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 26,17-19. Zašto je značajna činjenica da je bilo vreme Pashe? Vidi: 2. Mojsijeva 12,1-17; 1. Korinćanima 5,7.

Izveštaj o Izlasku je, naravno, izveštaj o otkupljenju, o izbavljenju – delu koje Bog čini za one koji to ne mogu sami. Bio je to odgovarajući simbol za delo koje će Isus uskoro učiniti za sve nas!

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 26,26-29. Šta Isus govori svojim učenicima? Šta Njegove reči znače za nas danas?

Isus im je ukazao na dublje značenje Pashe. Izbavljenje iz Egipta bilo je divno ispoljavanje Božje sile i vlasti, ali na kraju nije bilo dovoljno. To nije bilo izbavljenje koje je Jevrejima, ili bilo kome od nas, zaista potrebno. Potrebno nam je iskupljenje u Isusu: večni život. »I zato je Novome zavjetu Posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupa u prvome zavjetu, obećanje vječnoga nasljedstva prime zvani.« (Jevrejima 9,15) Isus im je pokazao pravo značenje vina i hleba, koji su ukazivali na Njegovu smrt na krstu.

Dakle, za razliku od životinjskih žrtava, koje su unapred ukazivale na Isusovu smrt, učestvovanje u Večeri Gospodnjoj vraća nas na taj događaj. U svakom slučaju, simboli nas upućuju na Isusa na krstu.

Ipak, krst ne predstavlja kraj. Kada Isus kaže učenicima da neće piti od tog roda vinogradarskoga do dana »kad ću piti s vama novoga u Carstvu Oca svojega« (Matej 26,29), On ih usmerava ka budućnosti, na Drugi dolazak i razdoblje koje posle toga sledi.

Razmišljajte o Isusovim rečima da neće piti od tog roda vinogradarskoga, dok ne budemo sa Njim u Očevom carstvu. Šta to govori o bliskoj zajednici koju će imati sa nama? Kako možemo doživeti blisku zajednicu sa Njim već sada?

GETSIMANIJA

U vreme pashalne sedmice, sveštenici su prinosili na žrtvu na hiljade i hiljade jaganjaca u Hramu na brdu iznad Kedronske doline. Krv jaganjaca bila je izlivena na oltar, a zatim je tekla niz kanal do potoka koji je proticao Kedronskom dolinom. Potok je postajao crven od krvi jaganjaca. Isus i Njegovi učenici prešli su preko crvene vode u potoku na svom putu ka getsimanskom vrtu.

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 26,36-46. Zašto je iskustvo koje je doživeo u Getsimaniji bilo toliko teško za Isusa? Šta se zapravo tamo dogodilo?

Isus se nije plašio fizičke smrti kada se molio da Ga čaša mimoide. Čaša od koje je Isus strepeo predstavljala je odvajanje od Oca. Isus je znao da će kada uzme na Sebe naše grehe, kada umre umesto nas, poneti na Sebi Božji gnev prema grehu i da će morati da se odvoji od Oca. Kršenje Božjeg svetog zakona bilo je toliko ozbiljno da je zahtevalo smrt počinioaca. Isus je došao upravo iz tog razloga, da preuzme smrt na Sebe i nas poštedi.

»Hristova duša bila je ispunjena strašnom pretnjom odvajanja od Boga. Sotona Mu je rekao da će odvajanje biti večno, ako postane Jemac za grešni svet. Poistovetiće se sa sotoninim carstvom i nikada više neće biti jedno sa Bogom... Strašan trenutak je prispeo – trenutak odluke o sudbini sveta. Sudbina čovečanstva podrhtavala je na merilima. Hristos je mogao čak i sada da odbije čašu dodeljenu grešnom čoveku. Još nije bilo prekasno. Mogao je da otre krvavi znoj sa svoga čela i ostavi čoveka da pogine u svome bezakonju. Mogao je da kaže: neka prestupnik primi kaznu za svoj greh, a Ja se vraćam svom Ocu. Da li će Božji Sin ispiti gorku čašu poniženja i agonije? Da li će Nevini snositi posledice prokletstva greha da spase krivca?« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 687.690. original)

Kako Isusova spremnost da učini ono što je učinio za nas treba da utiče na svaki vid našeg života, naročito kada je u pitanju pomaganje drugima? Kako možemo da naučimo da bolje odražavamo Isusov karakter u svom životu?

JUDA SE PRODAJE

Izveštaj o Judinom životu je tužan. Da je umro pre svog poslednjeg putovanja u Jerusalim, možda bi bio među najpoštovanijim junacima svete istorije. Crkvene građevine možda bi dobile ime po njemu. Umesto toga, njegovo ime zauvek je povezano sa izdajom i prevarom.

Pročitajte tekstove iz Jevanđelja po Jovanu 6,70. i Luki 22,3. Kako nam pomažu da objasnimo Judine postupke?

Naravno, kriviti sotonu za ono što je Juda učinio je u redu, ali to pokreće određena pitanja. Šta je bilo u Judi što je omogućilo đavolu da ga navede na takvu izdaju? Uostalom, rečeno je da je sotona želeo i Petra da stavi pod svoj uticaj (vidi: Luka 22,31). Međutim, razlika je sigurno u tome što je Juda odbio da se potpuno preda Gospodu; sigurno se držao nekog greha, neke mane u karakteru koja je omogućila sotoni da mu se približi i navede da učini to što je učinio. U ovom primeru ponovo vidimo još jednu snažnu posledicu slobodne volje.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 26,47-50. i 27,1-10. Kakve pouke možemo izvući iz žalosnog izveštaja o Judi?

U Jevanđelju po Mateju 26,47-50. vidimo Judu kako predvodi odred vojnika (oko 600), kao i sveštenike i starešine. Bio je to izuzetan trenutak moći za Judu! Kada imate nešto što ljudi zaista žele, posedujete ogromnu silu i moć, kao Juda u ovom slučaju. To je dobro, makar dok imate što oni žele. Međutim, ako im je stalo do vas samo zbog onoga što imate, onda im na kraju, kada dobiju od vas šta žele, više nećete biti potrebni. Za nekoliko časova Juda će ostati sam, bez ičega.

Još jedna važna pouka usredsređuje se na pitanje zbog čega je Juda izgubio svoj život i ličnost. Zbog trideset srebrnika? U današnjim uslovima, smatra se da ovaj iznos odgovara iznosu jednog do četiri mesečna primanja, što zavisi od toga koji su srebrnici bili u pitanju. Čak i da je iznos bio deset ili hiljadu puta veći, pogledajte koliko ga je to koštalo! Prema izveštaju, izgubio je čak i to. Nije uspeo da iskoristi ništa od tog novca; umesto toga, bacio je sve pred noge onima koji su mu taj novac dali. Ovo je upečatljiv primer kako je sve što nas odvraća od Isusa, sve zbog čega možemo da izgubimo svoj život, na kraju beskorisno, kao što je novac postao Judi. Juda je bio tako blizu večnog života, pa ipak, izabrao je da ni zbog čega sve odbaci.

PETROVO ODRICANJE

Isus je unapred znao sve o Judinoj odluci, koju je doneo svojom slobodnom voljom, da Ga izda, što je jedan od mnogih primera u Bibliji koji pokazuje da to što Bog unapred zna naše odluke ni na koji način ne utiče na slobodu donošenja tih odluka. On ne samo da je znao za Judinu izdaju, već i da će Petar, uprkos svom junačenju, u ključnom trenutku pobeći i odreći Ga se.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 26,51-75. Šta mislite zašto se Petar odrekao Isusa?

Često mislimo da se Petar odrekao Isusa samo zato što se uplašio. Ipak, upravo je Petar (prema Jevanđelju po Jovanu 18,10) imao hrabrosti da potegne nož na neprijatelje! Petar je bio spreman da pođe u smrt – ali ga je Isus zaustavio.

Dakle, šta se dogodilo Petru od trenutka kada je zamahnuo nožem od trenutka, kada se samo malo kasnije kleo da ne poznaje Isusa? Zašto je rekao da nije Isusov učenik? Zašto Petar kaže: »Ne znam tog Čovjeka.« (Matej 26,72)

Možda zato što je Petar shvatio da ne poznaje Čoveka, da ne zna razlog Njegovog dolaska i ne zna šta znači Njegovo hapšenje. Tako, u trenutku uznemirenosti, tvrdio je da Ga uopšte ne poznaje. Možda se Petar odrekao Isusa kada je uvideo da ne shvata šta Isus čini. Odustao je kada je pomislio da Isus odustaje. Petar se i dalje previše oslanjao na svoje shvatanje umesto da se potpuno osloni na Isusa, uprkos svim neverovatnim znacima koje je video i uprkos svom hrabrom priznanju vere u Isusa kao Hrista (Matej 16,16). Petrovo odricanje govori da nam sva čuda i znaci na ovom svetu neće pomoći da ostanemo verni Bogu, sve dok potpuno ne predamo svoje srce Njemu.

U Lukinom izveštaju, kada je Petar treći put porekao da je Isusov učenik, Isus »obazrevši se pogleda na Petra«. (Luka 22,61) U ovom stihu javlja se reč *emblepo* upotrebljena da opiše način na koji je Isus pogledao duboko u Petrovu dušu kada su se prvi put sreli (vidi: Jovan 1,42). Kakvu nadu nam pruža ovaj događaj u vezi sa Božjom ljubavlju prema nama čak i kada padnemo, kao što se Petru dogodilo?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Godine 1959. dva nasilnika ušla su u jedan dom u Kansasu i ubila roditelje i dvoje dece u tinejdžerskim godinama. Pre nego što su ubice bile pronađene, brat ubijenog oca napisao je pismo lokalnim novinama. »Mnogo gneva se gaji u ovoj zajednici. Čak sam čuo, i to ne samo jednom, da tog čoveka, kada bude pronađen, treba obesiti na najbliže drvo. Ne treba da gajimo takva osećanja. Delo je učinjeno i oduzimanje još jednog života ništa ne može da promeni. Oprostimo, kao što Bog oprašta nama. Nije u redu da gajimo mržnju u svom srcu. Počiniocu ovog dela biće veoma teško da živi sa tim. Mir uma steći će jedino kada od Boga zatraži oprostjenje. Ne stojmo mu na putu, već uputimo svoje molitve da on pronađe svoj mir.« (Truman Capote, *In Cold Blood* [New York: Modern Library, 2013], str. 124)

Stavljajući u stranu pitanja o smrtnoj kazni, u ovom primeru vidimo snažan izraz blagodati koju Hristos nudi svima nama. Čak i posle Petrovog neoprostivog odricanja, Hristos mu je oprostio i poverio posao spasavanja ljudi. »Petar je upravo izjavljivao da ne poznaje Isusa, ali je sad, duboko ožalošćen, shvatio koliko ga je njegov Gospod dobro poznao i koliko je pravilno čitao njegovo srce, čiju prevarnost ni sam nije poznao.« (Elen Vajt, *Čeznja vekova*, str. 713. original) On je znao šta se krije u Petru čak i pre Petra. Pa ipak, Njegova ljubav i milost ostali su nepromenjeni uprkos tome što Petar nikoga nije mogao da okrivi osim sebe za ono što je učinio. Dok radimo sa ljudima koji čine slične greške, koliko je važno da naučimo da im pokažemo milost kao što bismo voleli da ona bude pokazana nama.

ZA RAZGOVOR:

1. »Svaki primer obraćenja«, zapisao je K. S. Luis, »primer je blagoslovenog poraza.« Šta to znači? Kako ste vi iskusili šta znači ovaj »poraz«? Šta je poraženo, a šta pobeđuje?
2. U izveštaju o Isusu u Getsimaniji, Isus moli da Ga mimoiđe čaša, ali samo »ako je moguće«. Na šta ovo ukazuje osim na to da je Isus morao da da svoj život da bi ljudski rod bio spasen? Zašto? Zašto je Isusova smrt, Onoga koji je poneo grehe, bila neophodna? Zašto Bog nije mogao da reši problem greha na neki drugi način u svetlosti velike borbe?

RASPET I VASKRSAO

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 27,11-26; Jovan 3,19; Isaija 59,2; Matej 27,45.46.49-54; Jevrejima 8,1-6; Matej 28,1-20.

Tekst za pamćenje: »Dade Mi se svaka vlast na Nebu i na zemlji.« (Matej 28,18)

U jednom britanskom časopisu izašao je oglas u kome je bio upućen poziv ljudima da doniraju svoje telo u naučne svrhe. Rečeno je da su naučnici proučavali egipatsku mumifikaciju i da su tražili dobrovoljca koji se nalazi u krajnjem stadijumu bolesti da posle smrti donira svoje telo. Ovi naučnici su verovali, kako se tvrdilo u oglasu, da su otkrili tajnu kako su Egipćani to činili, i da će telo »biti očuvano – vrlo moguće, stotinama ili čak hiljadama godina. (www.independent.co.uk/news/science/now-you-can-be-mummified-just-like-the-egyptians1863896.html).

Kao hrišćani ne moramo da brinemo o očuvanju svoga tela – Bog nam je obećao nešto mnogo bolje od toga. Isusova smrt, kojom je platio kaznu za naše grehe, a zatim Njegovo vaskrsenje, kada je postao »Novina onima koji umriješ« (1. Korinćanima 15,20), omogućili su da naša tela ne budu »očuvana« poput tela nekih faraona iz prošlosti (uostalom, ako ste ikada videli neka od ovih tela, nisu nimalo lepa), već da budemo preobraženi u neraspadljivo telo koje će zauvek živeti.

Ove sedmice, u poslednjim poglavljima Jevanđelja po Mateju, proučaćemo neiscrpne istine o Gospodnjoj smrti i vaskrsenju, i nadi koju nam pružaju ova dva događaja.

ISUS ILI VARAVA

Pročitajte tekst iz Jevandelja po Mateju 27,11-26. Šta je dublje značenje izbora prepuštenog narodu i odluke koju su doneli?

Ubica Varava trebalo je da bude razapet na srednjem krstu. Razbojnici razapeti sa obe strane verovatno su bili njegovi pomoćnici. Varava nije bilo njegovo ime, već prezime. *Bar* znači »sin«, kao što *Simon bar Jonah* znači »Simon sin Jonin« ili Vartolomej »sin Tolomejev«. Varava, znači »sin očev«. U mnogim ranim spisima zabeleženo je da je Varavino ime Isus. Isus je bilo često ime u to vreme, i znači »Jahve spasava«. Dakle, Varavino ime odgovara značenju »Jahve spasava, sine očev«.

»Ovaj čovek izdavao se za Mesiju. Tvrdio je da ima vlast da na svetu uspostavi nov poredak, da ga usmeri u dobrom pravcu. Pod sotonskom obmanom tvrdio je da mu pripada sve što može zadobiti krađom i pljačkom. Činio je čudesna dela sotonskom silom, stekao je u narodu mnogo pristalica i izazivao pobune protiv rimske vlasti. Pod plaštom verskog oduševljenja bio je okoreli i opaki zlikovac, sklon pobuni i nasilju. Dajući narodu da izabere između ovog čoveka i nevinog Spasitelja, Pilat se nadao da će podstaći osećanje za pravdu. Nadao se da će zadobiti njihovu naklonost prema Hristu nasuprot sveštenicima i poglavarima.« (Elen Vajt, *Čeznja vekova*, str. 733. original)

Pilat je pogrešio. Da nisu pod uticajem Svetog Duha, ljudi bi neizbežno donosili pogrešne duhovne odluke, kao što je to učinilo mnoštvo u ovom događaju. Na kraju, svi treba da biramo između Hrista i Varave, između Hrista i palog pokvarenog sveta, između života i smrti. »A sud je ovaj što Vidjelo dođe na svijet, i ljudima omilje većma tama negoli Vidjelo; jer njihova djela bijahu zla.« (Jovan 3,19)

Zašto ljudi više vole tamu od svetlosti? Kako čak i u sebi možete zapaziti ovu urođenu sklonost? Šta vam to govori o stvarnosti naše pale prirode, i što je još važnije, o našoj potrebi da se potpuno predamo Gospodu?

NAŠA RASPETA ZAMENA

»A od šestoga sahata bi tama po svojoj zemlji do sahata devetoga. A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreći: Ili!Ili! lama savahtani? to jest: Bože moj! Bože moj! zašto si Me ostavio?« (Matej 27,45.46) Šta znači ovaj povik? Kako shvatamo njegovo značenje u okviru plana spasenja?

Matej beleži ono što teolozi nazivaju »povikom zbog odbačenosti«. Odbačenost uvodi ideju napuštanja, ideju da je nešto i u potrebi ostavljeno samo. U ovom slučaju vidimo kako Isus doživljava odbačenost od strane Oca. Tama koja se nadvila nad Zemljom u to vreme predstavljala je božanski sud (Isaija 13,9-16; Amos 5,18-20; Jeremija 13,16); Isus je u svom iskustvu osetio strašne posledice greha, potpuno odvajanje od Oca. On je radi nas primio božanski sud nad grehom koji je trebalo mi da primimo. »Tako se i Hristos jednom prinese, da uzme mnogijeh grijeh; a drugom će se javiti bez grijeha na spasenije onima koji Ga čekaju.« (Jevrejima 9,28; vidi: 2. Korinćanima 5,21) Isus na krstu navodi reči iz Psalma 22,1. zato što je na jedinstven način doživeo šta ljudi doživljavaju, odvajanje od Boga zbog greha. »Nego bezakonja vaša rastaviše vas s Bogom vašim, i grijesi vaši zakloniše lice Njegovo od vas, da ne čuje.« (Isaija 59,2)

Nije bilo pretvaranja. Isus je zaista osetio Božji gnev protiv greha; kazna za naše presteupe pala je na Njega, i ispunila Njegovu dušu potištenošću i užasom kada je poneo težinu krivice, naše krivice, na Sebi. Koliko je greh strašan u Božjim očima kada je nagnao jedno Lice Božanstva da podnese krivicu i kaznu za greh da bismo mi mogli primiti oprostjenje!

Pa ipak, čak i usred ovog užasa, Isus je mogao da poviče: »Bože Moj, Bože Moj!« Uprkos svemu što Mu se događalo, Njegova vera ostala je netaknuta. Ostao je veran do kraja, bez obzira na patnju, bez obzira na osećanje da Ga je Otac napustio.

Kako izgleda osetiti odvajanje od Boga zbog greha? Zašto je pozivanje na Hristovu pravdu naš jedini izlaz, koji treba da bude praćen pokajanjem, priznanjem i odlukom da odbacimo greh?

CEPANJE ZAVESE

Pisci Jevandjelja napisali su izvještaj o Isusu sa različitih tačaka gledišta, ali svi su se usredsredili na Njegovu smrt. Međutim, samo Matej beleži da su se grobovi otvorili nakon što se zavesa u Hramu pocepala.

Pročitajte tekst iz Jevandjelja po Mateju 27,49-54. Šta znače ovi događaji? Kakvu nadu nam pružaju?

Isus je umro odmah nakon što Mu se mnoštvo, ne shvatajući Njegove reči, podsmevalo govoreći da pozove Iliju da Ga spase. Njihovo ruganje bilo je još jedan snažan, ali žalostan primer, da Isusa mnogi iz Njegovog naroda nisu shvatili.

Matej zatim beleži da se zavesa u Hramu pocepala od vrha do dna. Simbolizam je nepogrešiv: počelo je novo razdoblje u istoriji spasenja. Žrtveni sistem koji je toliko dugo ukazivao na Isusa, više nije bio potreban. Stari ovozemaljski sistem bio je sada zamenjen nečim mnogo boljim.

Pročitajte tekst iz Jevrejima poslanice 8,1-6. Kako nam ovi tekstovi pomažu da shvatimo šta se dogodilo ovozemaljskoj službi u Svetinji i šta ju je zamenilo?

Matej beleži ne samo da se zavesa pocepala, već i da se kamenje raspalo, da su se grobnice otvorile i mrtvi ustali – događaji koji su se mogli odigrati samo zahvaljujući onome što je Isus ostvario time što je umro kao naša Zamenjena za grehe. U Jevandelju po Mateju vidimo pojedinosti koje stari sistem nikada ne bi mogao da postigne. »Jer krv junčija i jarčija ne može uzeti grijeha.« (Jevrejima 10,4) Naravno, samo je Isus mogao uzeti grehe, a veliko obećanje dato nama, koje je rezultat Isusovog preuzimanja greha, jeste vaskrsenje iz mrtvih. Bez tog obećanja, nemamo ništa (vidi: 1. Korinćanima 15,13.14.19). U ovom prvom vaskrsenju (ne znamo koliko je ljudi vaskrslo), možemo uočiti nadu i obećanje da ćemo i mi vaskrsnuti na kraju vremena.

VASKRSLI HRISTOS

Hrišćanska vera nije samo usredsređena na krst, već i na prazan grob. Istina je da većina ljudi u svetu, uključujući i nehrišćane, veruju da je čovek po imenu Isus iz Nazareta umro na krstu. Iz vremena ubrzo posle Isusove smrti potiču istorijski zapisi kao što je zapis rimskog istoričara Tacita (57-117): »Neron... izložio je jednu grupu silnim mukama, narod ih naziva hrišćanima. Hristos, po kome su dobili ime, podneo je strašnu kaznu u vreme vladavine Tiberija od strane jednog od naših prokuratora, Pontija Pilata.«

Nema mnogo rasprava, ni u prošlosti ni sada, o tome da li je istorijska ličnost po imenu Isus bio osuđen i razapet.

Teži deo za razumevanje predstavlja vaskrsenje: misao da je Isus iz Nazareta, koji je umro u petak popodne, ustao iz mrtvih u nedelju ujutru. Sa tim pitanjem bore se mnogi ljudi. Uostalom, raspeće Jevrejina u Judeji bila je uobičajena pojava. Međutim, Jevrejin koji je ustao iz mrtvih posle raspeća? To je sasvim drugo pitanje.

Ipak, bez vere u vaskrslog Isusa, hrišćanska vera ne bi postojala. Pavle je zapisao: »A ako Hristos ne usta, uzalud, dakle, propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša... I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hrista, najnesrećniji smo od sviju ljudi.« (1. Korinćanima 15,14.19) Isusova smrt morala je biti praćena Njegovim vaskrsenjem, zato što u Njegovom vaskrsenju počiva sigurnost našeg vaskrsenja.

Kada govorimo o Isusovom vaskrsenju, imamo dve mogućnosti. Prva je da posmatramo ovaj izveštaj kao sentimentalnu propagandu napisanu od strane nekoliko usamljenih Isusovih sledbenika u želji da očuvaju sećanje na Njega, kao što mi pokušavamo da održimo sećanje na neku poznatu ličnost posle njene smrti. Druga mogućnost, kada spominjemo izveštaj o vaskrsenju, jeste da ga prihvatimo doslovno, kao izveštaj napisan iz prve ruke o izuzetnom događaju, koji se odnosi na svako ljudsko biće koje je ikada živelo.

Pročitajte tekst iz Jevandolja po Mateju 28,1-15. Zašto Isus kaže ženama (u 9. stihu) da se »raduju« (tako glasi Isusovo obraćanje ženama u određenim prevodima)? Naravno, bilo im je drago što je vaskrsao, što se njihov Učitelj vratio. Međutim, šta je pravi razlog zašto treba da se radujemo zbog Isusovog vaskrsenja?

Jedno od pitanja koje mnogi ljudi teško mogu da shvate jeste zašto se Isus vratio na Nebo i poverio širenje Jevanđelja ljudima. Koliko često razočaramo i Njega i sebe, i, kako Jevanđelje pokazuje, Njegovi prvi sledbenici nisu bili izuzetak. Ipak, poveravanjem službe nama, Hristos pokazuje svoju ljubav prema nama i našu potrebu za Njim.

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 28,16-18. Uporedite Isusove reči: »Dade Mi se svaka vlast na Nebu i na zemlji« (18. stih) sa tekstom iz Knjige proroka Danila 7,13.14. Kako su ovi tekstovi međusobno povezani?

Pročitajte tekst iz Jevanđelja po Mateju 28,19.20 – poslednje stihove ovog Jevanđelja. Šta Isus govori i kako se Njegove reči odnose na nas?

Elen Vajt ukazuje da se skoro 500 vernika okupilo na gori u Galileji posle vaskrsenja (Vidi: 1. Korinćanima 15,6). Njegov evanđeoski poziv nije bio upućen samo učenicima, već svim vernicima. »Sudbonosna je greška«, piše ona, »misliti da delo spasavanja duša zavisi samo od rukopoloženog propovednika. Jevanđelje je povereno svima koji dobijaju nadahnuće sa Neba. Svi koji primaju Hristov život određeni su da rade na spasavanju svojih bližnjih. Crkva je osnovana za ovakav rad i svi koji preuzimaju na sebe sveti zavet, obavezuju se da postanu Hristovi saradnici.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 822. original)

Da li često razmišljate o sebi kao o Hristovom saradniku? Na koje načine možete postati aktivniji u širenju Jevanđelja?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Kao i ostali pisci Jevanđelja, i Matej je pisao o Isusovom vaskrsenju. Takođe, kao i drugi pisci, skoro ništa nije pisao o značenju vaskrsenja. Iako su zabeležili izveštaj o vaskrsenju, Matej, Marko, Luka i Jovan nisu dali nijedno teološko objašnjenje vaskrsenja, iako ono predstavlja suštinu hrišćanske vere. U Pavlovim spisima dobijamo najiscrpnije objašnjenje značenja krsta. »Ali Hristos usta iz mrtvih, i bi Novina onima koji umriješe. Jer budući da kroz čovjeka bi smrt, kroz Čovjeka i vaskrsenije mrtvih. Jer kako po Adamu svi umiru, tako će i po Hristu svi oživjeti.« (1. Korinćanima 15,20-22). Pavle je, takođe, zapisao: »Zakopavši se s Njim krštenjem, u kojemu s Njim i ustaste vjerom u silu Boga koji Ga vaskrsnu iz mrtvih.« (Kološanima 2,12) Petar, takođe, govori o ovoj ključnoj temi: »Za spomen toga i nas sad spasava krštenje, ali ne pranje tjelesne nečistote, nego obećanje dobre savjesti Bogu, vaskrsenijem Isusa Hrista.« (1. Petrova 3,21) Iako ne znamo zašto pisci Jevanđelja nisu davali iscrpnija objašnjenja, neki naučnici su ovo shvatili kao još jedan dokaz u prilog istinitosti njihovih izveštaja. Uostalom, pišući mnogo godina posle ovih događaja, zašto nisu iskoristili priliku da daju detaljnija objašnjenja o onome što su želeli da ljudi poveruju o vaskrsenju? Da je u pitanju bila prevara ili laž, zašto nisu iskoristili priliku da svemu daju značenje kakvo su želeli? Umesto toga, oni su jednostavno zabeležili izveštaj, ne pokušavajući da ga ukrase teološkim objašnjenjima.

ZA RAZGOVOR:

1. U trenutku Isusove smrti, zavesa u Hramu iz Starog zaveta pocepala se od vrha do dna. Tada je nastupio Novi zavet, kojim je vladao Prvosveštenik, Isus Hristos. »Imajući, dakle, slobodu, braćo, ulaziti u Svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem, koji nam je obnovio zavjesom, to jest tijelom svojijem, i Sveštenika velikoga nad domom Božijim.« (Jevrejima 10,19-21) Kako se osećate kada shvatite da Hristos sada lično služi kao Prvosveštenik?

2. Jevanđelje po Mateju obuhvata mnoge teme. Šta vam je posebno privuklo pažnju u vezi sa tim kako je Isus u njemu predstavljen? Kako vam proučavanje ovog Jevanđelja pomaže da bolje shvatite šta znači biti hrišćanin i slediti Isusova učenja?

APRIL

PUTOVANJE U HANAN KROZ PUSTINJU

Božje metode nisu kao ljudske

1. P Jevrejima 11,24.25. Možemo kao Mojsije rasti u veri
2. S 2. Mojsijeva 2,15. Božje metode nisu kao ljudske

Bog izbavlja svoj narod

3. N Jevrejima 11,27. Moramo se oslanjati na Boga
4. P 2. Mojsijeva 12,27. Moramo ulagati u sadašnjost i večnost
5. U 2. Mojsijeva 12,26.27. Božji pečat označava veru
6. S 2. Mojsijeva 14,8. Kad srce otvrdne prema Bogu
7. Č 2. Mojsijeva 14,11. Božji štiti kao oblak u pustinji
8. P 2. Mojsijeva 14,21.22. Bog izbavlja svoj narod
9. S 2. Mojsijeva 14,27. Božji neprijatelji izginuće

Život hrišćanina zrači i čistotom

10. N 2. Mojsijeva 14,31. Jedino istinska vera može izdržati probu
11. P Isaija 63,9.10. Greh neverovanja udaljava ljude od Boga
12. U 2. Mojsijeva 16,5. »Dokle ćete se protiviti zapovjestima Mojim«
13. S 2. Mojsijeva 16,29.30. Iskustvo Izrailja podseća na važnost Subote
14. Č 2. Mojsijeva 16,3. Opomene protiv izopačenog apetita
15. P 2. Mojsijeva 17,6. Hrišćanski život nije uvek idiličan
16. S 2. Mojsijeva 19,10. Život hrišćanina zrači i čistotom

Nebeski posmatrači čuju svaku reč

17. N 2. Mojsijeva 19,5.6. Božji zakon nije dat samo Izrailjcima
18. P 2. Mojsijeva 32,1. Drska pobuna je neizlečiva
19. U 2. Mojsijeva 32,32. Mojsije, primer istinske poniznosti
20. S 2. Mojsijeva 33,18. Bog nam daje svetu smelost da Mu pridemo
21. Č 4. Mojsijeva 12,2. Nebeski posmatrači čuju svaku reč
22. P 4. Mojsijeva 13,32. Pazite da ne date lažan izveštaj
23. S 4. Mojsijeva 13,28. Ne izgovarajte reči nepoverenja

Bogu neka je slava, ne nama

24. N 4. Mojsijeva 14,15.16. Naučimo da verujemo i poslušamo
25. P 4. Mojsijeva 13,31. Potrebni su nam ljudi poput Haleva
26. U 4. Mojsijeva 14,23. Suočavanje sa teškoćama
27. S 4. Mojsijeva 14,24. Moralna i intelektualna snaga potiču od Boga
28. Č 4. Mojsijeva 16,3. Prihvatite ukor i pouku iz njega
29. P 4. Mojsijeva 20,11.12. Bogu neka je slava, ne nama
30. S 4. Mojsijeva 21,8. Neverovanje i gundanje uzdiže sotonu

MAJ

U OBEĆANOJ ZEMLJI

Grob ne može da zadrži Božje svete

1. N 5. Mojsijeva 32,52.	Mojsije u viziji gleda Obećanu zemlju
2. P 5. Mojsijeva 34,5.	Grob ne može da zadrži Božje svete
3. U Juda 9.	Mojsijevo vaskrsenje – sotonin poraz
4. S Jakov 1,12.	Istinu treba pažljivo iznositi
5. Č Isus Navin 3,17.	Bog s razlogom čini čuda
6. P Isus Navin 5,13,14.	Možemo s poverenjem slediti Gospoda
7. S Isus Navin 6,20.	Pobede izvojevane Božjom, a ne našom silom

Naš pogled usmeren Isusu

8. N Filibljanima 3,14.	Naš pogled usmeren Isusu
9. P Jovan 16,33.	Vera i uzdanje u Hrista obezbeđuju uspeh
10. U Isus Navin 7,13.	Kako Bog gleda na »sitne« grehe
11. S Isus Navin 7,15.	Greh nije moguće sakriti od Boga
12. Č Isus Navin 23,3.	Bog verno ispunjava svoja obećanja
13. P Isus Navin 24,15.	Ne zaboravimo Božje vođstvo
14. S 1. Samuilova 8,7.	Neposvećene želje

Neuverljivi izgovori za neposlušnost

15. N 1. Samuilova 8,19.	Bog želi da vodi svoj narod – ako Mu dopusti
16. P 1. Samuilova 15,22.	Neuverljivi izgovori za neposlušnost
17. U 1. Samuilova 25,19.	Ljubaznost pobeđuje sebičnost
18. S Priče Solomunove 15,1.	Plodovi blagog odgovora
19. Č 1. Samuilova 16,1.	Božja uputstva treba poštovati
20. P 2. Samuilova 12,5.	Jedan greh povlači za sobom drugi
21. S 2. Samuilova 15,14.	Karakter se otkriva u nevoljama

Primiti Božje oprostjenje – opravdan pred Njim

22. N Isaija 57,15.	Davidovo kajanje duboko kao i njegova krivica
23. P Psalam 32,1,2.	Primiti Božje oprostjenje – opravdan pred Njim
24. U Psalam 28,1.	Davidova iskustva slična našim
25. S 2. Samuilova 24,14.	Da li su Božje kazne prihvatljivije od ljudskih?
26. Č Psalam 77,11,12.	Zamisli o Bogu i iskustva
27. P 2. Dnevnika 7,11.	Crkve treba graditi na slavu Bogu
28. S 2. Samuilova 7,2.	Crkve – mesto boravka za Boga

Darovite vođe potrebni su u Božjoj crkvi

29. N 1. Dnevnika 28,8.	Darovite vođe potrebni su u Božjoj crkvi
30. P Jakov 1,5.	Budite pažljivi u izboru prijatelja
31. U 1. Dnevnika 29,25.	Odstupanje od čestitosti ugrožava dušu

JUN

CAREVI I PROROCI

Video sam Gospodnju ruku

1. S Propovednik 2,11. Blagostanje i duhovni pad
2. Č Propovednik 6,2. Sotona i iskušenja
3. P 1. O carevima 13,1-5. Čuvajte se svih koji protivreče Božjim zapovestima
4. S 1. O carevima 18,17.18. Gnev prema Božjim glasnicima

Najveće nije i najbolje

5. N 1. O carevima 19,2. Duhovni usponi ne sprečavaju duhovne padove
6. P 1. O carevima 19,4. Kada ste u iskušenju gledajte na Isusa
7. U 1. O carevima 19,18. Najveće nije i najbolje
8. S 1. O carevima 19,16. Služenjem je učio da bude vođa
9. Č 1. O carevima 19,19. Bog poziva, mi odgovaramo
10. P 2. O carevima 3,11. Skromni zadaci – priprema za uzvišenu službu
11. S Luka 16,10. Svakodnevnne i važne životne dužnosti

Zalažite se za načelo

12. N 2. O carevima 5,13. Gnev i Božji blagoslovi
13. P 2. O carevima 5,20. Zamršena mreža greha
14. U Jona 1,2. Vrednost duša i lični ugled
15. S Danilo 1,8. Zalažite se za načelo
16. Č Danilo 1,12.13. Božja reč – temelj za izgradnju karaktera
17. P Danilo 1,17. Pogrešan izbor prijatelja i posledice
18. S Danilo 2,19. Uvek zahvalite Bogu za misli koje vam daje

Bogu su uvek potrebni ljudi

19. N Danilo 3,17.18. Stajati čvrsto uz Boga u vreme krize
20. P Danilo 3,27. Bog je u svakom kušanju sa nama
21. U Danilo 4,22-25. Bog je protiv ličnog ponosa
22. S Danilo 4,37. Sami odlučujemo o svojoj sudbini
23. Č Nemija 5,15. Bogu su uvek potrebni ljudi
24. P Nemija 1,11. Visok položaj i molitva
25. S Nemija 2,5. Vera i dela

Snažan uticaj naših reči i dela

26. N Nemija 2,7. 8. Pažljivo planiranje u Božjem delu
27. P Jezdra 7,10. Snažan uticaj naših reči i dela
28. U Zaharija 3,2. Isus prima i brani duše koje se kaju
29. S Malahija 3,16. Nebo i naši hvalospevi i zahvaljivanje Bogu
30. Č 1. Korinćanima 10,11. Pouke iz svete istorije

ČITANJE BIBLIJE REDOM

April		Maj		Jun	
1. 1. O car.	4-6	1. 2. Dnev.	23-25	1. Psalam	15-17
2. «	7-9	2. «	26-30	2. «	18-20
3. «	10-12	3. «	31-33	3. «	21-23
4. «	13-16	4. «	34-36	4. «	24-26
5. «	17-19	5. Jezdra	1-3	5. «	27-29
6. «	20-22	6. «	4-6	6. «	30-34
7. 2. O car.	1-3	7. «	7-10	7. «	35-37
8. «	4-6	8. Nemija	1-3	8. «	38-40
9. «	7-9	9. «	4-7	9. «	41-43
10. «	10-12	10. «	8-11	10. «	44-46
11. «	13-16	11. «	12-13	11. «	47-49
12. «	17-19	12. O Jestiri	1-3	12. «	50-52
13. «	20-22	13. «	4-6	13. «	53-57
14. «	23-25	14. «	7-10	14. «	58-60
15. 1. Dnev.	1-3	15. O Jovu	1-3	15. «	61-63
16. «	4-6	16. «	4-8	16. «	64-66
17. «	7-9	17. «	9-11	17. «	67-69
18. «	10-14	18. «	12-14	18. «	70-72
19. «	15-17	19. «	15-17	19. «	73-75
20. «	18-20	20. «	18-20	20. «	76-80
21. «	21-23	21. «	21-23	21. «	81-83
22. «	24-26	22. «	24-26	22. «	84-86
23. «	27-29	23. «	27-30	23. «	87-89
24. 2. Dnev.	1-3	24. «	31-33	24. «	90-92
25. «	4-7	25. «	34-36	25. «	93-95
26. «	8-10	26. «	37-39	26. «	96-98
27. «	11-13	27. «	40-42	27. «	99-103
28. «	14-16	28. Psalam	1-3	28. «	104-106
29. «	17-19	29. «	4-6	29. «	107-109
30. «	20-22	30. «	7-11	30. «	110-114
		31. «	12-14		

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

April

1. Psalam 78,43-56.
2. Psalam 78,57-72.
3. Psalam 79.
4. Psalam 80.
5. Psalam 81.
6. Psalam 82.
7. Psalam 83.
8. Psalam 84.
9. Psalam 85.
10. Psalam 86.
11. Psalam 87.
12. Psalam 88
13. Psalam 89,1-13.
14. Psalam 89,14-26.
15. Psalam 89,27-39.
16. Psalam 89,40-52.
17. Psalam 90.
18. Psalam 91.
19. Psalam 92.
20. Psalam 93.
21. Psalam 94.
22. Psalam 95.
23. Psalam 96.
24. Psalam 97.
25. Psalam 98.
26. Psalam 99.
27. Psalam 100.
28. Psalam 101.
29. Psalam 102,1-14.
30. Psalam 102,15-28.

Maj

1. Psalam 103.
2. Psalam 104,1-18.
3. Psalam 104,19-35.
4. Psalam 105,1-15.
5. Psalam 105,16-31.
6. Psalam 105,32-45.
7. Psalam 106,1-16.
8. Psalam 106,17-32.
9. Psalam 106,33-48.
10. Psalam 107,1-21,
11. Psalam 107,22-43.
12. Psalam 108.
13. Psalam 109,1-16.
14. Psalam 109,17-31.
15. Psalam 110.
16. Psalam 111.
17. Psalam 112.
18. Psalam 113.
19. Psalam 114.
20. Psalam 115.
21. Psalam 116.
22. Psalam 117.
23. Psalam 118,1-14.
24. Psalam 118,15-29.
25. Psalam 119,1-34.
26. Psalam 119,35-63.
27. Psalam 119,64-90.
28. Psalam 119,91-117.
29. Psalam 119,118-143.
30. Psalam 119,144-176.
31. Psalam 120.

Jun

1. Psalam 121.
2. Psalam 122.
3. Psalam 123.
4. Psalam 124.
5. Psalam 125.
6. Psalam 126.
7. Psalam 127.
8. Psalam 128.
9. Psalam 129.
10. Psalam 130.
11. Psalam 131.
12. Psalam 132.
13. Psalam 133.
14. Psalam 134.
15. Psalam 135.
16. Psalam 136,1-14.
17. Psalam 136,15-26.
18. Psalam 137.
19. Psalam 138.
20. Psalam 139.
21. Psalam 140.
22. Psalam 141.
23. Psalam 142.
24. Psalam 143.
25. Psalam 144.
26. Psalam 145.
27. Psalam 146.
28. Psalam 147.
29. Psalam 148.
30. Psalam 149.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U APRILU 2016. GODINE

MESTO	DATUM				
	1.	8.	15.	22.	29.
Kladovo, Negotin	18:55	19:03	19:12	19:20	19:29
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	18:57	19:05	19:14	19:22	19:31
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	18:59	19:07	19:16	19:24	19:33
Subotica, Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	19:01	19:09	19:18	19:26	19:35
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	19:03	19:11	19:20	19:28	19:37
Sombor , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	19:05	19:13	19:22	19:30	19:39
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	19:07	19:15	19:24	19:32	19:41
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	19:09	19:17	19:26	19:34	19:43
Virovitica, Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derventa , Doboj, Pljevlja, Kolašin	19:11	19:19	19:28	19:36	19:45
Murska Sobotica, Čakovec, Varaždin , Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	19:13	19:21	19:30	19:38	19:47
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	19:15	19:23	19:32	19:40	19:49
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik , Zelenika	19:17	19:25	19:34	19:42	19:51
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	19:19	19:27	19:36	19:44	19:53
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	19:21	19:29	19:38	19:46	19:55
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na Moru	19:23	19:31	19:40	19:48	19:57
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	19:25	19:33	19:42	19:50	19:59
Koper, Lošinj	19:27	19:35	19:44	19:52	20:01
Rovinj, Pula	19:29	19:37	19:46	19:54	20:03

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MAJU 2016. GODINE

MESTO	DATUM			
	6.	13.	20.	27.
Kladovo, Negotin	19:37	19:45	19:52	19:59
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	19:39	19:47	20:54	20:01
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	19:41	19:49	19:56	20:03
Subotica, Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	19:43	19:51	19:58	20:05
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	19:45	19:53	20:00	20:07
Sombor , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	19:47	19:55	20:02	20:09
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	19:49	19:57	20:04	20:11
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	19:51	19:59	20:06	20:13
Virovitica, Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derventa , Doboj, Pljevlja, Kolašin	19:53	20:01	20:08	20:15
Murska Sobotica, Čakovec, Varaždin , Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	19:55	20:03	20:10	20:17
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	19:57	20:05	20:12	20:19
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik , Zelenika	19:59	20:07	20:14	20:21
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	20:01	20:09	20:16	20:23
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	20:03	20:11	20:18	20:25
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na Moru	20:05	20:13	20:20	20:27
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	20:07	20:15	20:22	20:29
Koper, Lošinj	20:09	20:17	20:24	20:31
Rovinj, Pula	20:11	20:19	20:26	20:33

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U JUNU 2016. GODINE

MESTO	DATUM			
	3.	10.	17.	24.
Kladovo, Negotin	20:05	20:10	20:13	20:18
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	20:07	20:12	20:15	20:20
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	20:09	20:14	20:17	20:22
Subotica, Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	20:11	20:16	20:19	20:24
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kumanovo, Kavadarci, Đevdlija	20:13	20:18	20:21	20:26
Sombor , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	20:15	20:20	20:23	20:28
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	20:17	20:22	20:25	20:30
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	20:19	20:24	20:27	20:32
Virovitica, Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derventa , Doboј, Pljevlja, Kolašin	20:21	20:26	20:29	20:34
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin , Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	20:23	20:28	20:31	20:32
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	20:25	20:30	20:33	20:34
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik , Zelenika	20:27	20:32	20:35	20:36
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	20:29	20:34	20:37	20:38
Kranj, Ijubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	20:31	20:36	20:39	20:40
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na Moru	20:33	20:38	20:41	20:42
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	20:35	20:40	20:43	20:44
Koper, Lošinj	20:37	20:42	20:45	20:46
Rovinj, Pula	20:39	20:44	20:47	20:48

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

BELEŠKE:

BELEŠKE:

